EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.9.2026
COM(2026) 681 final

2026/0286 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o odgovornosti za otrokom varno spletno okolje v EU (EU KIDS ACT)

{SWD(2026) 681 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Le polovica otrok, starih od 9 do 16 let, po vsej Evropi pravi, da se na spletu počuti varno. Tveganja, s katerimi se mladoletniki srečujejo na spletu, so resnična in nujna ter vplivajo na njihovo zdravje, razvoj in dobrobit, na primer v obliki zmanjšane telesne dejavnosti, povečanega tveganja kratkovidnosti in manj spanja, simptomov anksioznosti in depresije, nizke samozavesti, negativnega vpliva na učenje in kognitivni razvoj, motenj hranjenja, zmanjšane empatije, osamljenosti in zasvojenosti. Mladoletniki se na spletu soočajo tudi s tveganji spletnega nadlegovanja, spolne zlorabe otrok in pridobivanja otrok za spolne namene.

Zaščita mladoletnikov na spletu je politična prednostna naloga Komisije. Predsednica Komisije Ursula von der Leyen je v govoru o stanju v Uniji leta 2025 napovedala, da bo imenovala skupino strokovnjakov, ki ji bo svetovala o najboljšem pristopu Evrope k varnosti otrok na spletu. Po postopku v prvi polovici leta 2026, v katerem je sodeloval širok nabor strokovnjakov z različnih področij ter predstavniki industrije, staršev in mladih, sta sopredsedujoča posebne skupine julija 2026 predsednici predstavila svoja priporočila. V priporočilih je določena jasna pot za krepitev varnosti mladoletnikov na spletu in zagotavljanje delovanja enotnega trga. Zlasti priporočata omejitev dostopa po vsej EU, harmonizirana pravila glede vgrajene varnosti ter sorazmerne sisteme za zagotavljanje primerne starosti, ki ohranjajo zasebnost. Nazadnje priporočata, naj se poleg platform družbenih medijev zajamejo tudi druge digitalne storitve, vključno s trgovinami z aplikacijami, umetnointeligenčnimi spremljevalci ter nekaterimi videoigrami in platformami za izmenjavo videov, ki ponujajo tvegane funkcije.

Z Jutlandsko deklaracijo, ki jo je oktobra 2025 podpisalo 25 držav članic, se je pozvalo k preverjanju starosti in varnejšemu spletnemu okolju za mladoletnike. Evropski svet je v sklepih iz marca 2026 in oktobra 2025 prav tako poudaril pomen zaščite mladoletnikov na spletu, med drugim z digitalno polnoletnostjo. Evropski parlament je v svojem poročilu iz novembra 2025 o zaščiti mladoletnikov na spletu pozval k usklajeni evropski omejitvi digitalne starosti na 16 let za dostop do družbenih medijev, platform za izmenjavo videov in umetnointeligenčnih spremljevalcev, razen če starši ali skrbniki svojim otrokom to dovolijo. Pozval je tudi k usklajeni omejitvi digitalne starosti na 13 let, pod katero noben mladoletnik ne bo smel dostopati do platform družbenih medijev. Evropski parlament je tudi priznal potrebo po dodatni zakonodaji za starosti primerno zasnovo in vgrajeno varnost. Poleg tega je pozval k evropskemu pristopu glede zagotavljanja primerne starosti za zagotovitev pravne varnosti.

V državah članicah po vsej Evropski uniji razpravljajo o nacionalni zakonodaji za povečanje varnosti mladoletnikov na spletu ali tako zakonodajo predlagajo. Italija, Francija, Norveška, Grčija, Avstrija, Poljska in Belgija so v letih 2025 in 2026 obvestile Komisijo o osnutkih zakonodaje, s katerimi se mladoletnikom pod določeno starostjo omejuje dostop do nekaterih digitalnih storitev. Norveška je Komisijo obvestila o zakonodaji tudi maja 2026. V skoraj vseh drugih državah članicah potekajo posvetovanja, o osnutkih razpravljajo v nacionalnih parlamentih ali pa so jih napovedale vlade. Predlagani osnutki nacionalne zakonodaje se razlikujejo glede na področje uporabe, starostne omejitve in vrste uvedenih omejitev, s čimer se tvega razdrobljenost enotnega trga, zmanjšanje pravne varnosti in povečanje stroškov zagotavljanja skladnosti, pri čemer raven zaščite mladoletnikov po Evropski uniji ne bo enaka.

Sedanje spletno okolje ni zasnovano z mislijo na mladoletnike. Čeprav zakonodaja za ustvarjanje varnejšega spletnega okolja že obstaja, noben posamezen zakonodajni akt za svojo izhodiščno točko ne vzame otrok ter njihove varnosti in opolnomočenja. Na podlagi ključnih načel iz Uredbe (EU) 2022/2065 in Uredbe (EU) 2024/1689 je cilj tega predloga zaščititi mladoletnike pred tveganimi digitalnimi storitvami in sistemi UI, ohraniti digitalni enotni trg ter skladen regulativni okvir in strukturo izvrševanja za zaščito mladoletnikov na spletu.

V predlogu so priznana tveganja, s katerimi se mladoletniki srečujejo pri nekaterih spletnih storitvah družbenega mreženja in platformah za izmenjavo videov, zato se z njim omejuje samostojno ustvarjanje računov na navedenih posebnih platformah in sistemih za otroke, mlajše od 15 let. Z določitvijo enotne starosti po vsej Evropski uniji bi se uskladile razlike med nacionalnimi pravili, odpravile ovire za izvajanje digitalnega enotnega trga, zagotovila pravna varnost in podobna raven zaščite za vse otroke v Evropski uniji. To je združeno s pravili, ki priznavajo vlogo staršev in zakonitih skrbnikov pri podpori varnega razvoja mladoletnikov na spletu tako, da se ustvarijo računi z omejenimi funkcionalnostmi za mladoletnike od 13. leta starosti ter s pravili za vzpostavitev okolja varnih storitev in sistemov za zelo majhne otroke pod strogim starševskim nadzorom in ob upoštevanju njihovega razvoja. V skladu z razvojnim pristopom, ki sta ga priporočila sopredsedujoča posebne skupine za varnost otrok na spletu, mladoletniki, mlajši od 13 let, ne bi smeli imeti dostopa do škodljivih spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov.

Predlog določa jasne zahteve glede vgrajene varnosti za spletne storitve družbenega mreženja, storitve platform za izmenjavo videov, spletne igre, umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote ter trgovine s programskimi aplikacijami. Na podlagi priporočil sopredsedujočih posebne skupine te zahteve usklajuje in razširja, s čimer zagotavlja pravno varnost na digitalnem enotnem trgu ter visoko raven zaščite mladoletnikov v digitalnem okolju, pri čemer upošteva, da se poslovni modeli na tem dinamičnem področju nenehno spreminjajo in da je treba preprečiti nastanek vrzeli.

Da bi podprli odložitev dostopa in izvajanje zahtev glede vgrajene varnosti, predlog vzpostavlja jasen okvir za zagotavljanje primerne starosti z jasnimi merili in zaščitnimi ukrepi za uporabo in uvajanje takih sistemov. Z določitvijo zahtev za uporabo metod za zagotavljanje primerne starosti predlog zagotavlja, da bo uporaba teh metod sorazmerna, učinkovita, zanesljiva in se bo z njimi ohranila zasebnost. Določa tudi skupna merila za zagotavljanje primerne starosti, kar zagotavlja delovanje enotnega trga.

Hitro, učinkovito in zanesljivo izvrševanje je ključno za zaščito mladoletnikov na spletu in delovanje enotnega trga. Predlog zato določa okvir izvrševanja, ki temelji na obstoječih strukturah izvrševanja ob hkratnem zagotavljanju pospešenega postopka izvrševanja.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog temelji na obstoječem zakonodajnem okviru za zaščito mladoletnikov na spletu, kar zagotavlja delovanje enotnega trga. Ker temelji na Uredbi (EU) 2022/2065 in Uredbi (EU) 2024/1689, zagotavlja kontinuiteto in skladnost z regulativnim okvirom EU za digitalne storitve in sisteme UI, hkrati pa razvija posebne zahteve za zaščito mladoletnikov na spletu, pri čemer kot izhodišče upošteva njihove razvijajoče se sposobnosti, varnost in opolnomočenje.

Predlagana uredba ne posega v akt o digitalnih storitvah in temelji na določbah iz navedenega akta, zlasti členu 28 v zvezi z obveznostjo nekaterih ponudnikov spletnih platform, da sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotavljanje visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva

mladoletnikov. Predlagani instrument, zlasti njegove določbe o vgrajeni varnosti, v obliki „trdega prava“ določa specifikacije, ki jih je Komisija že vključila v smernice o zaščiti mladoletnikov na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065. Podrobneje so določene obveznosti iz člena 28 Uredbe (EU) 2022/2065, kadar se nanašajo na zahteve glede vgrajene varnosti in zagotavljanja primerne starosti. Zato to ne vpliva na tekoče zadeve, povezane s temi obveznostmi na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065, zlasti člena 28. Prav tako predlagana uredba ne posega v Uredbo (EU) 2024/1689 in temelji na njenem okviru, zlasti na njenih celovitih pravilih, ki temeljijo na tveganju. Predlagana uredba ne vpliva na prepovedi ter druge obveznosti in zahteve za sisteme UI in modele UI za splošne namene, ki so že določene v Uredbi (EU) 2024/1689, temveč jih dopolnjuje.

Strategija za boljši internet za otroke (BIK+) podpira izvajanje tega zakonodajnega okvira, zlasti Uredbe (EU) 2022/2065. V okviru strategije BIK+ mreža centrov za varnejši internet, ki jo sofinancira EU, ponuja usposabljanja, telefonske linije za pomoč in prijavo ter izvaja dejavnosti ozaveščanja. Redno se posvetujejo z otroki in mladimi o njihovih potrebah in mnenju glede varnosti na spletu. Komisija je februarja 2026 sprejela Akcijski načrt za boj proti spletnemu nadlegovanju, da bi preprečila spletno ustrahovanje, ozaveščala, olajšala prijavljanje in zagotovila, da žrtve prejmejo ustrezno podporo. Predlog je skladen s temi nezakonodajnimi ukrepi in na njih temelji, da bi otrokom v Evropi zagotovil najboljšo možno podporo pri uporabi spletnega okolja.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagana uredba uvaja horizontalni okvir za zaščito mladoletnikov na spletu. Ta uredba ne posega v pravila, določena v drugih pravnih aktih Unije, ki urejajo druge vidike zagotavljanja posredniških storitev na notranjem trgu, zlasti v pravila o avdiovizualnih medijskih storitvah, varstvu potrošnikov in varnosti proizvodov ter varstvu osebnih podatkov.

Predlog bodo dopolnili nadaljnji ukrepi, ki bodo v celoti usklajeni s to uredbo, vključno s tekočo oceno in prihodnjim pregledom direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, s katerimi se bo dodatno obravnavala zaščita mladoletnikov kot gledalcev in s katerimi se bo zagotovila zadostna zaščita pri gledanju avdiovizualnih vsebin. Ob upoštevanju novih groženj in tveganj bo v okviru revizije preučeno, ali je potrebna natančnejša opredelitev pojma škodljive avdiovizualne vsebine in kateri ukrepi so potrebni za zagotovitev, da mladoletniki ne naletijo na take vsebine.

Poleg tega je cilj prihodnjega akta o digitalni pravičnosti (DFA) okrepiti pravo o varstvu potrošnikov, da bo popolnoma ustrezalo namenu, tudi v digitalnem okolju, v skladu z obveznostmi iz te uredbe. Potrošniško pravo ima pomembno vlogo pri zagotavljanju, da potrošniki, vključno z otroki v vlogi potrošnikov, niso izpostavljeni nepoštenim ali zavajajočim praksam. Zlasti se v direktivi o nepoštenih poslovnih praksah upošteva otroke kot ranljive potrošnike, ki potrebujejo večjo zaščito; prav tako prepoveduje tudi neposredno nagovarjanje otrok k temu, da bi kupovali oglaševane proizvode ali prepričevali starše ali druge odrasle, da jim jih kupijo. Poleg tega bo v okviru revizije obstoječega prava o varstvu potrošnikov revidirana tudi uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov, da bi se okrepil obstoječi sistem usklajevanja izvrševanja za nacionalne organe in Komisiji v posebnih primerih podelila neposredna preiskovalna in izvršilna pooblastila.

Poleg tega nedavne spremembe Uredbe (EU) 2024/1689, s katerimi se prepovedujejo sistemi UI, ki ustvarjajo gradivo spolne zlorabe otrok, sprejemanje uredbe o preprečevanju spolne zlorabe otrok in boj proti njej ter nedavno sprejeta prenovljena direktiva o boju proti spolni

zlorabi otrok krepijo okvir EU za boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok, tako na spletu kot zunaj njega. Izboljšali se bodo preprečevanje, preiskovanje in podpora žrtvam.

Predlog je tudi popolnoma skladen s sedanjimi ali prihodnjimi pobudami, s katerimi naj bi okrepili vlogo mladoletnikov, jim pomagali in zagotavljali njihovo dobrobit na spletu, vključno s strategijo EU o otrokovih pravicah[8], Priporočilom Komisije o razvoju in krepitvi integriranih sistemov za zaščito otrok v njihovo korist[9], akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje (2021–2027)[12] ter prihodnjim načrtom za prihodnost digitalnega izobraževanja in spretnosti do leta 2030.

Varnost otrok na spletu je svetovni izziv, ki zahteva mednarodno sodelovanje. Predlog je skladen z zunanjimi politikami Unije, vključno z mednarodno digitalno strategijo (2025), s katero EU širi in poglablja svoje sodelovanje na dvostranski, regionalni in večstranski ravni. Predlog harmonizira zakonodajo po vsej EU, kar bo prispevalo k učinkovitosti zunanjega sodelovanja EU in njen globalni vpliv na področju varnosti otrok na spletu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga predloga je člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določa uvedbo ukrepov za zagotovitev delovanja notranjega trga. Cilj tega predloga je približati pravila, da bi se vzpostavilo delovanje notranjega trga, in v skladu s členom 114(3) ob upoštevanju novega tehnološkega razvoja zagotoviti visoko raven varstva zdravja in varnosti otrok po vsej Evropski uniji.

Glavni cilj tega predloga je vzpostaviti harmonizirane določbe za zaščito mladoletnikov na spletu. Ker države članice razpravljajo o novih ukrepih za omejitev dostopa do nekaterih spletnih platform, ki se štejejo za tvegane za otroke, mlajše od določene starosti, ali take ukrepe že sprejemajo, obstaja tveganje, da bo trg EU postajal vse bolj razdrobljen. Zato je cilj tega predloga zagotoviti ustrezno delovanje notranjega trga, zlasti v zvezi z zagotavljanjem čezmejnih spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, trgovin s programskimi aplikacijami, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov ter spletnih iger. Tak usklajen pristop zagotavlja tudi enako visoko raven zaščite mladoletnikov po vsej EU.

Poleg tega ta predlog podrobneje določa in dopolnjuje ustrezne določbe Uredbe (EU) 2022/2065 v zvezi z zaščito mladoletnikov ter dopolnjuje Uredbo (EU) 2024/1689 v zvezi s posebnimi varnostnimi zahtevami za otroke za umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote. Ker je pravna podlaga Uredbe (EU) 2022/2065 in Uredbe (EU) 2024/1689 člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ta predlog sledi enakemu pristopu.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Ob upoštevanju, da so digitalne storitve in sistemi UI po svoji naravi čezmejni, zgoraj omenjena zakonodajna prizadevanja na nacionalni ravni za odložitev dostopa mladoletnikov ovirajo čezmejno zagotavljanje digitalnih storitev in sistemov, ustvarjajo pravno negotovost in ovire za izvajanje enotnega trga, visoke stroške zagotavljanja skladnosti ter neenako raven zaščite mladoletnikov po vsej Evropi.

Prav tako je zaradi možnih posledic ob odsotnosti takojšnjega ukrepanja treba nujno ukrepati. Države članice že sprejemajo lastno zakonodajo. V letih 2025 in 2026 je bilo prejetih več

uradnih obvestil TRIS (Italija, Francija, Norveška, Grčija, Poljska, Avstrija, Belgija) glede starostnih omejitev za nekatere vrste digitalnih storitev. V skoraj vseh drugih državah članicah potekajo posvetovanja, o osnutkih razpravljajo v nacionalnih parlamentih ali pa so jih napovedale vlade. Nacionalne zakonodaje se razlikujejo v smislu področja uporabe, starostnih omejitev in vrstah uvedenih omejitev. Predlagajo različne opredelitve ali merila za vrste digitalnih storitev, katerih dostop naj bi bil omejen, različne starostne omejitve (od 13 do 16 let), ki so lahko odvisne od soglasja staršev. V nekatere nacionalne zakonodaje, o katerih se razpravlja, so vključene dodatne obveznosti glede vgrajene varnosti. Širjenje nacionalne zakonodaje z različnimi pravnimi obveznostmi pomeni znatno tveganje razdrobljenosti enotnega trga, zmanjšanja pravne varnosti in povečanja stroškov zagotavljanja skladnosti za ponudnike digitalnih storitev, pri čemer raven zaščite mladoletnikov po Evropski uniji ne bo enaka.

Harmonizacija pravil za zaščito mladoletnikov in zagotavljanje varnega spletnega okolja zanje bi morala potekati na ravni Unije, s čimer bi se zagotovili predvidljivost in gotovost, zmanjšali stroški zagotavljanja skladnosti po vsej Evropi ter zagotovilo, da je vsem mladoletnikom, ne glede na to, kje živijo, na spletu zagotovljena visoka raven zasebnosti, varnosti in varstva.

- **Sorazmernost**

Cilj predloga je zagotoviti trden in skladen okvir za zaščito mladoletnikov na spletu. To bo doseženo z uvedbo omejitve dostopa do družbenih medijev+ za mlajše od 13 let po vsej EU. Pristop omogoča ustvarjanje starševskih računov za otroke, stare od 13 do 15 let. Zagotavlja usklajen dostop do varnih storitev družbenega mreženja in platform za izmenjavo videov od 15. leta starosti dalje, skupaj z jasnimi obveznostmi glede vgrajene varnosti ter jasnimi zahtevami in merili za uporabo zagotavljanja primerne starosti.

Predlog kot izhodišče upošteva poročilo sopredsedujočih posebne skupine za varnost otrok, v katerem so jasno opredeljena tveganja, s katerimi se mladoletniki srečujejo na spletu. Na tej podlagi vzpostavlja okvir, ki obravnava tveganja pri storitvah, navedenih v poročilu, ne da bi nesorazmerno vplival na temeljne pravice (glej oddelek spodaj).

Ključne značilnosti predloga omejujejo uredbo na tisto, kar je nujno potrebno, da se dosežejo cilji predloga. Predlog zlasti vzpostavlja obveznosti za različne vrste digitalnih storitev in sistemov glede na naravo storitve ali sistema, da se zagotovita njihova ciljno usmerjenost in sorazmernost. S tem pristopom se opredeljene težave obravnavajo, pri tem pa se ne preobremenijo ponudniki, na katere se take težave ne nanašajo. Vsebinske obveznosti so omejene na spletne storitve družbenega mreženja, storitve platform za izmenjavo videov, spletne igre in ponudnike trgovin s programskimi aplikacijami. V skladu s koregulativnim pristopom temeljijo na koregulativnih pobudah za storitve, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, tudi kar zadeva trgovine s programskimi aplikacijami in spletne igre. Kar zadeva sisteme UI, je predlog omejen na umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote, ki lahko pomenijo resna tveganja za zdravje, varnost in dobrobit mladoletnikov ter niso zajeti v zahtevah glede vgrajene varnosti, posebej namenjene obravnavanju teh tveganj za mladoletnike na podlagi Uredbe (EU) 2024/1689.

Hkrati pa mala in mikropodjetja niso izvzeta iz te uredbe, saj lahko prav tako povzročajo škodo mladoletnikom. Njihova izključitev iz področja uporabe bi ogrozila cilj tega predloga.

Iz področja uporabe so zaradi majhne verjetnosti, da bi mladoletnikom povzročali škodo, izvzete nepridobitne spletne enciklopedije, nepridobitne izobraževalne in znanstvene baze,

storitve in sistemi, ki so zasnovani izključno za izobraževalne namene in se upravljajo v izobraževalnih ustanovah ali organizacijah, platforme za razvoj in deljenje odprtokodne programske opreme, razen če sama platforma pomeni sistem UI, ki spada na področje uporabe te uredbe in Uredbe (EU) 2024/1689, storitve in sistemi, posebej razviti in upravljani izključno za znanstvene raziskave in razvoj, ter storitve in sistemi, ki jih zasnujejo, razvijejo in upravljajo javni organi ter so namenjeni izključni uporabi navedenih javnih organov ali uporabi v njihovem imenu.

Z vzpostavitvijo jasnega okvira, ki ga spremljata sodelovanje med državami članicami in koregulacija, je cilj tega predloga povečati pravno varnost, zagotoviti delovanje enotnega trga in okrepiti zaupanje.

- **Izbira instrumenta**

Člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije omogoča zakonodajalcu sprejemanje uredb in direktiv.

Komisija se je odločila pripraviti predlog uredbe, da se zagotovi doslednost zaščite mladoletnikov po vsej Uniji in da se preprečijo razlike, ki ovirajo prosto zagotavljanje zadevnih storitev in sistemov na notranjem trgu. To je potrebno za zagotovitev pravne varnosti in preglednosti za gospodarske subjekte kot tudi za otroke in starše.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Predlog neposredno izhaja iz priporočil sopredsedujočih posebne skupine za varnost otrok na spletu. Posebna skupina za varnost otrok na spletu je v okviru neodvisnega postopka preučila tveganja in priložnosti za otroke pri digitalnih storitvah ter obstoječi regulativni okvir in njegove vrzeli. Zbrala je obsežne podatke in strokovno znanje. Pri tem neodvisnem postopku so sodelovali strokovnjaki iz vse Evropske unije z različnih področij, vključno z zdravjem, otroško psihologijo in psihiatrijo, računalništvom, digitalno tehnologijo in mediji, družboslovjem in otrokovimi pravicami. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki mladinskih skupin, skupin staršev in organizacij za otrokove pravice. Med celotnim postopkom so prispevek zagotovili tudi dodatni deležniki, kot so Urad visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice (OHCHR), specializirani možganski trusti, predstavniki industrije in Evropski odbor za varstvo podatkov.

Pri pripravi tega predloga so bila opravljena tudi posvetovanja z mladimi. Predsedniški mladinski svetovalni odbor je na sestanku decembra 2026 razpravljal o varnosti in dobrobiti otrok na spletu ter predstavil mnenja otrok iz vseh 27 držav članic EU. Odbor združuje več kot 30 mladih predstavnikov, po enega iz nacionalnega mladinskega sveta vsake države članice EU, enega iz Evropskega mladinskega foruma ter opazovalce iz držav kandidatk in potencialnih kandidatk za pristop k EU. Decembra 2025 so na forumu za varnejši internet, na katerem je sodelovalo več kot 200 otrok, mladih ter predstavnikov civilne družbe, industrije in nacionalnih organov, razpravljal o temi „Zakaj je starost pomembna: zaščita in opolnomočenje mladih v digitalni dobi“. V posebno skupino so bili dejavno vključeni tudi mladi ambasadorji programa Boljši internet za otroke in mladi predstavniki platform za udeležbo otrok. Predstavniki mladih iz različnih skupin so poudarili odgovornost digitalnih storitev pri zagotavljanju varnih in starosti primernih storitev. Izpostavili so potrebo po

zahtevah glede vgrajene varnosti, vključno s starosti primernimi privzetimi nastavitvami, priporočilnimi sistemi in zasnovo vmesnikov.

Ta postopek posvetovanja dopolnjuje širše sodelovanje Komisije z deležniki na področju varnosti otrok na spletu. To vključuje posvetovalne postopke, izvedene v okviru izvajanja in izvrševanja akta o digitalnih storitvah ter strategije za boljši internet za otroke, njene mreže centrov za varnejši internet in mladih ambasadorjev programa Boljši internet za otroke. V okviru sprejemanja smernic o zaščiti mladoletnikov na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065 sta poziv k predložitvi dokazov iz leta 2024, na katerega je bilo prejetih več kot 170 odzivov, in javno posvetovanje iz leta 2025 z več kot 300 prispevki zagotovila podrobne informacije širokega nabora deležnikov, vključno z raziskovalci, civilno družbo, industrijo in javnimi organi, o dobrih praksah in ukrepih na spletnih platformah za zasnovo varne spletne storitve za otroke. Večina sodelujočih je pozitivno ocenila ukrepe, uvedene s smernicami, ki so v veliki meri kodificirani s tem predlogom. Zahtevali so tudi dodatno jasnost glede pravne narave smernic ter glede primerov, v katerih sta preverjanje in ocenjevanje starosti ustrezna.

Komisija je med marcem in aprilom 2026 izvedla raziskavo Eurobarometra o vplivu prekomernega časa, preživetega pred zasloni, in družbenih medijev na duševno zdravje mladih, pri čemer je zbrala podatke več kot 26 000 oseb, starih od 13 do 18 let, in več kot 12 000 staršev iz vseh 27 držav članic. Ugotovitve kažejo, da je čas, preživet pred zasloni, pomemben del vsakdanjega življenja mladostnikov, pri čemer obstajajo velika tveganja, saj je devet od desetih mladostnikov v zadnjih treh mesecih na spletu naletelo na vsaj eno škodljivo ali vznemirljivo vsebino, pomisleki pa se nanašajo tudi na medosebno škodo in spletno nadlegovanje. 54 % staršev in 45 % oseb, starih od 13 do 18 let, meni, da so odložitve dostopa učinkovita rešitev, 47 % staršev in 48 % mladostnikov pa poziva k boljšemu izvajanju obstoječih pravil s strani digitalnih storitev.

Poleg tega Komisija stalno prejema dodatne vire dokazov od Evropskega odbora za digitalne storitve in nacionalnih koordinatorjev digitalnih storitev, ki so odgovorni za nadzor manjših spletnih platform in zagotavljanje, da te ponujajo varno okolje za mladoletnike, ter to področje pozorno spremljajo na terenu.

Dodatni posvetovalni postopki so bili izvedeni tudi v okviru povezanih evropskih pobud, kot sta akt o digitalni pravičnosti in direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah. Posvetovanje in poziv k predložitvi dokazov o aktu o digitalni pravičnosti sta potekala 12 tednov, od 17. julija 2025, pri čemer so bile zbrane obsežne povratne informacije državljanov, javnih organov in drugih deležnikov ter relevantni dokazi o zasvajajoči zasnovi digitalnih proizvodov in zavajajoči ali manipulativni zasnovi vmesnikov, vključno z vplivom takih praks na mladoletnike. Na primer, o digitalni pravičnosti je bilo v okviru strategije EU o otrokovih pravicah opravljeno posvetovanje s 5 000 otroki s platforme EU za udeležbo otrok. Poleg tega je Komisija 10. Februarja 2026 začela javno posvetovanje za oceno učinka direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, pri čemer je zbirala povratne informacije prav tako širokega nabora deležnikov, tudi o najboljših načinih za krepitev zaščite mladoletnikov na spletu. Oba posvetovalna postopka sta zagotovila relevantne dokaze za namen tega predloga.

- **Ocena učinka**

Najpomembnejši elementi tega predloga temeljijo na bogatem sklopu dokazov iz zelo različnih virov, vključno z ocenami učinka, na katerih temeljijo druge, že sprejete ali prihodnje zakonodajne pobude.

Zato predlagano uredbo in spremni delovni dokument služb Komisije o učinkih predloga podpira trdna dokazna podlaga.

Prvič, posebna skupina za varnost otrok na spletu je združila več kot 60 strokovnjakov z različnih področij, vključno z zdravjem, otroško psihologijo in psihiatrijo, računalništvom in družboslovjem, ter predstavnike mladinskih skupin, skupin staršev in organizacij za otrokove pravice, sopredsedujoča pa sta se sestala tudi z Uradom visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice (OHCHR), specializiranimi možganskimi trusti, industrijo in Evropskim odborom za varstvo podatkov.

Drugič, namenska analiza učinkov, predstavljena v delovnem dokumentu služb Komisije, temelji na obstoječih ocenah učinka, med drugim za akt o digitalnih storitvah, akt o digitalnih trgih, akt o umetni inteligenci, predlog uredbe o preprečevanju spolne zlorabe otrok in boju proti njej ter prenovljeno direktivo o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter gradivu o spolni zlorabi otrok, kot tudi na prihodnjem aktu o digitalni pravičnosti in direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah.

Tretjič, dokazi in podatki se zbirajo z izvajanjem in izvrševanjem akta o digitalnih storitvah, zlasti z desetimi predhodnimi ugotovitvami v zvezi z zaščito mladoletnikov, med drugim o zasvajajoči zasnovi, varnih računih in zagotavljanju primerne starosti, ter s študijami, poročili o oceni tveganja in sodelovanjem z deležniki, zlasti med pripravo smernic o zaščiti mladoletnikov, ki je vključevala poziv k predložitvi dokazov, javno posvetovanje, sodelovanje z otroki in mladimi ter srečanja z Evropskim odborom za digitalne storitve. V tem okviru poteka sodelovanje z nacionalnimi organi znotraj nadzornega in izvršilnega okvira akta o digitalnih storitvah. To zagotavlja dragocene prispevke iz preiskav, številne države članice, kot sta Švedska in Nemčija, pa so izvedle poizvedbe in posvetovanja v zvezi s svojimi nacionalnimi osnutki zakonov o zaščiti mladoletnikov.

Četrtič, mednarodno delovanje in sodelovanje dodatno usmerjata na vire dokazov javnih organov in regulatorjev. Komisija tesno sodeluje z drugimi regulatorji, med drugim iz Avstralije in Združenega kraljestva, ki so izvedli ocene učinka in študije, kot tudi iz Brazilije in Japonske.

Petič, dodatne študije vključujejo obsežen sklop akademskih raziskav, Eurobarometer o vplivu prekomernega časa, preživetega pred zasloni, in družbenih medijev na duševno zdravje mladih, izveden leta 2026, ter študijo, ki jo je naročila Komisija, o učinkih zagotavljanja primerne starosti na temeljne pravice in o njegovih gospodarskih stroških.

Službe Komisije so pripravile spremni analitični delovni dokument, ki vključuje (i) opredelitev problema, (ii) pojasnitev uporabljenega pristopa in (iii) oceno učinkov. Delovni dokument služb Komisije temelji na poročilu sopredsedujočih posebne skupine ter na dokazih in podatkih, zbranih v okviru izvajanja in izvrševanja akta o digitalnih storitvah ter priprave ocen učinka, zlasti za akt o digitalni pravičnosti in pregled direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.

V delovnem dokumentu služb Komisije so opisani glavni družbeni in gospodarski učinki predloga. Kar zadeva družbene učinke, naj bi se zdravje mladoletnikov izboljšalo kot neposredni in posredni učinek predloga. Z odložitvijo dostopa do nekaterih posebnih storitev in zagotovitvijo zaščitnih ukrepov za starosti primerne digitalne storitve bo spletno okolje postalo varnejše za mladoletnike, saj bo omejilo tveganja, s katerimi se soočajo na spletu, in njihov vpliv na kognitivni razvoj ter telesno in duševno zdravje mladoletnikov.

Kar zadeva gospodarske učinke, naj bi mejni stroški, uvedeni s tem predlogom, ostali razmeroma omejeni v zvezi z izvajanjem večine zahtev glede vgrajene varnosti, saj so bile te že vključene v smernice o zaščiti mladoletnikov na podlagi člena 28 akta o digitalnih storitvah. Zahteve za pripravo načrtov skladnosti in uporabo revizij so večinoma že vključene v določbe o ocenah tveganja in revizijah v aktu o digitalnih storitvah. Nanašajo se tudi na ponudnike z zelo veliko bazo uporabnikov (45 milijonov mesečno aktivnih uporabnikov), kar bi moralo omejiti vpliv na MSP, saj ta načeloma ne dosežejo obsega baze uporabnikov, enakovrednega obsegu zelo velikih spletnih platform. Izvajanje ukrepov za zagotavljanje primerne starosti in orodij starševskega nadzora bo povzročilo dodatne stroške za ponudnike digitalnih storitev. Stroškov teh prilagoditev in njihovega vpliva ni mogoče dokončno določiti, zlasti za potencialno veliko število malih in mikro ponudnikov spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov in videoiger, za katere se prej ni uporabljal člen 28 akta o digitalnih storitvah. Vendar te stroške blažijo razvoj rešitve EU za preverjanje starosti, pričakovani okrepljeni razvoj trga rešitev za varno zasnovo in to, da podobne zahteve že obstajajo v pravu EU in vse pogosteje tudi v tretjih državah. Upoštevati bi bilo treba tudi, da bi se številni ponudniki digitalnih storitev verjetno večkrat soočili z mnogimi od teh stroškov na podlagi nacionalne zakonodaje in bi zato imeli koristi od harmoniziranih pravil.

- **Temeljne pravice**

Cilj predloga je izboljšati, spodbujati in podpirati spoštovanje otrokovih pravic na spletu, kot so določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Cilj odložitve dostopa je zagotoviti celovito uresničevanje otrokovih pravic na spletu, vključno z njihovo pravico do zaščite, potrebne za njihovo dobrobit, zdravje in varnost, zasebnost, udeležbo ter svobodno izražanje mnenja v skladu z njihovo starostjo in zrelostjo, pri čemer se največja korist otroka upošteva kot primarno vodilo, ter zagotoviti njihovo pravico do razvoja in samoopredelitve brez tveganj in škode, ki jih povzročajo nekatere spletne storitve in sistemi. Čeprav storitve, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, pomenijo znatna tveganja za zdravje in varnost otrok, otrokom hkrati omogočajo, da svobodno izražajo svoje mnenje ter sprejemajo in širijo ideje, kot je zaščiteno s členom 24(1) in členom 11(1) Listine. Zato je odložitev dostopa strogo omejena na ustvarjanje računov pri zelo jasno opredeljenem naboru digitalnih storitev in sistemov, ki uporabljajo nekatere značilnosti zasnove in mladoletnikom dajejo na voljo nekatere funkcionalnosti, za katere je dokazano, da škodujejo zdravju in varnosti mladoletnikov. Ta ukrep zagotavlja, da ta omejitev otrokove pravice do svobode izražanja ostane sorazmerna in potrebna za doseganje cilja splošnega interesa, kot zahteva Listina. Dostop do storitev, ki so varne, starosti primerne, zasnovane za otroke ter omogočajo ustrezen starševski nadzor in spremljanje, ne bi smel biti omejen. Poleg tega so predvidene izjeme od odložitve, da se zagotovi dostop do informacij, izobraževalnega gradiva in javnih storitev.

V skladu s splošno pripombo št. 25 Odbora ZN za otrokove pravice se določijo zahteve glede vgrajene varnosti, da se zagotovi spoštovanje otrokovih pravic na spletu. Varne nastavitve bodo otrokom zagotovile dodatno zasebnost, omejeni stiki z neznanci pa bodo zmanjšali tveganje spletnega nadlegovanja in pridobivanja otrok za spolne namene.

Starši in skrbniki imajo pomembno vlogo tudi pri vzgoji in razvoju svojih otrok, kot je priznano s členom 24(3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Spoštovanje zasebnega in družinskega življenja, stanovanja in komunikacij je zagotovljeno s členom 7 Listine. Člen 14(3) Listine zagotavlja, da se spoštujeta svoboda ustanavljanja izobraževalnih ustanov ob spoštovanju demokratičnih načel in pravica staršev, da svojim otrokom zagotovijo vzgojo in izobraževanje v skladu s svojim verskim, svetovnonazorskim in pedagoškim

prepričanjem, v skladu z nacionalnimi zakoni, ki urejajo uresničevanje te svoboščine in pravice, hkrati pa se zagotavlja spoštovanje drugih temeljnih pravic iz Listine, vključno s členom 21 o prepovedi diskriminacije in členom 24 o otrokovih pravicah, pri čemer se največja korist otroka upošteva kot primarno vodilo.

Ob priznavanju te pomembne vloge staršev in skrbnikov predlog določa obvezna orodja za skrbnike in omogoča staršem, da v varnem okolju vzpostavijo račune za mladoletnike, stare od 13 do 15 let. Ta orodja je treba zagotoviti v skladu z razvijajočimi se sposobnostmi otrok in ob spoštovanju njihove pravice do zasebnosti.

Ta uredba prav tako zagotavlja spoštovanje otrokovih pravic s krepitvijo njihove avtonomije. Uredba od ponudnikov digitalnih storitev in sistemov, ki spadajo na področje uporabe, zahteva, da zagotovijo lahko dostopne in otrokom prijazne sisteme za prijavo. Zagotoviti morajo, da se prijave mladoletnikov in skrbnikov obravnavajo prednostno. Uredba omogoča tudi nadaljnji nadzor nad nastavitvami mladoletnikov. Poleg tega predlog pomaga otrokom pri digitalnem izobraževanju in pismenosti ter pri podpori staršev, skrbnikov, učiteljev in izobraževalcev, saj določa, da države članice razvijejo nacionalne strategije v podporo ciljem zaščite otrok na spletu.

Sistemi za ugotavljanje starosti in zahteva po preverjanju starosti uporabnikov imajo lahko pomembne posledice za pravico do zasebnosti ter svobodo izražanja, udeležbo in nediskriminacijo uporabnikov. Predlog določa jasne zahteve za uvajanje in uporabo sistemov za zagotavljanje primerne starosti ter zaščitne in prehodne ukrepe za omejitev vpliva na te temeljne pravice na to, kar je nujno potrebno za varovanje zdravja in varnosti mladoletnikov na spletu. Ta merila vključujejo visoko raven točnosti, zanesljivosti, robustnosti, varnosti, nediskriminacije in nevsiljivosti. V skladu s pristopom, ki temelji na tveganju, in ob zagotavljanju sorazmernosti je preverjanje starosti obvezno samo za izvajanje odložitve dostopa ter omejeno na nove račune in obstoječe račune le, kadar ponudnik ne more z visoko stopnjo zanesljivosti ugotoviti, da je imetnik računa nad starostno mejo. Predlog z določitvijo teh meril v pravu določa jasne pravne standarde za uporabo in uvajanje sistemov za zagotavljanje primerne starosti ter zagotavlja visok standard varstva podatkov pri njihovi uporabi. To bo spodbudilo uvajanje inovativnega trga rešitev za zagotavljanje primerne starosti na digitalnem enotnem trgu, ki spoštujejo temeljne pravice.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Pomembno je, da ima Komisija dovolj osebja za izvajanje dejavnosti na podlagi te uredbe. To je še posebej pomembno, ker bo morala Komisija pri opravljanju svojih nalog nadzorovati nekatera finančno najmočnejša in tehnološko najnaprednejša podjetja na svetu. Za nadzor teh podjetij bo potrebno osebje z visoko usposobljenimi in specializiranimi profili. Komisija bo izpostavljena velikemu političnemu tveganju, če za izvrševanje ne bo zagotovljenih dovolj virov. Pozivi k hitremu ukrepanju za zaščito evropskih otrok na spletu so vse številnejši, za zagotovitev učinkovite zaščite naslednje generacije pa je potrebno ustrezno osebje, tudi za izvedbo hitrega izvrševanja, ki ga bo zahtevala ta uredba.

V ta namen se bo Komisija oprla na pristojbino za nadzor, določeno v členu 43 akta o digitalnih storitvah. Ker ta predlog pomeni podrobnejšo opredelitev akta o digitalnih storitvah, bi moralo njegovo financiranje enako temeljiti na isti pristojbini za nadzor. Nadaljnje podrobnosti o proračunskih posledicah so navedene v oceni finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Predlog bo temeljito ocenjen, zlasti glede učinkovitosti odložitve dostopa, osebnega področja uporabe odložitve dostopa in njene sorazmernosti ter zahtev glede vgrajene varnosti. Pri tej oceni se bodo upoštevale izkušnje, pridobljene pri izvajanju predloga, ter tehnološki, tržni in pravni razvoj.

To bo dopolnjevalo stalno spremljanje na podlagi akta o digitalnih storitvah.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Poglavje I vsebuje splošne določbe, vključno s predmetom urejanja in področjem uporabe Uredbe (člena 1 in 2) ter opredelitvami ključnih pojmov, uporabljenih v Uredbi (člen 3). V tem oddelku so določena tudi pravila o preprečevanju izogibanja za ponudnike, ki spadajo na področje uporabe te uredbe (člen 4), ter obveznosti določenih ponudnikov glede priglasitve in neodvisne revizije načrta skladnosti (člen 5).

Poglavje II vsebuje določbe o odložitvi dostopa mladoletnikov do družbenih medijev, pri čemer določa, da ponudniki storitev, ki imajo posebne funkcije in pomenijo storitve družbenega mreženja ali storitve platform za izmenjavo videov ali oboje, mladoletnikom, mlajšim od 15 let, ne omogočijo ustvarjanja samostojnega računa. Poleg tega lahko ponudniki teh storitev skrbnikom dovolijo, da vzpostavijo račune za mladoletnike, starejše od 13 let, z omejenimi starosti primernimi funkcijami za dostop do storitve (člen 6). Kadar lahko ponudniki storitev platform za izmenjavo videov dokažejo, da so starosti primerna storitev, lahko skrbnikom izjemoma dovolijo, da omogočijo dostop tudi mladoletnikom, mlajšim od 13 let, prek računov, ki jih ustvarijo in nadzorujejo skrbniki sami (člen 7).

Poglavje III vsebuje določbe o vgrajeni varnosti, ki se uporabljajo za ponudnike spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov in spletnih iger.

Oddelek 1 vsebuje splošne določbe, ki se uporabljajo za ponudnike spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov, spletnih iger in trgovin s programskimi aplikacijami. V tem oddelku je določeno, da se zahteve iz tega poglavja uporabljajo tudi za neregistrirane prejemnike storitve ali uporabnike sistema ter da je od teh zahtev mogoče odstopati le, kadar je ugotovljeno, da je prejemnik storitve ali uporabnik sistema odrasla oseba, pri čemer se uporabi zagotavljanje primerne starosti v skladu s poglavjem V (člen 8).

Oddelek 2 vsebuje določbe, ki se uporabljajo za spletne storitve družbenega mreženja in storitve platform za izmenjavo videov. Zlasti ponudniki teh svojih storitev ne smejo oblikovati, organizirati ali upravljati na način, ki je namenjen spodbujanju mladoletnikov h kompulzivni ali prekomerni uporabi storitve oziroma za katerega je to mogoče razumno predvideti, vzpostaviti pa bi morali učinkovita orodja za upravljanje časa, ki bodo ščitila čas jedrnega spanca in čas pouka mladoletnikov (člen 9). Ponudniki, ki uporabljajo priporočilne sisteme, morajo informacije, ki se predlagajo, in optimizacijo svojih priporočilnih sistemov za mladoletnike oblikovati tako, da zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov (člen 10). Poleg tega morajo navedeni ponudniki vzpostaviti ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev, da so nastavitve privzeto nastavljene na visoko raven zasebnosti, zaščite in varnosti mladoletnikov ter jih ni mogoče spremeniti, razen če so

mladoletniki izrecno soglašali s takimi spremembami. Navedeni ponudniki morajo zagotoviti, da funkcije ali nastavitve, ki imajo dejanske ali predvidljive negativne učinke na zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov, mladoletnikom niso na voljo (člen 11). Navedene spletne storitve družbenega mreženja in storitve platform za izmenjavo videov morajo vzpostaviti tudi ukrepe, ki zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov pri navezovanju stikov med mladoletniki in drugimi prejemniki storitve (člen 12). Nazadnje morajo isti ponudniki zagotoviti, da je mladoletniku pred izvedbo ekonomske transakcije jasno, da gre za ekonomsko transakcijo, in da se njegova še razvijajoča se komercialna pismenost ne izkorišča z izbirami glede zasnove, organizacije ali delovanja, ki lahko vodijo do prekomerne, impulzivne ali neželene porabe, kar vključuje tudi to, da mladoletniki niso izpostavljeni sistemom variabilnega nagrajevanja (člen 13).

Oddelek 3 vsebuje določbe, ki se uporabljajo za umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote. Zlasti ta oddelek zavezuje ponudnike, da izvajajo določbe o vgrajeni varnosti v zvezi z zasvajajočo zasnovo, varnimi nastavitvami in preglednostjo trgovinskih poslov iz členov 9, 11 in 13 oddelka 2 ter posebna pravila, prilagojena tem sistemom (člen 14). Ta pravila od ponudnikov umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov zahtevajo, da vzpostavijo močno zaščito varnosti otrok, vključno z zasnovo sistemov tako, da mladoletniki niso izpostavljeni funkcijam, ki bi lahko povzročile čustveno odvisnost, preprečevanjem škodljivih interakcij ter izvajanjem testiranja in spremljanja po dajanju na trg za prepoznavanje in blažitev škode za varnost, zdravje, temeljne pravice, dobrobit in razvoj mladoletnikov. Kadar so taki sistemi uvedeni kot funkcionalnost spletne storitve družbenega mreženja, storitve platforme za izmenjavo videov ali spletne igre, bi morali ponudniki teh storitev zagotoviti, da se umetnointeligenčni spremljevalci in splošni pogovorni klepetalni boti ne aktivirajo samodejno, da imajo mladoletniki možnost, da njihovo uporabo zavrnejo, kadar je ta omogočena, in da se jih k njihovi uporabi ne spodbuja.

Oddelek 4 vsebuje določbe, ki se uporabljajo za spletne igre. Zlasti ta oddelek zavezuje ponudnike, da izvajajo določbe o vgrajeni varnosti v zvezi z zasvajajočo zasnovo in varnimi nastavitvami iz členov 9, 11 in 12 oddelka 2 ter posebna pravila, prilagojena spletnim igram (člen 15). Ta pravila vključujejo zahtevo, da se morajo pri spletnih igrah izvajati zaščitni ukrepi za preprečevanje uporabe spletnih iger za napeljevanje mladoletnikov k vzpostavitvi stikov v drugih storitvah, kar bi lahko ogrozilo njihovo zasebnost, varnost in varstvo. Kadar ponudniki platform za videoigre prejemnikom ponujajo možnost ustvarjanja videoiger, ponudnik zagotovi potrebno programsko opremo in organizacijske ukrepe, da se omogoči skladnost teh videoiger z obveznostmi iz člena 15(1) in (2) ter členov 18 in 20.

Oddelek 5 vsebuje določbe o starosti primernem dostopu, ki se uporabljajo za ponudnike trgovin s programskimi aplikacijami. Ta oddelek navedene ponudnike zavezuje, da vzpostavijo sistem ocenjevanja primernosti glede na starost za ugotavljanje primernosti programskih aplikacij glede na starost in oceno starosti prejemnika storitve z zagotavljanjem primerne starosti. Kadar se programska aplikacija ne šteje za starosti primerno, ponudnik trgovine s programskimi aplikacijami mladoletnikom ne dovoli dostopa do takih programskih aplikacij, ki niso primerne za njihovo starost (člen 16). Nazadnje se s tem oddelkom spodbuja priprava kodeksov ravnanja, da bi prispevali k harmoniziranemu vzpostavljanju in uporabi sistemov za ocenjevanje primernosti glede na starost (člen 17).

Oddelek 6 določa dodatne splošne obveznosti glede samostojnega delovanja mladoletnikov in orodij za opolnomočenje mladoletnikov in skrbnikov, ki se uporabljajo za ponudnike storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih

spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov ter platform za videoigre in iger. V tem oddelku je določeno, da morajo ti ponudniki zagotoviti, da so funkcije, komunikacija, informacije, orodja in mehanizmi za uporabniški nadzor storitve, opozorila in vse druge informacije iz poglavja III lahko dostopni vsem mladoletnikom in predstavljeni na način, ki ga mladoletniki lahko razumejo. Ponudniki zelo velikih spletnih platform v smislu člena 33(1) Uredbe (EU) 2022/2065 morajo take informacije predstaviti v uradnem jeziku oziroma uradnih jezikih države članice oziroma držav članic, v katerih se storitev zagotavlja. Poleg tega morajo ponudniki storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov**,** ter platform za videoigre zagotoviti orodja, ki mladoletnikom omogočajo nadzor nad vsebino in njihovimi nastavitvami ter zagotavljanje povratnih informacij, ki bi morale imeti trajen učinek na priporočeno vsebino (člen 18). V tem oddelku je določeno tudi, da morajo navedeni ponudniki vzpostaviti otrokom prijazne mehanizme za prijavo in podporna orodja za mladoletnike (člen 19) ter učinkovita in enostavna orodja za skrbnike. Poleg tega ta oddelek navedene ponudnike storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov**,** ter spletnih iger zavezuje, da spodbujajo uvedbo takih orodij, od ponudnikov zelo velikih spletnih platform v smislu člena 33(1) Uredbe (EU) 2022/2065 pa zahteva, da zagotovijo interoperabilnost teh orodij za skrbnike z orodji za skrbnike, ki jih zagotavljajo tretje osebe, v skladu s pogoji iz člena 6 Uredbe (EU) 2022/1925 (člen 20). Nazadnje ta oddelek določa, da imajo mladoletniki in skrbniki pravico vložiti pritožbo pri pristojnem organu zoper ponudnike storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov**,** ter spletnih iger zaradi domnevne kršitve te uredbe, mladoletniki in skrbniki pa imajo pravico pooblastiti organ, organizacijo ali združenje za uveljavljanje pravic, ki jih ta uredba podeljuje, v imenu mladoletnika ali njegovega skrbnika (člen 21).

Oddelek 7 vsebuje druge določbe o potrebni skrbnosti za varno spletno okolje. Določa obveznosti spremljanja za zelo velike spletne platforme (člen 22), določbe o pripravi kodeksov ravnanja (člen 23) in obveznost storitev, da imajo pravne zastopnike (člen 24). Nazadnje določa, da je Komisija pooblaščena za sprejetje delegiranih aktov za dopolnitev ukrepov iz tega poglavja, da se zagotovi visoka raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov pri njihovi storitvi (člen 25).

Poglavje IV vsebuje obveznost preverjanja starševske odgovornosti (člen 26).

Poglavje V vsebuje določbe o zagotavljanju primerne starosti.

Oddelek 1 določa splošna načela za zagotavljanje primerne starosti. V tem oddelku je določeno, da morajo ponudniki, ki spadajo na področje uporabe poglavij II in III in morajo izvajati rešitve za zagotavljanje primerne starosti, zagotoviti visoko raven točnosti, zanesljivosti, robustnosti, nevsiljivosti, zasebnosti in nediskriminacije ter da lastna izjava ne zadostuje za skladnost s to uredbo (člen 27), določena pa so tudi posebna pravila za varstvo podatkov pri zagotavljanju primerne starosti (člen 28).

Oddelek 2 to dopolnjuje s specifičnimi obveznostmi glede zagotavljanja primerne starosti, pri čemer določa, da bi morali ponudniki za skladnost s členoma 5 in 6 vzpostaviti preverjanje starosti, za skladnost s poglavjem III pa lahko pod posebnimi pogoji uporabljajo tako preverjanje starosti kot druge rešitve za zagotavljanje primerne starosti (člen 29), dopolnjuje pa ga pooblastilo Komisije, da podrobneje določi elemente iz poglavja o zagotavljanju primerne starosti (člen 30). Poleg tega ta oddelek od držav članic zahteva, da sprejmejo

potrebne ukrepe za zagotovitev razpoložljivosti različnih načinov pridobivanja potrdila o starosti za preverjanje minimalne starosti in da dajo na voljo vsaj eno rešitev za preverjanje starosti (člen 31). Nazadnje ta oddelek vsebuje ukrepe za preverjanje starosti pri obstoječih računih (člen 32).

Poglavje VI vsebuje določbo o ukrepih za države članice, da pripravijo in podprejo mladoletnike, ko se bo ta uredba začela izvajati v praksi (člen 33).

Poglavje VII vsebuje določbe o pristojnostih, nadzoru in izvrševanju določb iz tega predloga, ki temeljijo na obstoječih strukturah in okvirih izvrševanja na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065 in Uredbe (EU) 2024/1689, da bi se preprečila podvajanja in zagotovila skladnost z obstoječimi pravili za posredniške storitve in sisteme UI (člen 34). Kadar Komisija začne postopek za storitve in sisteme v svoji izključni pristojnosti, si prizadeva sprejeti končno odločitev v 90 dneh in zadevnemu ponudniku sporočiti predhodne ugotovitve v 30 dneh od začetka postopka (člen 35). Nazadnje vsebuje določbo o financiranju nadzornih in izvršilnih dejavnosti Komisije na podlagi te uredbe (člen 36) ter določbe o razvoju strokovnega znanja in mehanizmov za odzivanje na incidente (člena 37 in 38).

Poglavje VIII vsebuje določbe o izvedbenih in delegiranih aktih (člena 39 in 40), **poglavje IX** pa vsebuje končne določbe, tudi o pregledu Uredbe, vključitvi te uredbe v Prilogo k direktivi o zastopniških tožbah (člen 41) ter začetku veljavnosti in uporabi (člena 42 in 43).

2026/0286 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o odgovornosti za otrokom varno spletno okolje v EU (EU KIDS ACT)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[1],

ob upoštevanju mnenja Odbora regij[2],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Spletne storitve družbenega mreženja, storitve platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčni spremljevalci, splošni pogovorni klepetalni boti, spletne igre in trgovine s programskimi aplikacijami so postali pomemben del vsakdanjega življenja mladoletnikov. Tovrstne storitve informacijske družbe in sistemi UI mladoletnikom nudijo priložnosti na področju razvoja identitete, učenja, izobraževanja, državljanske udeležbe, razvoja medsebojnih odnosov, komunikacije, povezovanja in ustvarjalnosti. Hkrati pa lahko nekatere od teh storitev in sistemov, tudi zaradi svoje zasnove, povzročajo tveganja za zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov. Ta tveganja vključujejo na primer izpostavljenost nezakonitim vsebinam in tveganja, ki so posledica spletnega nadlegovanja ali stikov s posamezniki, ki želijo škodovati mladoletnikom. Mladoletniki se kot ranljivi potrošniki lahko soočajo tudi s tveganji zaradi poslovnih praks, ki so lahko manipulativne in povzročajo neželeno trošenje denarja ter kompulzivno vedenje in zasvojenost. Ta tveganja lahko izhajajo iz neposredne izkušnje mladoletnika s spletnimi storitvami družbenega mreženja, storitvami platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnimi spremljevalci, splošnimi pogovornimi klepetalnimi boti, spletnimi igrami in trgovinami s programskimi aplikacijami ali iz dejanj drugih uporabnikov na platformah ali v sistemih.

(2) Ustanovljena je bila posebna skupina strokovnjakov za varnost otrok na spletu (v nadaljnjem besedilu: posebna skupina), da bi Komisiji svetovala o evropskem pristopu k varnosti otrok na spletu. Poročilo sopredsedujočih posebne skupine je bilo predstavljeno julija 2026 in temelji na šestih vodilnih načelih: razvojni pristop, enakost in raznolikost, zaščita mladoletnikov, odgovornost za digitalne storitve in pravice potrošnikov, opolnomočenje in medijska vzgoja ter otrokove pravice in udeležba. Poročilo zlasti priporoča omejitve dostopa do družbenih medijev po vsej EU,

[1] UL C , , str. .
[2] UL C , , str. .

harmonizirana pravila o vgrajeni varnosti za družbene medije, druge digitalne storitve, spletne igre in nekatere sisteme UI, ki so dostopni mladoletnikom, ter sorazmerne sisteme za zagotavljanje primerne starosti, ki ohranjajo zasebnost. Namen je zajeti celotno digitalno okolje, da se zagotovi učinkovito in celovito zaščito mladoletnikov na spletu (družbeni mediji+).

(3) Države članice vse pogosteje uvajajo ali razmišljajo o uvedbi nacionalne zakonodaje za določitev minimalne starosti mladoletnikov za dostop do nekaterih spletnih storitev. Ta raznolika nacionalna zakonodaja negativno vpliva na notranji trg, ki v skladu s členom 26 PDEU zajema območje brez notranjih meja, na katerem sta zagotovljena prost pretok blaga in storitev ter svoboda ustanavljanja, ob upoštevanju čezmejne narave spleta ter spletnih storitev in sistemov. Pogoji, pod katerimi ponudniki omejujejo dostop mladoletnikov do nekaterih storitev in sistemov, ter obveznosti glede zasnove njihovih storitev in sistemov zahtevajo harmonizacijo, da se zagotovita pravna varnost za ponudnike, ki ponujajo storitve in sisteme, dostopne mladoletnikom po vsej Uniji, ter harmonizirana raven zaščite mladoletnikov, ne glede na to, kje v Uniji se nahajajo.

(4) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta[3] vzpostavlja horizontalni okvir obveznosti glede potrebne skrbnosti za ponudnike posredniških storitev, vključno s posebnimi obveznostmi glede zaščite mladoletnikov na spletu. Zlasti člen 28 navedene uredbe določa obveznost za ponudnike spletnih platform, ki so dostopne mladoletnikom, da sprejmejo ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov pri njihovih storitvah. V smernicah Komisije o ukrepih za zagotavljanje visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov na spletu[4] je določen neizčrpen seznam ukrepov, ki bi jih morali ponudniki spletnih platform, dostopnih mladoletnikom, uvesti za izpolnjevanje obveznosti iz člena 28(1) Uredbe (EU) 2022/2065.

(5) Ta uredba določa in dopolnjuje ustrezne določbe Uredbe (EU) 2022/2065 v zvezi z zaščito mladoletnikov, zlasti za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov, ob upoštevanju smernic in poročila, ki sta ga pripravila sopredsedujoča posebne skupine. V ta namen ta uredba določa pravila za harmonizirano minimalno starost za ustvarjanje računa v spletnih storitvah družbenega mreženja in storitvah platform za izmenjavo videov ter pravila za harmonizirane zahteve glede zasnove takih storitev in zagotavljanje primerne starosti.

(6) V ta namen določbe, ki določajo harmonizirano minimalno starost za ustvarjanje računa v spletnih storitvah družbenega mreženja in storitvah platform za izmenjavo videov, harmonizirane varnostne zahteve za spletne storitve družbenega mreženja, storitve platform za izmenjavo videov, storitve platform za videoigre in trgovine s programskimi aplikacijami ter harmonizirana pravila o zagotavljanju primerne starosti na spletu in starševski odgovornosti, kolikor se z njimi izvaja obveznost vzpostavitve visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov, podrobneje določajo člen 28 Uredbe (EU) 2022/2065.

---

[3] Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

[4] Sporočilo Komisije – Smernice o ukrepih za zagotavljanje visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov na spletu v skladu s členom 28(4) Uredbe (EU) 2022/2065 (UL C, C/2025/5519, 10.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj).

(7) Nič v tej uredbi se ne bi smelo razumeti kot uvajanje splošne obveznosti spremljanja ali splošne obveznosti aktivnega iskanja dejstev ali kot splošna obveznost ponudnikov posredniških storitev, da morajo sprejeti proaktivne ukrepe v zvezi z nezakonito vsebino.

(8) Ta uredba dopolnjuje tudi Uredbo (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta[5], ki določa celovit in na tveganju temelječ okvir za urejanje umetne inteligence v Uniji. Uredba (EU) 2024/1689 prepoveduje nekatere prakse umetne inteligence, vključno s škodljivim izkoriščanjem ranljivosti mladoletnikov in manipulacijo. Poleg tega določa zahteve za visokotvegane sisteme UI, zahteve glede preglednosti za interaktivne in generativne sisteme UI ter obveznosti za ponudnike najzmogljivejših modelov UI za splošne namene, da se ocenijo in zmanjšajo sistemska tveganja, vključno s tveganji za varnost in dobrobit mladoletnikov. Brez poseganja v zahteve in obveznosti iz Uredbe (EU) 2024/1689 je namen te uredbe obravnavati posebna tveganja, ki jih za mladoletnike predstavljajo umetnointeligenčni spremljevalci in splošni pogovorni klepetalni boti, ter podrobneje določiti harmonizirane ukrepe, ki bi jih morali sprejeti ponudniki teh sistemov UI, da bi zagotovili visoko raven zaščite zdravja in varnosti mladoletnikov ter podprli njihovo telesno, duševno in čustveno dobrobit in razvoj.

(9) To uredbo bi bilo treba obravnavati kot del splošnih prizadevanj EU za zaščito uporabnikov, vključno z otroki in drugimi ranljivimi skupinami, pred izpostavljenostjo nezakonitim spletnim vsebinam. To vključuje Direktivo (EU) 2024/1385 o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini, ki inkriminira deljenje intimnih posnetkov ali prirejenih vsebin brez privolitve žrtve, sovražni govor na podlagi spola ter spletno nadlegovanje in zalezovanje, tudi kadar so usmerjeni v mladoletnike.

(10) Ta uredba ne posega v pravila iz Direktive 2010/13/EU, ki urejajo druge vidike opravljanja teh storitev, ki jih zajema ta uredba, zlasti pravila o zaščiti mladoletnikov kot gledalcev avdiovizualnih vsebin. Kadar drugi instrumenti prava Unije urejajo podobne, vendar ne bolj specifične vidike zagotavljanja storitev s področja uporabe te uredbe, bi morala prevladati slednja.

(11) Na podlagi opredelitev, ki zajemajo digitalno okolje, bi se morala ta uredba uporabljati za nekatere storitve informacijske družbe, kakor so opredeljene v Direktivi (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta, torej katere koli storitve, ki se običajno opravljajo za plačilo, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika. Natančneje, ta uredba bi se morala uporabljati za ponudnike spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov. Uporabljati bi se morala tudi za nekatere sisteme UI v smislu člena 3(1) Uredbe (EU) 2024/1689, ki so dostopni mladoletnikom in se štejejo za umetnointeligenčne spremljevalce ali splošne pogovorne klepetalne bote. Poleg tega bi se morala ta uredba uporabljati za ponudnike operacijskih sistemov, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 2022/1925, in ponudnike trgovin s programskimi aplikacijami, kot so opredeljene v Uredbi (EU) 2022/1925, ki so vrsta spletne posredniške storitve, osredotočene na programske aplikacije kot posredovani proizvod ali storitev. Da bi se izognili dvomom, se ta uredba uporablja tudi za tiste spletne storitve družbenega mreženja, platforme za izmenjavo videov in trgovine s programskimi aplikacijami, ki so določene kot zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065.

---

[5] Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

(12) Videoigre so postale pomemben del digitalnega okolja, v katerem mladoletniki sodelujejo in komunicirajo z drugimi na igriv, ciljno usmerjen ali zabaven način. Nekatere platforme za videoigre omogočajo razširjanje in izmenjavo vsebin, ki jih ustvarijo uporabniki, z nedoločenim številom prejemnikov storitev ter stike med temi prejemniki. Take spletne igre spadajo v opredelitev spletnih platform iz Uredbe (EU) 2022/2065 in bi morale biti zajete na področju uporabe te uredbe. Hkrati bi morale na področje uporabe te uredbe spadati tudi nekatere spletne igre, ki ne omogočajo razširjanja informacij nedoločenemu številu prejemnikov. To velja za vse igre, ki se lahko igrajo na računalniku, mobilni napravi ali igralni konzoli, ne glede na to, ali se programska oprema, na kateri temelji igra, pozneje izvaja lokalno ali na daljavo, na primer prek trajnega nosilca podatkov, in ne glede na to, ali se storitev opravlja brezplačno, proti plačilu ali proti hibridnemu plačilu, ki vključuje nakupe znotraj storitve (ali znotraj aplikacije). Spletne igre, ki so dostopne ali jih je mogoče kupiti izključno prek fizičnih medijev brez kakršne koli spletne komponente, ki bi omogočala dostop do njih, njihovo distribucijo ali nakup, se za namene te uredbe ne štejejo za spletne igre. Da bi se izognili dvomom, kadar ima spletna igra tudi nekatere značilnosti, ki ustrezajo platformi za izmenjavo videov, se za namene te uredbe šteje za spletno igro.

(13) Za zagotovitev sorazmernosti Uredbe se ta uredba ne bi smela uporabljati za storitve ali sisteme, ki zaradi svoje nekomercialne, izobraževalne ali znanstvene narave ali narave javnega interesa v bistvu predstavljajo zelo majhno tveganje za mladoletnike. Ta izključitev bi morala zajemati nepridobitne spletne enciklopedije, nepridobitne izobraževalne in znanstvene zbirke, storitve in sisteme, ki so zasnovani predvsem za izobraževalne namene in jih upravljajo izobraževalne ustanove ali organizacije oziroma se upravljajo zanje, platforme, storitve in sisteme za razvoj in izmenjavo odprtokodne programske opreme, ki so posebej razviti in se upravljajo izključno za namene znanstvenih raziskav in razvoja, ter storitve in sisteme, ki so jih zasnovali, razvili in jih upravljajo javni organi ter so namenjeni izključni uporabi s strani navedenih javnih organov ali v njihovem imenu.

(14) Kadar za ponudnike storitev, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, velja tudi obveznost zagotavljanja visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva v skladu s členom 28(1) Uredbe (EU) 2022/2065, so te obveznosti določene za vsebine, zajete v tej uredbi. Vendar se skladnost z obveznostmi iz te uredbe sama po sebi ne bi smela šteti za zadosten dokaz skladnosti takih ponudnikov s členom 28(1) Uredbe 2022/2065 in zato ne bi smela posegati v nadaljnje ukrepe za zmanjševanje tveganj, ki bi jih taki ponudniki morda morali uvesti za zadeve, ki jih ta uredba ne zajema, na primer tiste, ki so povezane z zagotavljanjem varstva. Prav tako bi se moral člen 28(1) Uredbe (EU) 2022/2065 še naprej uporabljati za spletne platforme, ki ne spadajo na področje uporabe te uredbe.

(15) Za namene te uredbe je primerno določiti skupno opredelitev pojma mladoletnik ali otrok. Pojem „mladoletnik“ ali „otrok“ bi bilo treba razumeti kot katero koli fizično osebo, mlajšo od 18 let, ne glede na določbe nacionalnega prava, ki določajo zgodnejšo ali poznejšo pridobitev pravne polnoletnosti. Čeprav so ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, trgovin s programskimi aplikacijami in sistemov UI še naprej v prvi vrsti odgovorni za varnost svojih storitev in sistemov, kadar jih uporabljajo mladoletniki, imajo poleg tega lahko tudi starši in zakoniti skrbniki vlogo pri usmerjanju spletnih izkušenj

mladoletnikov. Pojem skrbnika za namene te uredbe bi moral temeljiti na opredelitvi starševske odgovornosti iz Uredbe Sveta (EU) 2019/1111[6].

(16) V tej uredbi bi se morala uporabljati opredelitev pojma „sistem UI“ iz člena 3, točka 1, Uredbe (EU) 2024/1689. Poleg tega je primerno opredeliti nekatere vrste sistemov UI, ki se štejejo za umetnointeligenčne spremljevalce ali splošne pogovorne klepetalne bote in za katere veljajo dopolnilne obveznosti iz te uredbe. Pri sklicevanju na ponudnika umetnointeligenčnega spremljevalca ali splošnega pogovornega klepetalnega bota v tej uredbi bi bilo treba pojem ponudnika razumeti, kot je opredeljen v členu 3, točka 3, Uredbe (EU) 2024/1689.

(17) Opredelitve v zvezi z zagotavljanjem primerne starosti, vključno s pojmi „preverjanje starosti“, „zagotavljanje primerne starosti“, „seznam ponudnikov potrdil EU o starosti na ravni EU“, „seznam ponudnikov rešitev EU za preverjanje starosti na ravni EU“, „shema EU za preverjanje starosti“ in „potrdilo o starosti“, bi bilo treba razumeti tako, da temeljijo na okviru Unije, vzpostavljenem z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2024/1183, ter Priporočilu Komisije (EU) 2026/1035 z dne 29. aprila 2026 o vzpostavitvi skupnega okvira za tehnologije preverjanja starosti za mladoletnike po vsej EU in s tem povezanih smernicah Komisije o zaščiti mladoletnikov na spletu, ter se razlagajo skladno z njimi.

(18) Za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov je pomembno, da se obveznosti izvajajo učinkovito in da se jih ne zaobide. Zato ravnanje ponudnikov ne bi smelo spodkopavati učinkovitosti obveznosti iz te uredbe. Pri tem ravnanju je med drugim mišljena zasnova storitve ali sistema, predstavitev možnosti izbire prejemniku storitve ali uporabniku sistema na nenevtralen način ali uporaba strukture, funkcije ali načina delovanja uporabniškega vmesnika ali njegovega dela za spodkopavanje ali omejevanje avtonomije, odločanja ali izbire uporabnika. Od mladoletnikov se na primer ne bi smelo zahtevati, da med ustvarjanjem računa znižajo stopnjo občutljivih nastavitev, kot je dostop do geolokacije ali kamere. Prav tako se jih ne bi smelo pozivati k izogibanju obveznostim v zvezi z odložitvijo dostopa. Poleg tega bi morali ponudniki omejiti ustvarjanje sekundarnih računov s strani mladoletnikov, s katerimi se želijo izogniti ukrepom vgrajene varnosti.

(19) Za zagotovitev, da storitve, do katerih dostopajo mladoletniki, zagotavljajo najvišjo raven zasebnosti, varnosti in varstva, bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, ki so določeni kot zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, Komisijo uradno obvestiti o ukrepih, ki jih nameravajo sprejeti za zagotovitev učinkovitega izpolnjevanja obveznosti, kot sta odložitev dostopa do storitve in vgrajena varnost. To bi moralo Komisiji omogočiti, da na podlagi ocene neodvisnih revizorjev s posebnim strokovnim znanjem preveri, ali so ponudniki, za katere veljajo obveznosti iz poglavij II do V te uredbe, sprejeli ukrepe, potrebne za njihovo izpolnjevanje. Komisija bi se morala na ta načrt skladnosti odzvati brez poseganja v svoja nadzorna in izvršilna pooblastila, zlasti pooblastilo za začetek postopka v skladu s členom 34 te uredbe. Ta mehanizem obveščanja je potreben in sorazmeren glede na cilj, za katerega si prizadeva, ter spoštuje temeljne pravice svobode gospodarske pobude iz člena 16 Listine ter svobodo prejemanja in širjenja informacij v skladu s členom 11 Listine.

---

[6] Uredba Sveta (EU) 2019/1111 z dne 25. junija 2019 o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok (UL L 178, 2.7.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1111/oj).

(20) Prvih 15 let življenja je zlasti pomembnih za kognitivni, čustveni in družbeni razvoj mladoletnikov ter za razvoj njihove osebnosti, identitete in sistemov vrednot. Znanstveni dokazi kažejo, da nekatere spletne storitve družbenega mreženja in storitve platform za izmenjavo videov zaradi svojih posebnih značilnosti in funkcionalnosti predstavljajo še posebej resno tveganje za zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov, mlajših od 15 let. Kar zadeva različne vrste tveganj, in sicer od tveganj, povezanih s pasivnimi spletnimi uporabniki, mlajšimi od treh let, pri katerih se lahko oskrba nadomesti s časom pred zaslonom, kar vpliva na razpon pozornosti otrok, učenje jezika in socialno-čustveni razvoj, prek tveganj neusklajenosti med stalno izpostavljenostjo zunanjim stimulacijam in razvijajočimi se zmogljivostmi otrok ter nastajajočo samopodobo, do tveganj zbliževanja razvojnih občutljivosti ter ojačevanja vsebin in interakcij na podlagi platform, raziskave kažejo na učinke na duševno zdravje in na to, da so otroci še posebej ranljivi, ko so mlajši od 13 let. Do 15. leta starosti so mladostniki postopoma vse bolj avtonomni in medtem ko postaja nadzor skrbnikov in izobraževalcev manj učinkovit, tveganja vse bolj oblikujejo socialni elementi digitalnih storitev namesto vedenja posameznikov. Poleg tega so mladostniki, stari od 13 do 15 let, na vrhuncu razvojne ranljivosti. Zato je ključno zagotoviti, da se lahko njihova pravica do razvoja in samoopredelitve uživa brez znatnih učinkov, ki jih lahko imajo tveganja in škoda, ki jih nekatere spletne storitve predstavljajo za mladoletnike. Za zagotovitev enake ravni zaščite mladoletnikov, ki se nahajajo v Uniji, je treba na ravni EU uvesti omejitev dostopa do družbenih medijev+ za mlajše od 13 let. Da bi se izognili razdrobljenosti notranjega trga zaradi različnih nacionalnih zakonodaj, bi bilo treba določiti harmonizirano minimalno starost 15 let za ustvarjanje avtonomnih računov za spletne storitve družbenega mreženja in storitve platform za izmenjavo videov z značilnostmi ali funkcionalnostmi, ki so še posebej škodljive za mladoletnike pod to starostjo. To ne bi smelo posegati v pravo Unije ali nacionalno pravo v skladu s pravom Unije, ki določa višjo minimalno starost za posebne kategorije vsebin, kot so pornografske vsebine ali vsebine, povezane z igranjem iger na srečo.

(21) Značilnosti in funkcionalnosti, za katere se šteje, da predstavljajo tveganje za zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov, mlajših od 15 let, ustrezajo globalno priznanim razvrstitvam spletnih tveganj, vključno z izpostavljenostjo mladoletnikov starosti neprimernim vsebinam ali stikom ter škodljivim ravnanjem drugih uporabnikov ali drugimi komercialnimi ali medsektorskimi tveganji, kot je prekomerna uporaba. Sem torej spadajo značilnosti in funkcionalnosti, ki omogočajo spremljanje in razširjanje nekaterih škodljivih vsebin ter škodljive interakcije ali vedenje. Zlasti storitve, ki prejemnikom omogočajo, da v realnem času razširjajo vsebine nedoločenemu številu ljudi, predstavljajo tveganje za mladoletnike glede njihove zasebnost in izpostavljenosti neprimernim vsebinam, kot so pornografske vsebine; omogočanje interakcije mladoletnikov z neznanimi uporabniki jih izpostavlja tveganju neprimernega stika z odraslimi, pa tudi zlorabam ali drugemu škodljivemu vedenju drugih uporabnikov; samodejno predlaganje vsebin ali stikov mladoletnike izpostavlja tveganju, da bodo izpostavljeni škodljivim vsebinam ali t. i. „zajčjim luknjam“ škodljivih vsebin ter da bodo vzpostavili potencialno škodljive stike z zlonamernimi uporabniki; uvedba funkcionalnosti, zasnova vmesnikov ali značilnosti, ki lahko privedejo do kompulzivne ali prekomerne uporabe, kot so potisna obvestila ali neskončni tok vsebin, mladoletnike izpostavlja tveganjem razvoja vedenja, ki škoduje njihovemu duševnemu zdravju in dobrobiti, vključno z zasvojenostjo. Te funkcionalnosti se običajno ponujajo samo prejemnikom storitve, ki do storitve dostopajo prek računa. Zato je ob upoštevanju pravice mladoletnika do svobode

izražanja sorazmerno odložiti dostop do storitve ob ustvarjanju in uporabi takih računov, saj uporaba iste storitve brez računa pomeni manjše tveganje za mladoletnike.

(22) Ob priznavanju vloge staršev in zakonitih skrbnikov pri podpiranju razvijajočega se avtonomnega in varnega razvoja mladoletnikov na spletu je primerno ponudnikom izjemoma dovoliti odstopanje od minimalne starosti za avtonomni dostop iz te uredbe, in sicer na nižjo minimalno starost 13 let, da se nosilcu starševske odgovornosti omogoči, da vzpostavi račun z omejenimi funkcionalnostmi za otroke med 13. in 15. letom starosti. Tak račun bi moral biti račun nosilca starševske odgovornosti in ne zadevnega mladoletnika. To odstopanje bi moralo biti predmet preverjanja starševske odgovornosti in ne bi smelo ogrožati cilja te uredbe, pri čemer bi bilo treba upoštevati pravico otrok do zaščite in zasebnosti ter predvsem koristi otrok. Nazadnje, to odstopanje ne bi smelo biti mogoče, kadar ponudniki v svojih pogojih uporabe storitev omejujejo dostop do svojih storitev in njihovo uporabo uporabnikom, mlajšim od določene minimalne starosti, ki je višja kot 13 let.

(23) Kadar je storitev platforme za izmenjavo videov posebej zasnovana za mladoletnike, mlajše od 13 let, lahko skrbnik takemu mladoletniku izjemoma omogoči dostop do storitve pod pogoji iz člena 7 izključno prek skrbnikovega lastnega računa ter pod njegovim nadzorom in kontrolo. Tak dostop pod nadzorom skrbnika ne pomeni, da mladoletnik ustvari ali uporablja račun, in torej ne pomeni dostopa prek računa, ki je bil ustvarjen za mladoletnika ali mu je bil dodeljen v smislu člena 6(1). Dostop pod nadzorom skrbnika se lahko organizira s posebnimi nastavitvami ali profili, ki so namenjeni otroku, v skrbnikovem računu; take nastavitve ali profili niso računi mladoletnika.

(24) Nobena določba te uredbe od ponudnika ne zahteva, da svojo storitev da na voljo mladoletnikom, mlajšim od 13 let, niti ne vpliva na pogoje uporabe storitev, ki izključujejo take mladoletnike, za katere še naprej v celoti veljajo obveznosti iz te uredbe, da se prepreči njihov dostop. Zahteve v zvezi s starosti primerno izkušnjo s storitvami platform za izmenjavo videov se nanašajo le na tiste storitve, katerih ponudniki so se namerno odločili ponuditi okolje, ki je posebej zasnovano za otroke, za to odločitev pa veljajo strogi pogoji.

(25) Starosti primerne in varne spletne izkušnje so bistvenega pomena za zaščito mladoletnikov v vse bolj spletnem okolju. Za zagotovitev, da imajo lahko mladoletniki koristi od varnega digitalnega okolja, bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov in trgovin s programskimi aplikacijami uvesti ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov pri uporabi njihove storitve ali sistema. V ta namen bi morali ponudniki svoje storitve in sisteme že od samega začetka zasnovati tako, da dajejo prednost dobrobiti mladoletnikov, in sicer z vgradnjo zaščite zasebnosti, varnosti in varstva v njihovo zasnovo in delovanje, pri čemer bi morali upoštevati razvijajoče se zmogljivosti mladoletnikov. Kadar je storitev ali sistem dostopen brez registracije ali avtentikacije, bi morali ponudniki privzeto konfigurirati zasnovo in nastavitve za vse neregistrirane ali neavtenticirane uporabnike na način, ki zagotavlja visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov. Ponudnikom bi moralo biti dovoljeno, da od teh zahtev odstopajo samo, kadar ugotovijo, da je prejemnik ali uporabnik odrasla oseba, in sicer z uporabo zagotavljanja primerne starosti v skladu s to uredbo.

(26) Za spletne storitve družbenega mreženja in storitve platform za izmenjavo videov bi morali ukrepi, ki jih ponudniki teh storitev sprejmejo za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, zagotoviti, da bodo mladoletniki, ko bodo ustvarili lasten račun za uporabo storitve, še naprej imeli koristi od varnega digitalnega okolja. Čeprav ti ukrepi zmanjšujejo tveganja, ki izhajajo iz posebnih funkcionalnosti in značilnosti takih storitev za mladoletnike, starejše od 15 let, spletne storitve družbenega mreženja in platforme za izmenjavo videov kljub temu ostajajo neprimerne za mladoletnike pod to starostjo. Izpolnjevanje teh obveznosti zato ne bi smelo vplivati na splošno omejitev za mladoletnike pod to starostjo, ki ustvarjajo svoj račun.

(27) Nekatere značilnosti zasnove spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov lahko izkoriščajo ranljivosti mladoletnikov in prispevajo k obsežni ali prekomerni uporabi storitve, kompulzivnim vedenjskim vzorcem ali zasvojenosti podobnemu vedenju, kar negativno vpliva na duševno, čustveno in fizično dobrobit mladoletnikov. Take značilnosti lahko vključujejo neprekinjeno spremljanje vsebine brez dejanskih premorov, samodejno predvajanje, samodejno podrsavanje, samodejno ponovno predvajanje, neskončno podrsavanje, obvestila, ki so umetno časovno omejena za ponovno pridobitev pozornosti, mehanizme nagrajevanja, ki spodbujajo ponavljajočo se interakcijo, ali mehanizme, ki prejemnika storitve kaznujejo, ker se ne vrača v rednih časovnih intervalih. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov zato mladoletnikov ne bi smeli izpostavljati manipulativnim ali prepričljivim značilnostim zasnove, katerih cilj je predvsem čim večja interakcija, kadar bi lahko te značilnosti škodovale zasebnosti, varnosti ali varstvu mladoletnikov ali ogrozile njihovo avtonomijo. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov ne bi smeli spodkopavati odločitve mladoletnika, da preneha uporabljati storitev, ali njegove odločitve, da je sploh ne bo začel uporabljati, kot so obvestila, ki jih ni sprožila interakcija ali dejavnost mladoletnika v okviru storitve ali ki niso neposredno povezana s tem. Sem bi morali spadati primeri, ko platforma spremeni svoje vedenje do uporabnikov, kadar uporabniki ne uporabljajo storitve. To bi zajemalo funkcije, ki poskušajo ponovno pridobiti pozornost uporabnika, ko je ta izgubljena, kot je pošiljanje obvestil o nagradah za nadaljnjo uporabo storitve. Ponudniki prav tako ne bi smeli spodbujati redne ali pogostejše interakcije, vključno s kaznimi ali izgubo koristi, če se uporabniki ne odzivajo redno ali v določenih časovnih intervalih. Ponudniki bi morali uporabljati starosti primerna orodja za upravljanje časa in omogočanje bolj samostojnega delovanja, vključno z vidnimi pozivi, opomniki in drugimi ukrepi, ki podpirajo informirano in namerno uporabo storitve ter omogočajo učinkovito prekinitev uporabe storitve. Ker orodja za upravljanje časa pogosto onemogočijo mladoletniki sami, bi morali ponudniki zagotoviti, da so ti ukrepi učinkoviti pri zmanjševanju uporabe storitve s strani mladoletnikov in jih ni mogoče zlahka zaobiti. S takimi orodji bi bilo treba tudi zagotoviti, da uporaba storitve ne vpliva negativno na potrebe mladoletnikov po spanju. To bi moralo vključevati učinkovito preprečevanje uporabe storitve s strani mladoletnikov v času pouka in osrednjem času, namenjenem spanju, ki bi moral biti primeren starosti in v skladu z znanstvenimi priporočili. Osrednji čas, namenjen spanju, bi bilo treba razumeti kot obdobje noči, v katerem se običajno pričakuje, da bodo mladoletniki spali, in ki obsega vsaj osem zaporednih ur med 22.00 in 8.00 po krajevnem času. Čas pouka bi bilo treba razumeti kot obdobje, v katerem se običajno pričakuje, da bodo mladoletniki obiskovali šolo ali kako drugače sodelovali v obveznih izobraževalnih dejavnostih v skladu z veljavnim nacionalnim pravom ali prakso in ob upoštevanju prilagoditve skrbnikov.

(28) Osrednji vidik zasnove in delovanja spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov je način, na katerega se informacije prednostno razvrščajo in predstavljajo na spletnem vmesniku storitve, kar lahko znatno vpliva na dostop mladoletnikov do informacij, odzivanje na informacije in izpostavljenost informacijam. Za zagotovitev učinkovite zaščite mladoletnikov na spletu bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, ki uporabljajo priporočilne sisteme, svoje priporočilne sisteme zasnovati tako, da zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov. V ta namen bi morali ponudniki uporabljati metrike za ocenjevanje, ki zajemajo rezultate na področju kakovosti, varnosti in duševnega zdravja mladoletnikov, kot so metrike, s katerimi se meri, ali priporočilni sistem izbira in prednostno razvršča vsebine, ki ustrezajo starosti in razvojni fazi mladoletnika, pri čemer se ocenjuje učinkovitost sistema pri preprečevanju izpostavljenosti nezakonitemu, škodljivemu ali nevarnemu gradivu, ter kazalnike psihološke dobrobiti, da se oceni vpliv na duševno zdravje mladoletnikov. Te metrike bi morale biti podlaga za premisleke o optimizaciji, na katerih temelji oblikovanje ciljev priporočil spletnih platform. Za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov pri priporočanju vsebin dati prednost in primarno težo izrecnim preferencam uporabnikov, kot so povratne informacije uporabnikov in interakcije, ki kažejo izrecne pozitivne in negativne preference uporabnikov, vključno z izrecno in premišljeno izbiro tem, ki jih zanimajo, anketami, poročanjem in drugimi signali, ki temeljijo na kakovosti. Poleg tega bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov privzeto onemogočiti priporočilo o informacijah, ki jih predlaga priporočilni sistem glede na implicitne signale na podlagi interakcije, ki izhajajo iz vedenja mladoletnikov na spletu, da bi mladoletnikom zagotovili večjo možnost samostojnega delovanja v zvezi z informacijami, ki se jim predlagajo. Implicitni signali na podlagi interakcije bi se morali razumeti kot signali in podatki, ki sklepajo o uporabnikovih preferencah na podlagi njegovih dejavnosti (npr. brskanja po platformi), kot so čas, porabljen za ogled vsebine, in stopnja klikov. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov bi morali zagotoviti, da priporočilni sistemi ne temeljijo na zbiranju osebnih podatkov, pridobljenih zunaj storitve. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov bi morali tudi zagotoviti, da mladoletniki niso izpostavljeni vsebinam, ki so škodljive, kadar se večkrat pojavljajo, kar zajema tako imenovane „zajčje luknje“ ali „filtrirne mehurčke“ vsebin, ki bi lahko pomenili tveganje za njihovo varnost in varstvo. Učinek „zajčje luknje“ se nanaša na postopno ojačevanje podobnih priporočil glede vsebine, kar prejemnike storitve vodi do neskončnih poti vsebin, ki bi lahko bile skrajne in škodljive za mladoletnike. Učinek „filtrirnega mehurčka“ se nanaša na postopno ojačevanje vsebine, pri čemer je mladoletnik večinoma izpostavljen podobnim vsebinam ali informacijam, kar zmanjšuje raznolikost vsebin ali informacij, ki so jim mladoletniki izpostavljeni. Mladoletnikom bi bilo treba tudi omogočiti samostojno delovanje pri njihovih priporočilnih sistemih in nadzor nad priporočeno vsebino prek namenskih orodij. Mladoletnikom bi bilo treba ponuditi enostaven način za ponastavitev priporočilnih sistemov z izbrisom vseh predhodno opredeljenih preferenc, poleg tega bi morali imeti možnost, da izberejo eno možnost, ki ne temelji na oblikovanju profilov, ne glede na to, ali so registrirani ali ne, kot je določeno v členu 38 Uredbe (EU) 2022/2065, in ne glede na to, ali gre pri zadevnem ponudniku za ponudnika zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065 ali ne. Za zagotovitev učinkovitosti takega ukrepa bi morali navedeni ponudniki mladoletnike redno

opozarjati na možnost ponastavitve virov in zagotoviti, da ta možnost ni zasnovana tako, da bi mladoletnike spodbujala k izbiri možnosti na podlagi oblikovanja profilov.

(29) Oblikovanje nastavitev za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva je pomembno za zmanjšanje spletnih tveganj za mladoletnike z zmanjšanjem verjetnosti, da bodo mladoletniki izpostavljeni vsebinam, interakcijam ali funkcionalnostim, ki so lahko škodljive, tudi v okoliščinah, ko otroci niso registrirani v storitvi. V ta namen bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov zagotoviti, da so nastavitve, kot so tiste, ki omogočajo sledenje prejemnikom storitve ali njihovo lociranje, dostop do mikrofona, stikov in kamere ali mladoletnikom priporočajo druge račune, privzeto izključene za mladoletnike. Kadar so omogočene nekatere nastavitve, ki vsebujejo posebej občutljive zasebne podatke, kot je dostop do lokacije, bi bilo treba te po koncu seje izklopiti, v vsakem primeru pa bi bilo treba mladoletnike vedno obvestiti, ko se te nastavitve aktivirajo. Poleg tega bi morala biti potisna obvestila privzeto izklopljena in zasnovana tako, da ne vplivajo negativno na potrebe mladoletnikov po spanju in na čas pouka. V ta namen se potisna obvestila nikoli ne bi smela pošiljati otrokom med časom pouka in osrednjim časom, namenjenim spanju, razen kadar gre pri takih obvestilih za nujna varnostna opozorila – na primer v zvezi z varnostjo računa – ali interakcijo s skrbniki. Potisna obvestila so obvestila, ki se pojavijo na napravi z namenom obveščanja prejemnika storitve o tekočih dejavnostih v zvezi s storitvijo, ne glede na to, ali se storitev dejavno uporablja ali ne, s čimer se uporabnike spodbuja k nadaljnji uporabi storitve. Poleg tega bi morali ponudniki mladoletnikom onemogočiti dostop do nekaterih nastavitev in funkcij, ki so zanje lahko še posebej škodljive. Take škodljive funkcije so lahko filtri, ki škodujejo duševni dobrobiti mladoletnikov, na primer z nesorazmernim olepšavanjem, izkrivljanjem ali idealizacijo podobe otroka, razen neškodljivih filtrov, kot so tisti, ki posnemajo živali, ter funkcije, ki povečujejo socialno primerjavo in otrokom omogočajo, da vidijo število odzivov na njihovo vsebino.

(30) Mladoletnike bi bilo treba zaščititi pred tveganji, povezanimi s stiki, vključno s spletnim trpinčenjem in nadlegovanjem, ter osebami, ki poskušajo pridobiti otroke za spolne namene, jih spolno zlorabiti ali izsiljevati, trgovci z ljudmi in tistimi, ki želijo mladoletnike novačiti v kriminalne združbe ali spodbujati nasilje, radikalizacijo, nasilni ekstremizem in terorizem, saj storilci pogosto uporabljajo digitalni prostor, da bi navezali stike z otroki. Zato bi morali za interakcije med mladoletniki in neregistriranimi prejemniki storitve ter neznanimi prejemniki storitve, zlasti odraslimi, veljati strogi zaščitni ukrepi. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov bi morali zagotoviti, da prejemniki storitve in v vsakem primeru prejemniki storitve brez računa privzeto ne morejo dostopati do informacij o mladoletniku, kot so informacije o profilu, biografije, dejavnosti, seznam prijateljev, sledilcev in podobne informacije. Mladoletniki bi morali biti opolnomočeni za izvajanje učinkovitega nadzora nad vidnostjo svojih osebnih podatkov, kot so profilna fotografija, informacije o profilu, deljene vsebine, stiki, dejavnosti in zgodovina ali kateri koli drugi podatki, ki se delijo v zvezi z računom ali profilom. Kontaktni podatki mladoletnikov, med drugim naslov, elektronski naslov in telefonska številka, se ne bi smeli deliti z drugimi prejemniki storitve. Mladoletniki bi morali imeti možnost, da blokirajo katerega koli drugega prejemnika storitve, upravljajo vsebine, ki jih delijo, ter urejajo interakcijo in povezane metrike, kot so všečki in število sledilcev. Gostovanje neposrednih prenosov ali drugih prenosov v realnem času bi moralo biti privzeto onemogočeno, prav tako bi moral biti privzeto onemogočen tudi dostop prejemnikov storitve, ki niso bili izrecno sprejeti, do informacij o računu mladoletnika. Za zagotovitev, da možnost omogočanja takih

nastavitev ostane sorazmerna, bi moralo biti to odvisno od starosti in razvijajočih se sposobnosti mladoletnika, na primer z zagotavljanjem, da so javni računi in možnost gostovanja neposrednih prenosov dostopni le otrokom, starejšim od minimalne starosti, in če s tem izrecno soglaša njihov skrbnik.

(31) Poslovne prakse se pri digitalnih storitvah pojavljajo v različnih oblikah in imajo lahko še posebej prepričljive učinke na mladoletnike, ki se soočajo z raznolikimi, dinamičnimi in posamezniku prilagojenimi taktikami, na primer z oglaševanjem, promocijskim umeščanjem izdelkov, uporabo virtualnih valut, trženjem s pomočjo vplivnežev, sponzorstvom ali dregljaji UI. To je v skladu z obstoječim horizontalnim pravnim okvirom in ne posega vanj, zlasti Direktivo 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta[7], ki se v celoti uporablja za vse poslovne prakse, tudi v razmerju do mladoletnikov kot potrošnikov, ter pravili iz Uredbe (EU) 2022/2065 o oglaševanju (člen 26, člen 28(2) in člen 39) in temnih vzorcih (člen 25). V posebnem primeru temnih vzorcev Uredba (EU) 2022/2065 deluje kot „varnostna mreža“, ki dopolnjuje Direktivo 2005/29/ES. Gospodarske transakcije lahko škodujejo varnosti in varstvu mladoletnikov pri uporabi storitve, zlasti kadar ti ne razumejo posledic transakcije, ki jo izvajajo. Zato bi morali biti mladoletniki jasno obveščeni o gospodarskih transakcijah, ki potekajo na spletu. V ta namen bi bilo treba nakupe, ki se opravljajo v okviru storitve, na lahko razumljiv način in v realnem času označiti kot gospodarsko transakcijo. Virtualne valute in drugi žetoni lahko prav tako povzročijo neželeno trošenje denarja, zato bi morale biti vse vrste nakupov prikazane v nacionalni valuti običajnega prebivališča mladoletnika. Poleg tega bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov zagotoviti, da mladoletniki kot ranljivi potrošniki niso izkoriščani, in svoje platforme ne bi smeli zasnovati tako, da bi lahko vodila do prekomernega, impulzivnega ali neželenega trošenja denarja. To bi moralo vključevati zlasti uvedbo ločitve ali ovir med vsebino in nakupom povezanih izdelkov ter preprečevanje, da bi bili mladoletniki izpostavljeni skrinjam presenečenja in drugim izdelkom, kadar ti ponujajo naključne ali nepredvidljive izide ali funkcije, podobne igram na srečo.

(32) Glede na posebne ranljivosti mladoletnikov in tveganja, ki jih umetnointeligenčni spremljevalci in splošni pogovorni klepetalni boti lahko predstavljajo za njihovo zdravje, varnost, temeljne pravice in dobrobit, bi morali ponudniki takih sistemov UI izvajati ukrepe vgrajene varnosti, prilagojene posebnim značilnostim in tveganjem, ki izhajajo iz teh sistemov, da bi mladoletnikom ponudili starosti primerno izkušnjo. Zaščitni ukrepi bi morali vključevati varne nastavitve in prepovedi zasvajajočih zasnov. Poleg tega mladoletniki ne bi smeli biti izpostavljeni značilnostim sistema, ki kažejo vedenje ali simulirajo čustva ali medosebne odnose, ki bi lahko povzročili čustvene in druge odvisnosti, tudi kadar bi take odvisnosti lahko negativno vplivale na odnose z drugimi ljudmi in razvoj mladoletnika. Za preprečitev, da bi taki sistemi kopičili občutljive podatke mladoletnikov in sčasoma potencialno okrepili škodljive vzorce interakcij, bi bilo treba trajni pogovorni spomin pri interakcijah z mladoletniki privzeto onemogočiti, razen kadar je to potrebno za zaščito njihove varnosti. Poleg tega bi bilo treba umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne

[7] Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj).

bote, dostopne mladoletnikom, ustrezno testirati in oceniti pred dajanjem na trg ali v uporabo in nato v rednih časovnih presledkih.

(33) Ponudniki umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, dostopnih mladoletnikom, bi morali izvajati tudi spremljanje po dajanju na trg, da bi opredelili in zmanjšali tveganja za zdravje, varnost in temeljne pravice mladoletnikov ter njihovo psihično, telesno, duševno in čustveno dobrobit in razvoj ter ocenili učinkovitost sprejetih ukrepov, razen če je ponudnik mikro ali malo podjetje. V zvezi s tem bi bilo treba upoštevati, da če umetnointeligenčni spremljevalec ali splošni pogovorni klepetalni bot temelji na modelu UI za splošne namene s sistemskim tveganjem, za ta model že veljajo posebne obveznosti obvladovanja tveganja na podlagi Uredbe (EU) 2024/1689. Obvladovanje sistemskega tveganja, ki ga izvajajo ponudniki teh modelov, bi moralo vključevati oceno in po potrebi zmanjševanje tveganj za varnost in dobrobit mladoletnikov, vključno s tveganji za mladoletnike, ki izhajajo iz njihove zakonite uporabe modela in uporabe modela s strani drugih oseb, ki bi lahko povzročile škodo mladoletnikom. Zato je primerno, da se ponudniki umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov v okviru svojih prizadevanj za izpolnjevanje zahtev iz te uredbe zanašajo na ustrezne ukrepe za zmanjševanje tveganj, ki se izvajajo v okviru tega obvladovanja sistemskega tveganja v skladu s členom 55 Uredbe (EU) 2024/1689. Podobno se lahko ocene tveganja in ukrepi za zmanjševanje tveganj, izvedeni v skladu s členoma 34 in 35 Uredbe (EU) 2022/2065, upoštevajo tudi, kadar jih izvaja ponudnik umetnointeligenčnega spremljevalca ali splošnega pogovornega klepetalnega bota, ki se uvede kot funkcionalnost spletne storitve družbenega mreženja ali storitve platform za izmenjavo videov pri zagotavljanju navedene storitve. Kljub temu se taki ukrepi za zmanjševanje tveganj ne bi smeli šteti za zadostne za skladnost z zahtevami iz te uredbe.

(34) Kadar se kot funkcionalnost spletne platforme ali spletnega iskalnika uvede umetnointeligenčni spremljevalec ali splošni pogovorni klepetalni bot, bi se morale obveznosti iz Uredbe (EU) 2022/2065 še naprej uporabljati za ponudnika navedenih posredniških storitev, kadar so izpolnjeni pogoji za njihovo uporabo. Uvajanje takih funkcionalnosti zlasti ne bi smelo vplivati na uporabo pravil o oceni in zmanjševanju sistemskih tveganj, vključno s tveganji, ki izhajajo iz zasnove, delovanja ali uporabe teh funkcionalnosti, če so del storitve, ki jo ponuja spletna platforma ali spletni iskalnik. Za zagotovitev preglednosti v zvezi z interakcijami s takimi sistemi bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov in spletnih iger, ki kot funkcionalnost pri zagotavljanju svojih storitev uvajajo umetnointeligenčne spremljevalce ali splošne pogovorne klepetalne bote, izvajati tudi ukrepe, ki mladoletnike opolnomočajo za sprejemanje informiranih odločitev o uporabi teh spremljevalcev ali klepetalnih botov in jim omogočajo, da tako uporabo zavrnejo. To bi moralo vključevati obveznosti teh ponudnikov, da zagotovijo, da se mladoletnikov ne spodbuja k uporabi teh sistemov s tehnikami zasnove, kot je prikazovanje umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov na vrhu seznama stikov mladoletnika. Poleg tega bi se morali za umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote uporabljati zaščitni ukrepi, kadar se uvajajo kot funkcionalnost pri igranju spletne igre, v kateri lahko pride do nakupov znotraj igre.

(35) Spletne igre imajo lahko zelo različne oblike in jih je mogoče razdeliti v kategorije, kot so akcija, pustolovščina, igra vlog, strategija, šport, simulacija ali sestavljanka, običajno pa se igrajo na osebnem računalniku, mobilni napravi ali konzoli. Mladoletnikom, vključno z invalidnimi mladoletniki, lahko zagotovijo ne le zabavo,

temveč tudi spletna okolja za komunikacijo in družbeno interakcijo. Spletne igre z več igralci mladoletnikom omogočajo, da se povežejo z drugimi osebami in vzpostavijo socialne povezave v različnih starostnih skupinah in na različnih geografskih lokacijah. Preko njih se lahko mladoletniki učijo tudi o usklajevanju, sodelovanju in predmetih, kot so naravoslovje, matematika in jeziki. Platforme za videoigre uporabnikom omogočajo, da igrajo in ustvarjajo lastne vsebine ali igre ter jih razširjajo v javnost. Videoigre in platforme za videoigre lahko pomenijo različna tveganja za mladoletnike. To je bilo poudarjeno tudi v poročilu sopredsedujočih posebne skupine za varnost otrok na spletu, v katerem je bilo poudarjeno, da so otroci prek videoiger lahko izpostavljeni škodljivim poslovnim praksam ali nevarnim stikom, sistemi razvrščanja glede na starost pa lahko staršem in skrbnikom zagotovijo usmeritev in vpogled v ocene iger.

(36) Glede na posebne ranljivosti mladoletnikov in tveganja, ki jih spletne igre lahko predstavljajo za njihovo zasebnost, varnost in varstvo, je pomembno, da ponudniki spletnih iger izvajajo ukrepe vgrajene varnosti, prilagojene posebnim značilnostim in tveganjem, ki izhajajo iz teh spletnih iger, da bi mladoletnikom ponudili starosti primerno izkušnjo. Taka tveganja so povezana zlasti z neželenimi sporočili v videoigrah, starosti neprimernimi vsebinami in mehanizmi zasnove, ki lahko vodijo v zasvojenost in pretirano uporabo. Prek spletnih iger z odprto komunikacijo so mladoletniki izpostavljeni tveganjem, povezanim s stiki, vključno s spletnim nadlegovanjem in ustrahovanjem, ter osebam, ki poskušajo pridobiti otroke za spolne namene, jih spolno zlorabiti ali izsiljevati, trgovcem z ljudmi in tistim, ki želijo mladoletnike novačiti v kriminalne združbe ali spodbujati nasilje, radikalizacijo, nasilni ekstremizem in terorizem, saj storilci pogosto uporabljajo digitalni prostor, da bi navezali stike z otroki. Podobno lahko nekatere nastavitve mladoletnike izpostavijo vsebinam, interakcijam ali funkcionalnostim, ki so lahko škodljive, tudi v okoliščinah, ko otroci niso registrirani v storitvi. Ponudniki spletnih iger bi zato morali izvajati zaščitne ukrepe za preprečitev, da bi se storitev uporabljala za napeljevanje mladoletnikov k vzpostavitvi stikov v drugih storitvah, saj bi to lahko ogrozilo njihovo zasebnost, varnost in varstvo. To bi bilo mogoče doseči z omejevanjem zunanjih povezav, kadar bi to lahko predstavljalo tveganje za mladoletnike, in z uporabo opozorilnih sporočil za mladoletnike. Platforme za videoigre lahko tudi povečujejo tveganje, da bodo mladoletniki izpostavljeni starosti neprimernim vsebinam. Kadar platforme za videoigre prejemnikom storitve omogočajo ustvarjanje individualnih videoiger, bi moral ponudnik platforme za videoigre vzpostaviti potrebno programsko opremo in organizacijske ukrepe, da bi ponudniku novoustvarjene videoigre omogočil izpolnjevanje veljavnih pravil.

(37) Nekatere značilnosti zasnove spletnih iger lahko izkoriščajo ranljivosti mladoletnikov in prispevajo k obsežni ali prekomerni uporabi storitve, kompulzivnim vedenjskim vzorcem ali zasvojenosti podobnemu vedenju, kar negativno vpliva na duševno, čustveno in fizično dobro počutje mladoletnikov. Spletne igre zato mladoletnikov ne bi smele izpostavljati funkcijam, ki spodkopavajo odločitev mladoletnika, da preneha uporabljati spletno igro, ali njegovo odločitev, da je sploh ne bo začel igrati, oziroma funkcijam ali nagradam, ki spodbujajo redno ali pogostejšo interakcijo, vključno s kaznimi ali izgubo koristi, če ne igrajo redno ali v določenih časovnih intervalih.

(38) Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami so v edinstvenem položaju glede tega, kako se lahko storitve, ki pomenijo tveganje za mladoletnike, ponudijo prejemnikom. Za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov v spletnem okolju bi morali ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami vzpostaviti sistem za

ocenjevanje primernosti glede na starost, da se omogoči ugotavljanje primernosti programskih aplikacij, ki se razširjajo prek njihovih storitev, glede na starost uporabnikov. Tak sistem za ocenjevanje primernosti glede na starost bi se moral uporabljati za vsako programsko aplikacijo in bi moral ustrezno upoštevati pravice in koristi otroka, vključno z razvijajočimi se zmogljivostmi mladoletnikov in različnimi stopnjami zrelosti. Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami bi morali mladoletnikom preprečiti dostop do aplikacij, ki so ocenjene kot neprimerne njihovi starosti, ali nakup takih aplikacij. Poleg tega za zagotovitev skladnosti z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom, sprejetim v skladu s pravom Unije, ponudnik trgovine s programskimi aplikacijami, kadar izve, da se prek njegove storitve razširjajo programske aplikacije, ki so sestavljene ali predvsem sestavljene iz vsebin, za katere v skladu z veljavnim pravom Unije ali nacionalnim pravom velja višja minimalna starost, mladoletnikom iz zadevne države članice, mlajšim od te minimalne starosti, ne bi smel dovoliti dostopa do teh programskih aplikacij ali njihovega nakupa prek svoje storitve. V ta namen bi morali ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami oceniti starost prejemnika storitve v skladu s poglavjem V te uredbe. Za zagotovitev transparentnosti in odgovornosti bi morali ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami na jasen in dostopen način objaviti informacije o metodologiji, merilih in virih, na katerih temeljijo njihovi sistemi za ocenjevanje primernosti glede na starost.

(39) Kodeksi ravnanja so lahko pomembno orodje za zaščito mladoletnikov v spletnem okolju. V zvezi s tem bi morala Komisija spodbujati pripravo ali nadaljnji razvoj prostovoljnih kodeksov ravnanja na ravni Unije z določitvijo skupnih metodologij in meril za sisteme za ocenjevanje primernosti glede na starost, da bi prispevala k usklajenemu delovanju takih sistemov pri uporabi te uredbe, tudi s strani ponudnikov trgovin s programskimi aplikacijami. Ti kodeksi ravnanja bi morali zlasti olajšati vzajemno priznavanje in dosledno uporabo ocen primernosti glede na starost v državah članicah, opredeliti ustrezna merila, metodologije in vire informacij za ocenjevanje primernosti najpomembnejših vrst vsebin glede na starost, vključno z nasilnimi in spolnimi vsebinami, vsebinami, povezanimi z igranjem iger na srečo, in vsebinami, povezanimi s samopoškodovanjem, ter nakupi znotraj aplikacij, tveganji navezovanja stikov in značilnostmi zasvajajoče zasnove, vzpostaviti potrebna pravna sredstva in mehanizme pravnega varstva ter zagotoviti transparentnost, skupaj z rednim, transparentnim in neodvisnim spremljanjem ter ocenjevanjem doseganja zastavljenih ciljev. Dejstvo, da ponudnik storitev brez ustreznega pojasnila zavrne povabilo Komisije k sodelovanju pri uporabi takega kodeksa ravnanja, se lahko, če je ustrezno, upošteva pri ugotavljanju, ali je ponudnik kršil obveznosti iz te uredbe. Izpolnjevanje zahtev te uredbe pa se ne bi smelo predpostaviti zgolj na podlagi tega, da subjekt sodeluje pri posameznem kodeksu ravnanja in ga izvaja. Sistem razvrščanja vsebin glede na starost, ki ga uporablja vseevropski informacijski sistem za igre (PEGI), in kodeks ravnanja PEGI predstavljata referenčno merilo za sodelujoča podjetja v zvezi z označevanjem primerne starosti, promocijo in trženjem ter odražata zavezo industrije videoiger, da bo odgovorno zagotavljala informacije javnosti. Pravila o kodeksih ravnanja iz te uredbe bi lahko služila kot podlaga za že vzpostavljena prizadevanja za sourejanje na ravni Unije, ki bi jih bilo treba vključiti kot kodeks ravnanja. To med drugim vključuje sistem za ocenjevanje primernosti glede na starost PEGI, če zagotavlja visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov, kot zahteva ta uredba.

(40) Mladoletniki, ki igrajo spletne igre, bi morali biti upravičeni do enake zaščite v zvezi z gospodarskimi transakcijami kot pri spletnih storitvah družbenega mreženja in storitvah izmenjave videov, vključno s transparentnostjo glede realne monetarne

vrednosti transakcij, opravljenih prek virtualnih valut, in zaščito pred izpostavljenostjo sistemom variabilnega nagrajevanja, katerih povezava z vedenjem, povezanim z igranjem iger na srečo, in kompulzivnim vedenjem je dobro dokumentirana. Kodeksi ravnanja na področju spletnih iger bi morali temeljiti na obstoječih vseevropskih klasifikacijskih in samoregulativnih okvirih ali sistemih razvrščanja vsebin glede na starost na ravni držav članic, vključno z njihovo nedavno razširitvijo na interaktivne kategorije tveganja in prakse monetizacije, ter bi morali take okvire posodabljati glede na znanstveni in tehnološki razvoj ter nastajajoča tveganja za mladoletnike. Spoštovanje kodeksa ravnanja, ki ga je Komisija ocenila kot ustreznega, je lahko znak skladnosti z obveznostmi, ki temeljijo na ukrepih, iz te uredbe, vendar ne sme odstopati od njenih prepovedi.

(41) Za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov v digitalnem okolju bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev ter splošnih pogovornih klepetalnih botov in spletnih iger pri zasnovi, razvoju in delovanju svojih storitev upoštevati razvijajoče se zmogljivosti, interese in ranljivosti otrok. Vzpostavljeni ukrepi bi zato morali biti vsaj otrokom prijazni, lahko razumljivi in lahko dostopni vsem mladoletnikom, tudi invalidom ali osebam z dodatnimi potrebami glede dostopnosti. Zelo velike spletne platforme v smislu člena 33 Uredbe (EU) 2022/2065 zagotovijo, da so tovrstne informacije predstavljene v uradnih jezikih držav članic, v katerih se storitev zagotavlja. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov in spletnih iger bi morali mladoletnikom omogočiti tudi, da podajo povratne informacije o vsebini, rezultatih iskanja in pozivih, ki so jim priporočeni v okviru storitve. Take povratne informacije bi bilo treba upoštevati ter bi morale neposredno in trajno vplivati na izkušnjo otrok s storitvijo. Poleg tega bi bilo treba mladoletnike postopoma opolnomočiti, da bodo lahko razumeli in upravljali svoje privzete nastavitve. Kadar mladoletnik spremeni katero od zaščitnih nastavitev, bi morali ponudniki predložiti jasna opozorila in omogočiti enostavno povratnost, vključno z možnostjo začasne spremembe nastavitve in vrnitve k privzetim nastavitvam z enim klikom. Da bi zagotovili visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov, jim ponudniki ne bi smeli pošiljati ponavljajočih se pozivov ali jih napeljevati k znižanju njihove ravni zaščite.

(42) Za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov je treba vzpostaviti učinkovite, vidne in otrokom prijazne mehanizme za prijavo in podporo mladoletnikom pri prijavi vsebin, računov, skupin, funkcij in vedenja, ki bi lahko negativno vplivali na njihovo zasebnost, varnost in varstvo pri uporabi storitve. To v skladu s to uredbo vključuje prijavo računov, ki so v lasti uporabnikov, mlajših od minimalne starosti. Taki mehanizmi ne bi smeli vplivati na uporabo člena 16 Uredbe (EU) 2022/2065. Za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov bi morali taki mehanizmi, kadar je ustrezno, mladoletnikom omogočiti, da prijavo podajo z lastnimi besedami, in zagotoviti, da identiteta mladoletnika privzeto ostane zaupna v odnosu do drugih prejemnikov storitve ali uporabnikov sistema. Prijave, ki jih predložijo mladoletniki, bi bilo treba obravnavati prednostno. Poleg tega bi morali mladoletniki prejeti potrdilo o prejemu, skupaj s starosti primernimi informacijami o postopku nadaljnjega ukrepanja, okvirnih časovnih načrtih in možnih izidih. Vsako omejitev, ki jo ponudniki uvedejo na podlagi takih prijav mladoletnikov, bi bilo treba šteti za omejitev vidnosti v skladu s členom 17(1), točka (a), Uredbe (EU) 2022/2065, kadar je to ustrezno. Poleg tega bi morali imeti mladoletniki dostop do celovite in ustrezne podpore, kadar naletijo na nezakonite in

škodljive vsebine in dejavnosti. V ta namen bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov ter storitev platform za videoigre dati na voljo podporna orodja, ki so zlahka dostopna in prilagojena potrebam mladoletnikov ter omogočajo napotitve ali povezavo na nacionalne podporne storitve, vključno s centri za varnejši internet, klicnimi centri za pomoč in podporo otrokom, storitvami za zaščito otrok in po potrebi kontaktnimi podatki organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj. Ta podporna orodja bi morala biti povezana tudi z nacionalnimi aplikacijami za spletno varnost, kot je aplikacija 3018, ki jo zagotavlja e-Enfance, če take aplikacije obstajajo, ter z evropsko aplikacijo za spletno varnost, če je na voljo. Za zagotovitev, da se mladoletniki zavedajo tveganj v spletnem okolju, bi jih bilo treba obvestiti o posebnih tveganjih pred objavo vsebin ali povečanjem vidnosti nekaterih vsebin, kot je ponovna objava vsebin, ki jih objavijo drugi prejemniki. V ta namen bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov in spletnih iger po potrebi uvesti opozorilna sporočila ali druge ustrezne ukrepe, namenjene obveščanju mladoletnikov, preden izvedejo kakršno koli dejanje.

(43) Skrbniki imajo pomembno vlogo v življenju mladoletnikov, tudi pri podpiranju njihovega varnega in informiranega krmarjenja po spletnem okolju. Zato bi bilo treba skrbnikom olajšati zagotavljanje take podpore z razpoložljivostjo orodij za skrbnike. Orodja za skrbnike so programska oprema, funkcije, funkcionalnosti ali aplikacije, zasnovane za pomoč skrbnikom pri spremljanju spletne dejavnosti, zasebnosti, varnosti in dobrega počutja njihovih mladoletnikov, ob spoštovanju otrokovega samostojnega delovanja in zasebnosti. Orodja za skrbnike bi morala veljati kot dopolnitev drugih ukrepov vgrajene varnosti, vendar nikoli ne bi smela nadomestiti lastne odgovornosti ponudnikov, da zagotovijo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov. Ker starševski nadzor ni vedno mogoč zaradi dejanskih življenjskih razmer otrok in ker so skrbniki morda odsotni ali ne sodelujejo pri uporabi storitve, skladnost ne bi smela biti odvisna izključno od skrbnikov. Orodja za skrbnike bi morala vključevati vsaj funkcije za prijavo vsebine v imenu otroka, določanje časovnih omejitev uporabe zaslona, vpogled v račune, s katerimi komunicira mladoletnik, in obveščanje o njih, upravljanje nastavitev računa ter druge funkcije za nadzor uporabe storitev s področja uporabe te uredbe, ki bi lahko škodila zasebnosti, varnosti in varstvu mladoletnika. Take funkcije lahko vključujejo opozorila, da morajo biti skrbniki obveščeni o morebitnih ponavljajočih se iskanjih mladoletnikov v brskalniku, povezanih s samomorom, samopoškodovanjem ali motnjami hranjenja, ali vzpostavitvi stika ali spoprijateljitvi z drugimi uporabniki, tudi kadar taki računi pripadajo odraslim. Kadar skrbniki upravljajo nastavitve mladoletnika, bi morali imeti možnost, da izberejo obdobje, za katero nameravajo spremeniti take nastavitve. Ta orodja bi morala biti prilagojena starosti mladoletnika, pri čemer bi bilo treba ustrezno upoštevati njihov postopni razvoj. Orodja za skrbnike bi morala biti starosti primerna, lahko dostopna, enostavno aktivirana, učinkovita ter jih ne bi smelo biti mogoče zlahka zaobiti, hkrati pa bi morala spoštovati pravice mladoletnikov do zasebnosti, dostopa do informacij in vse večje avtonomije v skladu z njihovimi razvijajočimi se zmogljivostmi. Taka orodja bi morala na primer skrbniku omogočati uporabo orodja, ne da bi za to moral ustvariti račun za to storitev, in zagotavljati, da so spremembe mogoče le z enako stopnjo dovoljenja, kot je potrebna za začetno aktivacijo orodij. Ko se taka orodja aktivirajo, bi morali biti mladoletniki o tem jasno obveščeni, obenem pa bi morali, zlasti kadar se uporabljajo funkcionalnosti spremljanja, prejeti jasno

obvestilo o tem v realnem času. Za zelo velike spletne platforme v smislu člena 33(1) Uredbe (EU) 2022/2065 bi morala interoperabilnost z orodji tretjih oseb za skrbnike dodatno povečati uporabnost in učinkovitost v skladu s pogoji iz člena 6 Uredbe (EU) 2022/1925. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za dopolnitev te uredbe z določitvijo potrebnih pravil in tehničnih meril za orodja za skrbnike.

(44) Nekateri organi, organizacije in združenja imajo posebno strokovno znanje in kompetence za odkrivanje domnevnih kršitev te uredbe in opozarjanje nanje, njihove pritožbe pa lahko pozitivno vplivajo na svobodo izražanja in svobodo obveščanja na splošno. Zato bi morali imeti skrbniki in mladoletniki pravico, da v skladu s pogoji iz člena 86 Uredbe (EU) 2022/2065 pooblastijo tak organ, organizacijo ali združenje, da v imenu mladoletnikov uveljavlja pravice, podeljene s to uredbo. Mladoletniki in skrbniki, ki so prejemniki storitve in uporabniki sistemov, ter vsak organ, organizacija ali združenje bi morali imeti poleg pravice do vložitve pritožbe v skladu s členom 53 Uredbe (EU) 2022/2065 tudi pravico do vložitve pritožbe zoper ponudnike, za katere se uporablja ta uredba. Take pritožbe bi bilo treba vložiti pri pristojnem organu, določenem v skladu s členom 27, države članice, v kateri se prejemnik storitve nahaja ali ima sedež, v skladu z nacionalnimi načeli dobrega upravljanja. Za umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote bi se moral uporabljati člen 85 Uredbe (EU) 2024/1689. Možnosti izpodbijanja odločitev ponudnikov spletnih platform nikakor ne bi smele vplivati na možnost sodnega varstva v skladu s predpisi zadevne države članice in zato ne bi smele vplivati na uveljavljanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva iz člena 47 Listine.

(45) Zagotavljanje visoke ravni zaščite mladoletnikov ni odvisno le od ukrepov, ki jih sprejmejo ponudniki, temveč, kadar gre za ponudnike zelo velikih spletnih platform, tudi od njihove zmožnosti, da z ustreznim spremljanjem, testiranjem in ocenjevanjem dokažejo učinkovitost ukrepov, izvedenih v skladu s poglavjem III, kar bi moralo biti del ocen tveganja, izvedenih v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2022/2065. Ponudniki bi morali pri tej oceni upoštevati najnovejše razpoložljive informacije in spoznanja iz znanstvenih in akademskih virov. Za spremljanje in ocenjevanje učinkovitosti ukrepov skozi čas bi morali ponudniki vsa dokazila v zvezi s svojo oceno hraniti vsaj tri leta.

(46) Komisija bi morala v podporo pravilni uporabi te uredbe spodbujati in olajšati razvoj, izvajanje, redni pregled in prilagajanje prostovoljnih kodeksov ravnanja na ravni Unije, ki po potrebi vključujejo ponudnike spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov ter pristojne organe, organizacije civilne družbe in druge ustrezne deležnike. Ti kodeksi ravnanja bi morali določati jasne cilje, vključevati posebne zaveze in ureditve poročanja, sorazmerne z velikostjo in zmogljivostjo ponudnikov, ter ustrezno odražati posebne značilnosti zadevnih storitev ter potrebe in interese vseh strani, zlasti mladoletnikov. Komisija bi morala po tem, ko se je z Evropskim odborom za digitalne storitve in Evropskim odborom za umetno inteligenco posvetovala v okviru njunih pristojnosti, oceniti, spremljati in ovrednotiti, ali so taki kodeksi ustrezni za prispevanje k skladnosti s to uredbo.

(47) Zaradi jasnosti, enostavnosti in učinkovitosti ter za zagotovitev učinkovite uporabe in izvrševanja te uredbe bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, ki nimajo sedeža v Uniji, imenovati pravnega zastopnika v državi članici, v kateri ponujajo svoje storitve ali

sisteme. Zaradi poenostavitve bi morali imeti taki ponudniki, kadar so že imenovali pravnega zastopnika na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065 ali Uredbe (EU) 2024/1689, možnost, da to obveznost izpolnijo z razširitvijo mandata navedenega zastopnika na vse zadeve v zvezi s prejemanjem odločitev, izdanih na podlagi te uredbe, skladnostjo z njimi in njihovim izvrševanjem.

(48) Glede na spreminjajočo se naravo medsektorskih tveganj, ki so jim mladoletniki lahko izpostavljeni v spletnem svetu in ki so posledica stalnih inovacij, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za spremembo prepovedi praks, ki so namenjene spodbujanju kompulzivne ali prekomerne uporabe storitve s strani mladoletnikov ali za katere je mogoče razumno predvidevati, da bodo spodbujale k taki uporabi, ukrepov, ki zagotavljajo, da so priporočilni sistemi zasnovani tako, da se zagotavlja visoka raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov, privzetih nastavitev, ki zagotavljajo, da so računi mladoletnikov nastavljeni na visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva, ukrepov, ki zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov v zvezi s stiki med mladoletniki in drugimi prejemniki storitve, ukrepov, ki omejujejo vidnost vseh informacij, ki jih mladoletniki delijo na spletu, in njihovih interakcij z drugimi prejemniki storitve, ukrepov, ki zagotavljajo visoko raven varovanja zdravja, varnosti, temeljnih pravic in dobrega počutja mladoletnikov, ki lahko dostopajo do umetnointeligenčnih spremljevalcev in sistemov splošnih pogovornih klepetalnih botov, ukrepov, ki zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov v zvezi s spletnimi igrami, ter ukrepov, ki mladoletnikom zagotavljajo samostojno delovanje. Namen tega je zagotoviti, da ukrepi v zvezi z vgrajeno varnostjo ostanejo učinkoviti in sledijo praksam. Take spremembe bi morale biti omejene na to, kar je potrebno za obravnavanje zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov.

(49) Za preverjanje starševske odgovornosti za namene ustvarjanja računa skrbnika v korist mladoletnika bi morali imeti ponudniki možnost, da uporabijo znake iz javno dostopnih podatkovnih zbirk na ravni držav članic, kot so tisti, povezani z izobraževanjem ali javnimi rojstnimi registri, da je zadevna odrasla oseba skrbnik zadevnega mladoletnika. Poleg tega imajo lahko ponudniki v nekaterih primerih že znak, da je odrasla oseba skrbnik mladoletnika, na primer v primeru preteklih interakcij zadevnega mladoletnika in zadevne odrasle osebe s storitvijo. Obenem bi morale imeti odrasle osebe možnost podati lastno izjavo, da izvajajo starševsko odgovornost. Kadar se poda taka lastna izjava, bi si morali ponudniki razumno prizadevati, da preverijo, ali je odrasla oseba skrbnik zadevnega mladoletnika. Tako preverjanje bi bilo treba izvajati na način, ki spoštuje načela varstva podatkov, zlasti načelo najmanjšega obsega podatkov z uporabo tako imenovanega „dokaza brez razkritja znanja“, in ne bi smelo privesti do dodatne obdelave osebnih podatkov, ki bi omogočala ugotavljanje identitete ali sledenje zadevne odrasle osebe ali mladoletnika. To ne posega v ukrepe, ki bi jih ponudnik moral imeti možnost sprejeti za izpolnitev svoje obveznosti iz člena 18 Uredbe (EU) 2022/2065. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za spremembo te uredbe z opredelitvijo dokazov in znakov, ki bi lahko nakazovali na starševsko odgovornost. Komisija bi morala imeti možnost, da nadalje preuči tehnične in operativne zahteve za možnost vključitve preverjanja starosti v EU kot orodja za preverjanje starševske odgovornosti.

(50) Ocena starosti uporabnika je potrebna za učinkovito izvajanje obveznosti iz te uredbe v zvezi z registracijo pri spletnih storitvah družbenega mreženja in platformah za

izmenjavo videov, za katere velja minimalna starost, ter dostopom do starosti neprimernih programskih aplikacij in zagotavljanjem visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov z ukrepi vgrajene varnosti. Uporabljene metode bi morale biti točne (tako točnost bi bilo treba redno ocenjevati na podlagi ustreznih, jasnih in javno dostopnih metrik v dejanskih okoliščinah ter omogočati pravilno določitev uporabnika, ki dosega starostno mejo), zanesljive (da bi bila metoda zanesljiva, bi morala izhajati iz zanesljivega vira, biti stalno na voljo in delovati v različnih dejanskih okoliščinah), robustne (ne bi jih smelo biti enostavno zaobiti) in ne bi smele biti vsiljive (od prejemnikov storitve se ne bi smelo zahtevati, da razkrijejo svojo identiteto, natančno starost ali druge osebne podatke, če zadošča ugotovitev, da je bila dosežena ustrezna starostna meja) ali diskriminatorne (izbrana metoda bi morala biti ustrezna in na voljo vsem uporabnikom ne glede na invalidnost, jezik, etnično pripadnost, spol, vero ali manjšinsko ozadje). Kadar rešitve za zagotavljanje primerne starosti ne izpolnjujejo teh zahtev, se ne bi smele šteti za skladne s to uredbo. Zgolj lastna izjava prejemnikov storitve ni zadostna rešitev za zagotavljanje primerne starosti za namene skladnosti s to uredbo in se sama po sebi ne bi smela šteti za ustrezen ali učinkovit ukrep, kadar je za zaščito mladoletnikov potrebna zanesljiva določitev starosti.

(51) Zahteve iz te uredbe glede zagotavljanja primerne starosti ne bi smele posegati v uporabo Uredbe (EU) 2016/679, zlasti načel omejitve namena in najmanjšega obsega podatkov, kot sta določeni v členu 5(1), točki (b) in (c), navedene uredbe, ter v zahteve glede vgrajenega in privzetega varstva podatkov. Zlasti ne bi smele biti zahteve iz te uredbe povod za to, da bi ponudniki storitev, ki spadajo na področje uporabe, hranili, pridobivali ali obdelovali več osebnih podatkov, kot je nujno potrebno za oceno, ali je prejemnik storitve mladoleten. Poleg tega ponudniki storitev, ki spadajo na področje uporabe, teh informacij ne bi smeli nadalje obdelovati ali jih kombinirati z dodatnimi podatki za kateri koli drug namen. Obveznosti glede varstva podatkov bi se morale uporabljati tako za ponudnike storitev, ki spadajo na področje uporabe, kot za vse tretje osebe, ki sodelujejo pri zagotavljanju primerne starosti, kot so ponudniki rešitev za zagotavljanje primerne starosti. Za zagotovitev najvišje ravni zasebnosti in varstva podatkov bi morale uporabljene rešitve za zagotavljanje primerne starosti temeljiti na najsodobnejši tehnologiji in bi morale biti dokaz brez razkritja znanja.

(52) Da bi se izognili nepotrebnim trenjem za uporabnike in omejili primere, v katerih je potrebno ugotavljanje starosti, bi morali imeti ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami ter ponudniki storitev in sistemov, za katere veljajo obveznosti iz poglavja III, možnost, da v zvezi z računom shranijo znak določene starosti, ki potrjuje, da je uporabnik že dosegel določeno starostno mejo. Za ponudnike programskih aplikacij to pomeni, da v zvezi z uporabniki, ki so že dokazali, da so dosegli starostno mejo, ko so poskušali dostopati do programskih aplikacij, za katere velja enaka ali nižja starostna meja, ali jih kupiti, ni treba izvajati postopkov za zagotavljanje primerne starosti. Osebni podatki, obdelani za namene pridobitve takih znakov določene starosti, bi morali biti omejeni na to, kar je nujno potrebno za ta namen, in se ne bi smeli uporabljati za noben drug namen.

(53) Zagotavljanje primerne starosti je krovni izraz za različne metode zagotavljanja primerne starosti, vključno s preverjanjem in ugotavljanjem starosti. Za zagotovitev, da so prejemniki storitve dosegli minimalno starost, ali kadar storitev zadeva otrokom prijazno storitev, bi morali ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja ali storitev platform za izmenjavo videov, ki spadajo na področje uporabe odložitve dostopa, ob ustvarjanju računa uvesti ustrezne rešitve za preverjanje starosti. Da bi

olajšali skladnost in spodbujali zaupanja vreden in interoperabilen pristop k preverjanju starosti, ki ohranja zasebnost, po vsej Uniji, bi morali ponudniki uporabljati izključno rešitve EU za preverjanje starosti, ki temeljijo na potrdilu EU o starosti, ki je potrjeno kot skladno z zahtevami sheme EU za preverjanje starosti, vzpostavljene v Priporočilu Komisije (EU) 2026/1035, ter so navedene na seznamu EU rešitev EU za preverjanje starosti in seznamu EU ponudnikov potrdil EU o starosti. Rešitev EU za preverjanje starosti, na katero se zanašajo ponudniki, bi morala zagotoviti neodvisna tretja oseba. Standardi in merila, potrebni za zelo učinkovito preverjanje starosti, so določeni v shemi EU za preverjanje starosti, za vsako tretjo osebo, potrjeno kot skladno s to shemo, pa bi bilo treba šteti, da je zagotovila veljavna potrdila o starosti. Za zagotovitev najvišje ravni zasebnosti, varnosti, točnosti, zanesljivosti in nevsiljivosti se, kar zadeva ponudnike potrdil o starosti in rešitev za preverjanje starosti, nobena druga rešitev za preverjanje starosti ne šteje za skladno z obveznostmi iz Uredbe glede ocenjevanja starosti, razen rešitev EU za preverjanje starosti in potrdil EU o starosti. Te rešitve EU za preverjanje starosti in potrdila EU o starosti bi morali izpolnjevati zahteve sheme EU za preverjanje starosti, kot je uporaba dokazov brez razkritja znanja za preprečevanje sledenja identitete in spletne povezljivosti. Ko se ugotovi, da ponudniki potrdil o starosti in rešitev za preverjanje starosti izpolnjujejo navedene zahteve, in jih države članice priglasijo kot take, bi jih bilo treba uvrstiti na seznam EU potrdil o starosti in seznam EU rešitev EU za preverjanje starosti.

(54) Za namene skladnosti z zahtevami glede vgrajene varnosti iz poglavja III bi bilo treba ponudnikom omogočiti tudi uporabo alternativnih rešitev za zagotavljanje primerne starosti namesto preverjanja starosti, kadar te rešitve zagotavljajo visoko raven točnosti, zanesljivosti, varstva, robustnosti, nevsiljivosti, zasebnosti in nediskriminacije.

(55) Kadar prejemniki storitev in sistemov iz odstavkov 1 in 4 menijo, da je rezultat zagotavljanja primerne starosti nepravilen, bi morali imeti dostop do učinkovitega notranjega mehanizma za obravnavo pritožb. Ta mehanizem bi moral omogočati vložitev pritožb po elektronski poti in brezplačno ter bi moral biti lahko dostopen in uporabniku prijazen. Za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva bi morali ponudniki take pritožbe obravnavati skrbno, nepristransko in brez nepotrebnega odlašanja. Kadar ponudnik operacijskega sistema v skladu s to uredbo pridobi znak določene starosti uporabnika, bi moral ta ponudnik s privolitvijo uporabnika omogočiti souporabo tega znaka določene starosti s ponudniki, ki spadajo na področje uporabe, kadar je to potrebno za skladnost s to uredbo. To ne bi smelo privesti do obdelave nobenih dodatnih podatkov, razen tistih, ki so nujno potrebni za skladnost s to uredbo. Ta obveznost ponudnikov operacijskih sistemov ne bi smela posegati v obveznosti ponudnikov, da ocenijo in preverijo starost, s čimer se prepričajo, da je bil znak določene starosti pridobljen v skladu z zahtevami iz te uredbe.

(56) Za zagotovitev enotnih pogojev uporabe sheme EU za preverjanje starosti po vsej Uniji bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za določitev specifikacij, ki so potrebne kot podlaga za delovanje sheme EU za preverjanje starosti, vključno s postopki za dokazovanje in ocenjevanje skladnosti rešitev EU za preverjanje starosti ter potrdil EU o starosti, ki jih izdajo javni organi.

(57) Za zagotovitev enotnih pogojev za uporabo alternativnih rešitev za zagotavljanje primerne starosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za dopolnitev te uredbe z določitvijo zahtev in specifikacij, potrebnih za zagotovitev, da rešitev za zagotavljanje primerne starosti doseže visoko

raven točnosti, zanesljivosti, varnosti, robustnosti, nevsiljivosti, zasebnosti in nediskriminacije, ter z določitvijo zahtev, potrebnih za zagotovitev varne in interoperabilne izmenjave znakov določene starosti, ki ohranja zasebnost.

(58) Za učinkovito uveljavljanje možnosti ustvarjanja starševskega računa v korist mladoletnika in za učinkovito uporabo orodij za skrbnike v skladu s to uredbo morajo imeti odrasle osebe s starševsko odgovornostjo dostop do potrebnih sredstev za dokazovanje take starševske odgovornosti. Zato bi bilo treba od držav članic zahtevati, da vzpostavijo vsaj eno elektronsko sredstvo, pri katerem se ohranja zasebnost in s katerim lahko skrbnik pridobi in predloži dokazilo o starševski odgovornosti v zvezi z mladoletnikom. Pri tem bi morale države članice zagotoviti, da taka sredstva temeljijo na verodostojnih virih, določenih v skladu z nacionalnim pravom, da so za skrbnika brezplačna in da ne vključujejo dajanja informacij o starševski odgovornosti na voljo ponudnikom ali javnosti, razen potrditve obstoja starševske odgovornosti. Taka elektronska sredstva, pri katerih se ohranja zasebnost, bi morala biti učinkovito dostopna vsem skrbnikom in mladoletnikom, ki prebivajo na njihovem ozemlju, vključno z invalidi, osebami z omejenim digitalnim dostopom ali spretnostmi ter osebami v ranljivem položaju, kot so begunske in razseljene družine.

(59) Noben mladoletnik ne bi smel biti prikrajšan za zaščito na podlagi te uredbe, noben skrbnik pa za sredstva za njeno uveljavljanje zaradi upravnega ali socialnega položaja ali položaja v zvezi s prebivališčem družine. Države članice bi zato morale zagotoviti, da lahko dokazila o starševski odgovornosti pridobijo tudi družine, katerih okoliščine se ne odražajo v uradnih evidencah o osebnem stanju, vključno z begunskimi in razseljenimi družinami ter zakonito imenovanimi skrbniki mladoletnikov brez spremstva, in sicer na podlagi odločb ali potrdil, ki jih izdajo pristojni organi.

(60) Za učinkovito preverjanje starosti po vsej Uniji morajo imeti prejemniki storitve dostop do ustreznih sredstev za pridobitev potrdil o starosti. Če potrdilo o starosti ni na voljo, je prejemnikom storitve onemogočen dostop do storitev zgolj zato, ker nimajo dostopa do sredstva za preverjanje njihove starosti. Države članice bi zato morale na svojem ozemlju zagotoviti razpoložljivost različnih načinov pridobivanja potrdil o starosti, na primer z biometričnimi osebnimi izkaznicami in potnimi listi, shemami digitalne identitete, aplikacijami tretjih oseb ali preverjanjem starosti v živo. Države članice bi morale zagotoviti, da bodo s temi načini pridobivanja potrdil o starosti prejemniki lahko dokazali, da dosegajo starostne meje iz te uredbe. To bi moralo vključevati potrdila o starosti za mlajše otroke. Obenem bi države članice morale zagotoviti, da so rešitve EU za preverjanje starosti na voljo brezplačno. Države članice bi morale imenovati javne organe za namene certificiranja rešitev EU za preverjanje starosti in potrdil EU o starosti. V ta namen bi morale države članice Komisiji sporočiti imena in naslove javnih organov, imenovanih na njihovem ozemlju, skupaj z morebitnimi naknadnimi spremembami, Komisija pa bi morala te informacije objaviti. Države članice bi morale Komisijo brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestiti tudi o rešitvah EU za preverjanje starosti in potrdilih EU o starosti, potrjenih kot skladnih z zahtevami sheme EU za preverjanje starosti, skupaj z ustreznim potrdilom o skladnosti, ter o vsakem naknadnem začasnem ali trajnem preklicu takega potrdila. Za zagotovitev učinkovite in enotne uporabe te uredbe po vsej Uniji bi morale vse države članice priznati rešitev EU za preverjanje starosti ali potrdilo EU o starosti, ki je bilo potrjeno in vključeno na sezname iz člena 30(1). Države članice zato na svojem ozemlju ne bi smele omejevati ali ovirati uporabe rešitve EU za preverjanje starosti, ki je že bila vključena na navedeni seznam s tem, ko jo je imenovala druga država članica.

(61) Zahteve glede starosti, določene s to uredbo, bi se morale učinkovito uporabljati za nove in obstoječe račune. Ponudniki storitev in sistemov, za katere velja minimalna starost, bi zato morali v ustreznem časovnem obdobju ugotoviti, ali prejemniki storitev ali uporabniki sistemov, ki imajo obstoječe račune, dosegajo veljavno minimalno starost. Od ponudnikov se ne bi smelo zahtevati, da opravijo novo preverjanje starosti, kadar lahko z visoko stopnjo zaupanja ugotovijo, da je bila veljavna minimalna starost že dosežena, po potrebi tudi na podlagi datuma, ko je bil obstoječi račun ustvarjen. Enako načelo bi se moralo uporabljati, kadar morajo ponudniki oceniti starost za razlikovanje med odraslimi in mladoletniki za namene določitve starševske odgovornosti in kadar ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami mladoletnikom preprečujejo dostop do ali nakup aplikacij, ki niso primerne njihovi starosti ali katerih uporaba je omejena glede na starost v skladu z veljavnim pravom Unije ali nacionalnim pravom, sprejetim v skladu s pravom Unije. Namen tega pristopa je preprečiti, da bi se od vseh prejemnikov storitve zahtevalo preverjanje ali zagotavljanje primerne starosti, kadar že obstaja visoka stopnja zaupanja, da je uporabnik odrasla oseba, na primer na podlagi zanesljivih informacij, kot so predhodno zakonito pridobljeni podatki o kreditni kartici. Visoka stopnja zaupanja bi morala temeljiti na pričakovani uspešnosti v praksi po celotni bazi uporabnikov. Da bi ponudnikom zelo velikih spletnih platform olajšali učinkovit nadzor nad izvajanjem teh zahtev, bi morali ti ponudniki vnaprej določiti, kako nameravajo izpolnjevati te zahteve v zvezi z obstoječimi računi in, kadar je ustrezno, kako se nameravajo zanašati na ustrezne izjeme.

(62) Za zagotovitev skladnosti obstoječih računov z obveznostmi glede minimalne starosti bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform pred iztekom šestmesečnega obdobja pristojnemu organu predložiti podroben izvedbeni načrt, ki potrjuje zahtevano visoko stopnjo zaupanja. V ta namen bi moral navedeni načrt vsebovati shematski opis celotnega nabora postopkov, ki se uporablja za določitev starosti obstoječih uporabnikov, skupaj z jasnim opisom vsakega tehničnega orodja ali ukrepa in temeljnih pravil odločanja. Kadar je ustrezno, bi ga bilo treba podpreti s trdnimi dokazi o učinkovitosti v dejanskih okoliščinah, ki izhajajo iz statistično reprezentativnega vzorca celotne baze uporabnikov, pri čemer bi bilo treba dokazati reprezentativnost vzorca glede na ustrezne znake določene starosti, obenem pa bi moral predstavljati točnost, natančnost in odpoklic za prejemnike, ki ne dosegajo minimalne starosti, ter v celoti predstavljati matriko zmede z razčlenjenimi starostnimi kategorijami, skupaj z opisom, kako so bili pridobljeni vzorec in starostne oznake. Kadar se leto ustvaritve računa uporablja kot odstopanje, bi morali biti v načrtu dodatno navedeni empirični dokazi in statistična zanesljivost, da ta enotni znak zadostuje za sklep, da je uporabnik dosegel veljavno minimalno starost. V načrtu bi moralo biti opisano tudi, kako bo ponudnik spremljal, ali je bila dosežena pričakovana uspešnost, na primer z revizijo po izvedbi. V načrtu mora biti tudi dokazano, da predlagani ukrepi spoštujejo splošna načela iz te uredbe glede zagotavljanja primerne starosti, vključno s točnostjo, zanesljivostjo, varnostjo, robustnostjo, nevsiljivostjo, varovanjem zasebnosti in nediskriminacijo.

(63) Ob priznavanju, da za učinkovito zaščito mladoletnikov niso potrebni le regulativni ukrepi, temveč tudi ozaveščenost, izobraževanje in opolnomočenje, bi morale države članice oblikovati nacionalne strategije na podlagi Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Digitalno desetletje za otroke in mlade: nova evropska strategija za boljši internet za otroke (BIK+) z dne 11. maja 2022 in mreže centrov iz te strategije za varnejši internet z dejavnostmi ozaveščanja, klicnimi centri za pomoč otrokom, skrbnikom in

izobraževalcem ter klicnimi centri za prijave domnevnih nezakonitih vsebin. Države članice bi morale zlasti spodbujati razvoj digitalne pismenosti mladoletnikov, da bodo lahko do dosežene minimalne starosti razumeli tveganja spletnega okolja, ki jih zajema ta uredba, varno in kritično uporabljali digitalne storitve in sisteme ter informirano uporabljali zaščito, nastavitve in orodja, ki jih morajo ponudniki dati na voljo. Mladoletniki in njihovi skrbniki bi morali imeti na nacionalni ravni enostaven, brezplačen in zaupen dostop do kanalov, prek katerih lahko mladoletniki poiščejo pomoč v zvezi s škodo, ki jo obravnava ta uredba, vključno z neželenimi stiki in spletnim nadlegovanjem, v skladu s Sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt za boj proti spletnemu nadlegovanju „Varnejši na spletu, močnejši skupaj“ z dne 10. februarja 2026. Ti kanali bi morali dopolnjevati orodja za prijavo in podporna orodja, zagotovljena na podlagi te uredbe, biti zmožni zagotavljati hitro pomoč in mladoletnike usmerjati k dodatnim virom podpore, ki so na voljo na nacionalni ravni. Te dejavnosti, vključno s tistimi, ki jih izvajajo centri za varnejši internet, bi moralo biti mogoče podpreti s sredstvi Unije, ki so na voljo v okviru ustreznih programov in instrumentov Unije, vzpostavljenih v večletnem finančnem okviru, kot so načrti za nacionalna in regionalna partnerstva. Za podporo učinkovitemu izvajanju bi morale države članice Komisiji sporočiti sprejete ukrepe, Komisija pa bi morala olajšati izmenjavo dobrih praks med državami članicami.

(64) Ta uredba bi morala natančneje določiti nekatere določbe iz Uredbe (EU) 2022/2065. Za zagotovitev učinkovitega nadzora in izvrševanja te uredbe bi se moralo poglavje IV Uredbe (EU) 2022/2065 uporabljati, kolikor zadevne določbe urejajo ponudnike posredniških storitev, ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe. Komisija bi morala imeti izključna pooblastila za nadzor in izvrševanje obveznosti iz te uredbe, ki se uporabljajo za ponudnike zelo velikih spletnih platform v smislu člena 33 Uredbe (EU) 2022/2065.

(65) Podobno bi moralo izvrševanje posebnih varnostnih zahtev iz te uredbe za umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote temeljiti na nadzornem in izvršilnem okviru in postopkih iz Uredbe (EU) 2024/1689, da bi se izognili prekrivanju in zagotovili skladnost z obstoječim horizontalnim okvirom, ki se uporablja za umetnointeligenčne sisteme na podlagi Uredbe (EU) 2024/1689.

(66) Za ponudnike spletnih iger, ki so platforme za videoigre, velja struktura nadzora in izvrševanja v skladu z Uredbo (EU) 2022/2065. Za zagotovitev skladnosti z izvrševanjem na podlagi te uredbe bi moral biti pristojni organ, odgovoren za nadzor ponudnikov spletnih iger, ki so videoigre, pristojni organ države članice, v kateri ima ponudnik glavni sedež.

(67) Da bi zagotovili pravno varnost in dosledno uporabo po vsej Uniji ter preprečili razdrobljenost notranjega trga zaradi različnih nacionalnih razlag, organi držav članic ne bi smeli sprejemati odločitev, ki so v nasprotju s sklepom Komisije, sprejetim na podlagi te uredbe. Komisija, koordinatorji digitalnih storitev in pristojni organi bi morali po potrebi tesno sodelovati in usklajevati svoje izvršilne ukrepe, da bi zagotovili skladno, učinkovito in dopolnilno izvrševanje te uredbe na eni strani ter uredb (EU) 2022/2065 in 2024/1689 na drugi strani, tudi z uporabo mehanizmov sodelovanja in skladnosti, vzpostavljenih v poglavju IV Uredbe (EU) 2022/2065.

(68) Komisija bi si morala prizadevati za sprejetje končne odločitve v 90 dneh od začetka postopka zaradi domnevnih kršitev te uredbe. Prav tako bi morala svoje predhodne ugotovitve zadevnemu ponudniku sporočiti v 30 dneh od začetka postopka.

(69) Komisija bi morala imeti na voljo vse potrebne vire za izvajanje svojih nalog iz te uredbe, in sicer tako glede zaposlovanja, strokovnega znanja kot tudi finančnih sredstev. Za zagotovitev razpoložljivosti virov, potrebnih za ustrezen nadzor na ravni Unije na podlagi te uredbe, bi morala Komisija ponudnikom spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, trgovin s programskimi aplikacijami ter umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, za nadzor nad katerimi v zvezi s skladnostjo s poglavji II do V te uredbe je pristojna in ki štejejo za zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, zaračunati letno pristojbino za nadzor, katere višino bi bilo treba določiti na letni ravni. Letna pristojbina za nadzor, potrebna za izvrševanje te uredbe v zvezi z navedenimi ponudniki, bi morala biti vključena v pristojbino za nadzor, ki se takim ponudnikom zelo velikih spletnih platform zaračuna v skladu s členom 43 Uredbe (EU) 2022/2065. Podobno kot ta pristojbina za nadzor bi morali zunanji namenski prejemki, ki izhajajo iz letne pristojbine za nadzor na podlagi te uredbe, kriti dodatne človeške vire v Komisiji, vključno z uradniki, pogodbenimi uslužbenci in nacionalnimi strokovnjaki. Zgornjo mejo pristojbine za nadzor, uvedeno s to uredbo, bi bilo treba upoštevati skupaj z zgornjo mejo, določeno v Uredbi (EU) 2022/2065, in zagotoviti, da skupna sredstva Komisije zadostujejo za opravljanje njenih nalog na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) 2022/2065.

(70) Skupni znesek letne pristojbine za nadzor na podlagi te uredbe bi moral vključevati stroške, povezane z izvajanjem posebnih pooblastil Komisije ter njenih nalog nadzora, spremljanja, preiskovanja in izvrševanja v zvezi s ponudniki zelo velikih spletnih platform in iskalnikov, ki jih zajema ta uredba. Zlasti bi moral vključevati stroške, povezane z vzpostavitvijo, vzdrževanjem in delovanjem sheme EU za preverjanje starosti, vključno s financiranjem dejavnosti v zvezi z uvedbo rešitve EU za preverjanje starosti po vsej EU ter razvojem strokovnega znanja in zmogljivosti v skladu s členom 36. Vendar posamezna letna pristojbina za nadzor ne bi smela presegati skupne zgornje meje za vsakega ponudnika zelo velikih spletnih platform, pri čemer se upošteva gospodarska zmogljivost ponudnika določene storitve ali storitev.

(71) Komisija bi morala pri zaračunavanju letne pristojbine za nadzor na podlagi te uredbe uporabljati pravila in načela iz člena 43 Uredbe (EU) 2022/2065.

(72) Glede na pomembnost zaščite otrok bi morala Komisija v sodelovanju s koordinatorji digitalnih storitev in Odborom razviti strokovno znanje in zmogljivosti Unije v zvezi z nadzorom storitev s področja uporabe te uredbe.

(73) Glede na pomembnost vpliva storitev in sistemov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, na zaščito mladoletnikov lahko dejstvo, da ponudniki ne zagotavljajo visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva ter ne izpolnjujejo posebnih obveznosti, ki veljajo zanje, hitro resno vpliva na znatno število mladoletnikov, ki uporabljajo njihove storitve ali sisteme v različnih državah članicah, in lahko povzroči znatno škodo, pri čemer je lahko pravočasno prepoznavanje in obravnavanje takega neizpolnjevanja obveznosti še posebej zapleteno. Komisija bi morala v sodelovanju s pristojnimi organi razviti strokovno znanje in zmogljivosti Unije, vključno z vzpostavitvijo mrež za izmenjavo znanja, za hitro odzivanje na take incidente, ki vplivajo na zaščito mladoletnikov. Take incidente bi bilo treba razumeti kot hitro spreminjajoče se razmere, ki se zgodijo v EU ali zunaj nje, s spletno razsežnostjo in domnevno povezavo s področjem uporabe te uredbe, ki resno in negativno vplivajo na zasebnost, varnost, varstvo ali zdravje in dobro počutje mladoletnih uporabnikov teh storitev v Uniji ter ki zahtevajo takojšen odziv, kot so nevarni ali škodljivi izzivi, ki so jim

mladoletniki izpostavljeni, zaradi česar jih neposredno ogrožajo. Komisija bi zato morala imeti možnost, da usklajuje in se zanese na strokovno znanje in vire pristojnih organov, na primer s stalnim ali začasnim analiziranjem posebnih trendov ali vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi z navedenimi hitro spreminjajočimi se razmerami, ki vplivajo na zdravje, dobro počutje, zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov. Države članice bi morale sodelovati s Komisijo pri razvoju takih zmogljivosti, po potrebi tudi z napotitvijo osebja, in prispevati k vzpostavitvi skupne nadzorne zmogljivosti Unije ter upravnega dogovora, v katerem so določeni postopki za omogočanje hitrega odziva v primeru incidenta, ki vpliva na zaščito mladoletnikov. Države članice bi morale določiti minimalne ravni pripravljenosti za nacionalne organe, da bi zagotovile redne komunikacijske kanale med ustreznimi nacionalnimi organi in tretjimi osebami ter po potrebi pripravile protokole za odzivanje na incidente na nacionalni ravni.

(74) Ta uredba spoštuje temeljne pravice, vključno s pravicami otrok, iz Listine in temeljne pravice, ki pomenijo splošna načela prava Unije. V skladu s tem bi bilo to uredbo treba razlagati in uporabljati skladno z navedenimi temeljnimi pravicami, vključno s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, določenim v členu 7 Listine, pravico do varstva osebnih podatkov, določeno v členu 8 Listine, pravico do svobode izražanja in obveščanja, vključno s svobodo in pluralnostjo medijev, določeno v členu 11 Listine, prepovedjo diskriminacije, določeno v členu 21 Listine, ter spoštovanjem pravic otroka, določenim v členu 24 Listine. Pri izvajanju pooblastil iz te uredbe bi morali vsi sodelujoči javni organi v primeru konfliktov med zadevnimi temeljnimi pravicami v skladu z načelom sorazmernosti doseči pošteno ravnovesje med zadevnimi pravicami.

(75) Ker ciljev te uredbe, in sicer prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga ter zagotavljanju visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva otrok države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj same ne morejo doseči potrebne harmonizacije in sodelovanja, temveč se ti cilji zaradi ozemeljskega in osebnega področja uporabe lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(76) V skladu s členom 42(2) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal [DATUM] –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I – SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1 – Predmet urejanja

Ta uredba prispeva k pravilnemu delovanju notranjega trga in zagotavlja visoko raven varstva mladoletnikov na spletu v Uniji, vključno z načelom varstva potrošnikov, in sicer z določitvijo harmoniziranih pravil za varno spletno okolje za mladoletnike, ki spodbuja njihovo avtonomijo. Podrobneje določa in dopolnjuje določbe Uredbe (EU) 2022/2065 ter dopolnjuje Uredbo (EU) 2024/1689. Ta uredba zlasti določa:

(a) harmonizirano minimalno starost za ustvarjanje računa v spletnih storitvah družbenega mreženja in storitvah platform za izmenjavo videov;

(b) harmonizirane varnostne zahteve za spletne storitve družbenega mreženja, storitve platform za izmenjavo videov, platforme za videoigre in trgovine s programskimi aplikacijami ter harmonizirane varnostne zahteve za zaščito mladoletnikov na spletu za videoigre, umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote;

(c) harmonizirana pravila glede zagotavljanja primerne starosti na spletu.

Člen 2 – Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za ponudnike naslednjih storitev ali sistemov, ki so dostopni mladoletnikom:

   (a) spletne storitve družbenega mreženja;

   (b) storitve platform za izmenjavo videov;

   (c) trgovine s programskimi aplikacijami;

   (d) spletne igre;

   (e) operacijski sistemi;

   (f) umetnointeligenčni spremljevalci;

   (g) splošni pogovorni klepetalni boti.

2. Kar zadeva storitve iz odstavka 1, točke (a) do (e), se ta uredba za ponudnike storitev uporablja ne glede na to, kje imajo sedež, če navedene storitve ponujajo prejemnikom storitve, ki imajo sedež ali se nahajajo v Uniji.

3. V zvezi z umetnointeligenčnimi sistemi iz odstavka 1, točki (f) in (g), se ta uredba uporablja za ponudnike, ki dajejo take sisteme UI na trg ali v uporabo v Uniji, ne glede na to, kje imajo ti ponudniki sedež ali se nahajajo.

4. Ta uredba se ne uporablja za ponudnike naslednjega:

   (a) nepridobitnih spletnih enciklopedij;

   (b) nepridobitnih izobraževalnih in znanstvenih repozitorijev;

   (c) storitev in sistemov, ki so zasnovani predvsem za izobraževalne namene in jih upravljajo izobraževalne ustanove ali organizacije oziroma se upravljajo v njihovem imenu;

   (d) platform za razvoj in izmenjavo odprtokodne programske opreme, razen če je sama platforma sistem UI, ki spada na področje uporabe te uredbe ali Uredbe (EU) 2024/1689;

   (e) storitev in sistemov, ki so razviti posebej za namene znanstvenih raziskav in razvoja ter se upravljajo izključno v te namene;

   (f) storitev in sistemov, ki so jih zasnovali in razvili javni organi, ki jih tudi upravljajo, ter ki so namenjeni izključni uporabi s strani teh javnih organov ali v njihovem imenu.

5. Kadar je to upravičeno zaradi morebitnih tveganj, ki jih za zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov predstavlja storitev ali sistem, ali kadar storitev ali sistem predstavlja tako tveganje, ki je enako ali manjše od tveganja, ki ga predstavljajo storitve ali sistemi, ki so že navedeni v odstavku 4, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 40 za spremembo

odstavka 4 tega člena tako, da se na seznam izvzetih storitev ali sistemov dodajo druge vrste storitev ali sistemov ali da se storitve ali sistemi črtajo z navedenega seznama.

6. Za ponudnike spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov in platform za videoigre, za katere velja člen 28(1) Uredbe (EU) 2022/2065 in ki izpolnjujejo obveznosti iz te uredbe, se šteje, da izpolnjujejo zahteve iz navedenega člena za zadeve, ki jih zajema ta uredba, tudi v zvezi s sistemi UI, ki se pri zagotavljanju navedene storitve uporabljajo kot funkcionalnost spletnih platform, ki spadajo na področje uporabe člena 28(1) Uredbe (EU) 2022/2065.

7. Ta uredba ne posega v pravila, določena v drugih pravnih aktih Unije, ki urejajo druge vidike zagotavljanja posredniških storitev, in v zakonodaji Unije, ki se uporablja za sisteme UI na notranjem trgu, vključno z naslednjimi:

   (a) Direktivo 2010/13/EU[8];

   (b) pravom Unije o varstvu potrošnikov in varnosti proizvodov, vključno z direktivami 2005/29/ES, 2011/83/EU, (EU) 2019/770, Direktivo Sveta 93/13/EGS ter uredbami (EU) 2019/1020, (EU) 2023/988 in (EU) 2024/1689;

   (c) pravom Unije o varstvu osebnih podatkov, zlasti Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES;

   (d) Direktivo (EU) 2024/1385[9].

Člen 3 – Opredelitve pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov „spletna platforma“, „prejemnik storitve“, „spletni vmesnik“, „priporočilni sistem“ iz člena 3 Uredbe (EU) 2022/2065.

2. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov „spletna storitev družbenega mreženja“, „storitev platforme za izmenjavo videov“, „trgovina s programskimi aplikacijami“, iz člena 2 Uredbe (EU) 2022/1925. Navedene storitve se za namene te uredbe štejejo za „spletno platformo“ v smislu člena 3, točka (i), Uredbe (EU) 2022/2065.

3. V tej uredbi se uporabljata opredelitvi pojmov „sistem UI“ in „sistem UI za splošne namene“ iz Uredbe (EU) 2024/1689; za sisteme UI, ki jih ureja ta uredba, se uporablja opredelitev pojma „ponudnik“, kot je opredeljen v členu 3, točka 3, navedene uredbe.

4. V tej uredbi se uporablja opredelitev pojma „operacijski sistem“ iz člena 2, točka 1, Uredbe (EU) 2022/1925.

5. V tej uredbi se uporabljajo naslednje dodatne opredelitve:

   (a) „mladoletnik“ ali „otrok“ pomeni katero koli fizično osebo, mlajšo od 18 let;

---

[8] Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

[9] Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (UL L, 2024/1385, 24.5.2024, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

(b) „skrbnik“ pomeni katero koli osebo, ki ima starševsko odgovornost za mladoletnika v skladu z veljavnim nacionalnim pravom;

(c) „umetnointeligenčni spremljevalec“ pomeni sistem UI, tudi sistem UI za splošne namene, ki zagotavlja dolgotrajno, posamezniku prilagojeno interakcijo oziroma družabništvo, ki poustvarja ali olajšuje družbeni, čustveni ali medosebni odnos z uporabnikom;

(d) „splošni pogovorni klepetalni bot“ pomeni sistem UI za splošne namene s splošnimi pogovornimi funkcionalnostmi za neposredno interakcijo z uporabniki, ki lahko zagotavlja pomoč na več področjih in pri več nalogah; ta opredelitev izključuje sisteme UI, katerih pogovorna funkcionalnost je omejena na specializirano storitev oziroma nalogo ali vnaprej določen sklop funkcij, vključno s specializirano uporabo UI za namene odnosov s strankami, poslovanja, tehnične podpore, transakcijske in izobraževalne namene, za pridobivanje informacij ter v industriji ali proizvodnji;

(e) „spletne igre“ pomeni videoigre ali platforme za videoigre;

(f) „videoigra“ pomeni storitev informacijske družbe, kot je opredeljena v členu 1(1), točka (b), Direktive (EU) 2015/1535, ki prejemnikom storitve omogoča, da jo uporabljajo prek aplikacije, do katere lahko dostopajo lokalno ali na daljavo, tudi z uporabo trajnega nosilca podatkov, in ki vključuje interakcijo z uporabniškim vmesnikom ali vhodno napravo za ustvarjanje vizualnih povratnih informacij s prikazovalnika v simuliranem okolju za namene igre ali zabave;

(g) „platforma za videoigre“ pomeni „spletno platformo“, kot je opredeljena v členu 3, točka (i), Uredbe (EU) 2022/2065, ki vključuje interakcijo z uporabniškim vmesnikom ali vhodno napravo za ustvarjanje vizualnih povratnih informacij s prikazovalnika v simuliranem okolju [za namene igre ali zabave];

(h) „preverjanje starosti“ pomeni postopek ali sistem, s katerim se z visoko stopnjo gotovosti ugotovi, ali je prejemnik oziroma uporabnik sistema ali storitve dosegel določeno starost ali starostno mejo, in sicer na podlagi informacij iz identifikacijskih dokumentov ali drugih zanesljivih in preverjenih virov identifikacije;

(i) „zagotavljanje primerne starosti“ pomeni sklop metod, ki se lahko uporabijo za določitev, oceno ali preverjanje starosti fizične osebe, ki zajema ocenjevanje in preverjanje starosti ter ne vključuje lastne izjave prejemnikov storitve;

(j) „znak določene starosti“ pomeni kateri koli podatek, atribut, žeton, poverilnico ali druge informacije, ki se zagotovijo, prenesejo ali ustvarijo za namene ugotavljanja, preverjanja ali dokazovanja določene starosti, starostne meje ali starostne skupine posameznika;

(k) „rešitev EU za preverjanje starosti“ pomeni rešitev za preverjanje starosti, ki izpolnjuje zahteve sheme EU za preverjanje starosti in jo certificira javni organ ter je po priglasitvi s strani države članice vključena na seznam rešitev EU za preverjanje starosti na ravni EU;

(l) „seznam ponudnikov potrdil EU o starosti na ravni EU“ pomeni seznam ponudnikov, ki izdajajo potrdila EU o starosti, ki ga pripravi in objavi Komisija;

(m) „seznam rešitev EU za preverjanje starosti na ravni EU“ pomeni seznam, ki ga pripravi in objavi Komisija ter vključuje rešitve EU za preverjanje starosti, ki so certificirane kot skladne s shemo EU za preverjanje starosti in so jih priglasile države članice;

(n) „shema EU za preverjanje starosti“ pomeni shemo za potrjevanje atributov, kot je opredeljena v členu 2(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2025/1569, ki jo sestavljajo pravila, ki se uporabljajo za ponudnike rešitev EU za preverjanje starosti in potrdil EU o starosti, njihovo odobritev in vključitev na seznam ponudnikov potrdil EU o starosti na ravni EU ter certificiranje rešitev EU za preverjanje starosti z namenom njihove vključitve na seznam rešitev EU za preverjanje starosti na ravni EU;

(o) „potrdilo o starosti“ pomeni elektronsko potrdilo o atributih, kot je opredeljeno v členu 3(44) Uredbe (EU) št. 910/2014, ki omogoča avtentikacijo dejstva, da njegov imetnik dosega določeno starost, starostno mejo ali starostno skupino;

(p) „orodja za skrbnike“ pomeni programsko opremo, funkcije, funkcionalnosti ali aplikacije, ki skrbnikom pomagajo spremljati spletno dejavnost mladoletnikov, da se zagotovijo njihova zasebnost, varnost in dobrobit.

Člen 4 – Preprečevanje izogibanja

Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, trgovin s programskimi aplikacijami, operacijskih sistemov, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov:

(a) ne ravnajo na noben način, ki bi spodkopaval dejansko izpolnjevanje njihovih obveznosti iz te uredbe, ne glede na to, ali je to ravnanje pogodbene, komercialne, tehnične ali katere koli druge narave, oziroma ne glede na to, ali to ravnanje vključuje uporabo vedenjskih tehnik ali zasnovo vmesnika;

(b) ne smejo zavestno in namerno izvajati katerih koli drugih dejanj, katerih cilj ali učinek je neposredno ali posredno izogibanje njihovim obveznostim iz te uredbe, da bi se izognili izpolnjevanju navedenih obveznosti.

Člen 5 – Priglasitev in neodvisna revizija načrta skladnosti

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, ki so bili določeni kot ponudniki zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, v štirih mesecih po uradnem obvestilu o sklepu, s katerim so bili določeni kot ponudniki zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, Komisiji priglasijo načrt skladnosti, v katerem je podrobno opisana skladnost z obveznostmi iz poglavij II do V te uredbe.

   Ponudniki iz prvega pododstavka, ki so že določeni kot ponudniki zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, tako priglasitev izvedejo v 30 dneh od datuma začetka uporabe te uredbe.

   Za dokazila k navedenim priglasitvam se smiselno uporablja člen 34(3) Uredbe (EU) 2022/2065.

2. Da bi Komisija lahko ocenila skladnost ponudnikov iz odstavka 1 z obveznostmi iz poglavij II do V, navedeni ponudniki na lastne stroške naročijo revizijo načrta skladnosti, priglašenega v skladu z odstavkom 1, ki jo opravi eden ali več neodvisnih

revizorjev. Neodvisni revizorji imajo izkazano strokovno znanje ali si zagotovijo strokovnjake z izkazanim strokovnim znanjem na naslednjih področjih, relevantnih za zaščito mladoletnikov:

(a) zaščita in otrokove pravice;

(b) pediatrična medicina in otroška psihiatrija;

(c) razvojna znanost;

(d) zagotavljanje primerne starosti;

(e) zasnova spletnih vmesnikov in priporočilnih sistemov;

(f) varstvo in varnost podatkov.

3. Člen 37(2) in (3) Uredbe (EU) 2022/2065 se smiselno uporablja za revizije, izvedene v skladu s tem členom, ter za neodvisne revizorje in vse strokovnjake, ki si jih ti zagotovijo. Stroške revizije krije zadevni ponudnik. Ti stroški ne presegajo tržnih cen za primerljive ocene revizorjev.

Ponudniki iz odstavka 1 z neodvisnimi revizorji sodelujejo in jim omogočijo dostop do vseh informacij, podatkov, dokumentov in osebja, ki so relevantni za izvedbo revizije.

Ponudniki zagotovijo, da so vsi zaposleni in izvajalci, ki so komunicirali z neodvisnim nadzornikom, zaščiteni pred vsakršnimi negativnimi ukrepi ponudnika.

4. Neodvisni revizorji, ki jih ponudnik najame v skladu z odstavkom 2:

(a) ocenijo načrte skladnosti, ki so jih ponudniki predložili v skladu z odstavkom 1, glede na obveznosti iz poglavij II do V;

(b) pošljejo osnutek poročila ponudniku, ki lahko v 15 dneh od prejema nanj predloži pripombe;

(c) Komisiji in ponudniku v dveh mesecih od prejema načrta skladnosti hkrati izdajo končno poročilo, v katerem upoštevajo vse pripombe, prejete v skladu s točko (b), in opredelijo morebitne pomanjkljivosti v ukrepih za zagotovitev skladnosti, opisanih v načrtu.

5. Zadevni ponudnik po prejemu končnega poročila iz odstavka 4, točka (c), brez nepotrebnega odlašanja objavi njegov povzetek, ki ne vsebuje zaupnih informacij.

6. Kadar Komisija s sklepom na podlagi končnega poročila iz odstavka 4, točka (c), ugotovi, da načrt skladnosti vsebuje pomanjkljivosti, zadevni ponudnik Komisiji in neodvisnemu revizorju v 30 dneh od prejema sklepa Komisije o poročilu predloži načrt popravljalnih ukrepov, v katerem za vsako ugotovljeno pomanjkljivost opredeli enega ali več popravljalnih ukrepov.

Ponudnik predlaga tudi razumen rok za izvedbo vsakega od popravljalnih ukrepov iz načrta popravljalnih ukrepov, ki ni daljši od 60 dni.

Neodvisni nadzornik preveri izvedbo popravljalnih ukrepov ter o tem poroča Komisiji in zadevnemu ponudniku.

7. Komisija ima pravico, da pri ocenjevanju skladnosti ponudnikov iz odstavka 1 z obveznostmi iz poglavij II do V te uredbe, upošteva načrt skladnosti iz odstavka 1, končno poročilo iz odstavka 4, točka (c), in vse popravljalne ukrepe, ki so ji bili sporočeni v skladu z odstavkom 6, ali katere koli druge informacije, za katere meni, da so relevantne.

8. Niti končno poročilo iz odstavka 4, točka (c), niti ukrepanje oziroma neukrepanje Komisije v zvezi z navedenim končnim poročilom ali načrtom skladnosti ne pomeni ugotovitve skladnosti z obveznostmi iz poglavij II do V te uredbe ali omejitve pooblastil Komisije na podlagi te uredbe ali Uredbe (EU) 2022/2065.

9. Ponudniki po prvi priglasitvi v skladu z odstavkom 1 letno poročajo o skladnosti z obveznostmi iz poglavij II do V te uredbe v okviru svojih letnih ocen tveganja, ki jih izvajajo v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2022/2065.

   Skladnost z obveznostmi iz poglavij II do V te uredbe se vključi v neodvisne revizije, ki se izvajajo v skladu s členom 37 Uredbe (EU) 2022/2065.

10. Ta člen ne posega v pooblastila Komisije na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) 2022/2065, vključno s pooblastilom za sprejemanje začasnih ukrepov.

11. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi predloge in metodologije za revizije, ki se izvajajo na podlagi tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 39.

POGLAVJE II – ODLOŽITEV USTVARJANJA IN UPORABE RAČUNOV ZA MLADOLETNIKE V SPLETNIH STORITVAH DRUŽBENEGA MREŽENJA IN STORITVAH PLATFORM ZA IZMENJAVO VIDEOV

ODDELEK I – Odložitev dostopa za mladoletnike

Člen 6 – Odložitev ustvarjanja in uporabe računov

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov fizični osebi, mlajši od 15 let, ne omogočijo ustvarjanja računa v navedeni storitvi ali dostopa do navedene storitve prek računa, ustvarjenega za to osebo ali dodeljenega tej osebi, če storitev predstavlja tveganje za zasebnost, varnost ali varstvo mladoletnika, mlajšega od te starosti.

   Za storitev se šteje, da pomeni tveganje za zasebnost, varnost ali varstvo mladoletnikov, mlajših od 15 let, če izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:

   (d) prejemnikom, ki do storitve dostopajo prek računa, omogoča, da vsebino v realnem času prenašajo nedoločenemu številu drugih prejemnikov storitve, vključno s pretakanjem avdiovizualnih vsebin v živo;

   (e) prejemnikom, ki do storitve dostopajo prek računa, omogoča, da navežejo stik, komunicirajo ali so kako drugače v interakciji z drugimi prejemniki storitve, ki niso vključeni med prejemnikove obstoječe povezave ali naročnine;

   (f) uporablja priporočilni sistem, osnovan na oblikovanju profilov, kot je opredeljeno v členu 4, točka 4, Uredbe (EU) 2016/679;

   (g) uporablja priporočilni sistem, ki prejemniku, ki do storitve dostopa prek računa, priporoča ali prednostno predlaga stike ali informacije, ki niso bile pridobljene iz prejemnikovih že obstoječih povezav ali naročnin;

   (h) uvaja ali ponuja funkcionalnosti, zasnove vmesnikov ali značilnosti, ki so namenjene omogočanju neprekinjene uporabe vsebine, ki spodbujajo interakcijo s storitvijo ali vsebino ali drugimi prejemniki storitve ali ki prenašajo avtomatizirana obvestila, zasnovana tako, da uporabnika spodbujajo

k uporabi ali nadaljevanju uporabe storitve, oziroma za katere je mogoče razumno predvidevati, da so namenjene temu.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov skrbnikom dovolijo, da za mladoletnike, starejše od 13 let in mlajše od 15 let, vzpostavijo račune z omejenimi funkcijami, da se jim tako omogoči dostop do storitve prek takega omejenega računa. Taki računi izpolnjujejo vsaj naslednje pogoje:

   (a) orodja za skrbnike iz člena 20 so vedno aktivirana;

   (b) skrbniki imajo možnost določiti najdaljše trajanje za posamezen dan, ko je storitev ali sistem dostopen prek navedenega računa, ki pa ne presega ene ure na dan;

   (c) skrbniki imajo možnost vnaprej odobriti morebitne nove stike in določiti največje število drugih prejemnikov ali uporabnikov v stikih računa.

3. Ponudnik spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov pri ustvarjanju računa za mladoletnika v skladu z odstavkom 2 tega člena sprejme ukrepe, da ugotovi, ali je oseba, ki je ustvarila račun, nosilec starševske odgovornosti za tega mladoletnika v skladu s členom 26, in preveri, ali je prejemnik storitve dopolnil 13 let v skladu s členom 28(1).

4. Ponudniki storitev, ki spadajo na področje uporabe odstavka 1 tega člena, v šestih mesecih po začetku uporabe te uredbe ugotovijo, ali so imetniki obstoječih računov, ki se uporabljajo za dostop do njihovih storitev, mlajši od 15 let. Če se za imetnike obstoječih računov ugotovi, da so mlajši od 15 let, zadevni ponudniki storitev onemogočijo račune prejemnikov ali uporabnikov storitve, za katere je bilo ugotovljeno, da so mlajši od navedene starosti ali za katere starosti ni mogoče določiti.

5. Če ponudniki storitev, ki spadajo na področje uporabe odstavka 1, obdelujejo osebne podatke v skladu s členom 6(1), točka (a), Uredbe (EU) 2016/679, bi se morale določbe iz tega člena uporabljati vzporedno s starostnimi omejitvami iz člena 8 navedene uredbe.

6. Komisija lahko v skladu s členom 40 sprejme delegirane akte za spremembo te uredbe s spremembo in dopolnitvijo pogojev iz odstavka 1 tega člena, da se vključijo nove značilnosti in funkcionalnosti ali spremembe obstoječih značilnosti ali funkcionalnosti, ki pomenijo tveganje za zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov na spletu, enakovredno tveganju, ki ga pomenijo pogoji iz odstavka 1 tega člena.

ODDELEK II – Dostop za mladoletnike, mlajše od 13 let, pod nadzorom skrbnika

Člen 7 – Dostop za mladoletnike, mlajše od 13 let, pod nadzorom skrbnika

1. Ponudniki storitev platform za izmenjavo videov, katerih storitev je posebej zasnovana za mladoletnike, mlajše od 13 let, lahko skrbniku izjemoma omogočijo, da mladoletniku, mlajšemu od 13 let, dovoli omejen dostop do storitve prek računa skrbnika, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

   (a) tak dostop, ki ga nadzoruje skrbnik, se izvaja izključno prek njegovega lastnega računa, za mladoletnika pa se ne ustvari račun niti se mu račun ne dodeli;

(b) tak dostop je omogočen in se nadzoruje z orodji za skrbnike iz člena 20 ali z drugimi nastavitvami za starševski nadzor na skrbnikovem računu ali njegovi napravi;

(c) ponudnik v svojih pogojih poslovanja izrecno dovoljuje dostop mladoletnikom, mlajšim od 13 let, pri čemer v pogojih poslovanja jasno navede starostno skupino mladoletnikov, ki jim je dostop dovoljen na podlagi soglasja skrbnikov;

(d) ponudnik je izvedel in v javno dostopnem delu svojega spletnega vmesnika v vsaj enem uradnem jeziku države članice objavil oceno učinka storitve oziroma njenih ustreznih delov na mladoletnike določene starostne skupine, pri čemer je ocenil tveganja in, če je ustrezno, dokazal, kako so bila vsa taka tveganja glede na ustrezno starostno skupino učinkovito zmanjšana. Skladnost z zahtevami iz poglavja III ne pomeni samodejno učinkovitega zmanjšanja takih tveganj;

(e) ponudnik je v javno dostopnem delu svojega spletnega vmesnika jasno in pregledno navedel, katera vsebina storitve ali vedenje v njej se šteje za neprimerno starosti ali škodljivo za zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov v določeni starostni skupini;

(f) mladoletnikom, mlajšim od 13 let, se ne odobri dostop do vsebine, opredeljene v skladu s točko (e);

(g) razpoložljive značilnosti in funkcionalnosti se prilagodijo in postopoma priredijo starosti mladoletnika, navedeni v skladu z odstavkom 4, točka (b);

(h) vse funkcije, ki jih je mogoče prilagoditi posamezniku, in priporočilni sistemi ter vse funkcionalnosti za iskanje vsebin, ki jih delijo drugi prejemniki storitve, so izklopljeni in jih ni mogoče aktivirati, razen če ocena iz točke (d) pokaže, da je njihova aktivacija v korist mladoletnika in nikakor ne vpliva negativno na njegovo zasebnost, varnost in varstvo.

2. Nobena določba tega člena se ne razlaga tako, kot da od ponudnika zahteva, da dovoli dostop mladoletnikom, mlajšim od 13 let, ali da kateremu koli mladoletniku ali skrbniku podeli pravico dostopa do storitve, katere pogoji ne dovoljujejo takega dostopa ali če je za dostop do nje določena višja minimalna starost na podlagi prava EU ali nacionalnega prava v skladu s pravom EU.

3. Račun, prek katerega se zagotovi dostop pod nadzorom skrbnika v skladu z odstavkom 1, vzpostavi, registrira in ima v lasti izključno skrbnik. Mladoletnik, ki do storitve dostopa prek skrbnikovega računa, ni stranka pogodbe s ponudnikom. Ponudnik sprejme ukrepe za ugotovitev, da je skrbnik, ki omogoča dostop v skladu z odstavkom 1, nosilec starševske odgovornosti za zadevnega mladoletnika v skladu s členom 26.

4. Zasnova in delovanje dostopa pod nadzorom skrbnika, ki se zagotovi v skladu s tem členom, ne omejujeta nesorazmerno mladoletnikove zasebnosti ter podpirata avtonomijo in samostojno delovanje mladoletnika v skladu z njegovimi razvijajočimi se sposobnostmi. Dostop pod nadzorom skrbnika, ki se zagotovi v skladu s tem členom, izpolnjuje vsaj naslednje pogoje:

(a) orodja za skrbnike iz člena 20 so privzeto aktivirana;

(b) skrbnik navede starost mladoletnika, ki mu je omogočen dostop, in tak dostop se ne omogoči mladoletniku, mlajšemu od treh let;

(c) skrbnik lahko določi najdaljše dnevno trajanje dostopa mladoletnika, ki ne presega ene ure;

(d) skrbnik ima možnost nadzorovati vsebino, ki se prikazuje ali priporoča mladoletniku, pri čemer spoštuje pravico mladoletnika do zasebnosti in kot najpomembnejše vodilo upošteva korist mladoletnika;

(e) skrbnik ima možnost odobriti, omejiti in odstraniti vse druge prejemnike storitve, s katerimi lahko mladoletnik komunicira prek skrbnikovega računa;

(f) skrbnik ima možnost mladoletniku kadar koli začasno odvzeti dostop.

5. Dostop pod nadzorom skrbnika v skladu s tem členom se prekine, ko mladoletnik dopolni 13 let, kar se določi na podlagi starosti, navedene v skladu z odstavkom 4, točka (b), tega člena. To ne posega v ustvarjanje računa v skladu s členom 5(2), če so izpolnjeni pogoji iz navedenega člena.

6. Komisija lahko sprejme delegirane akte v skladu s členom 40 za spremembo te uredbe s prilagoditvijo pogojev iz odstavkov 1 in 4 tehnološkemu in znanstvenemu razvoju, če take spremembe ohranjajo raven zaščite zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnika na spletu, enakovredne tisti, ki jo zagotavljajo pogoji iz odstavkov 1 in 4 tega člena.

POGLAVJE III – VGRAJENA VARNOST

ODDELEK I – Splošna obveznost glede vgrajene varnosti

Člen 8 – Splošna obveznost glede vgrajene varnosti

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov in trgovin s programskimi aplikacijami ne glede na to, ali so navedene storitve ali sistemi dostopni z računom, ter vključno s storitvami in sistemi, dostopnimi prek računov iz člena 5(3) in člena 6(3), zagotovijo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov. Ponudniki takih storitev ali sistemov navedene storitve in sisteme privzeto zasnujejo v skladu z zahtevami iz tega poglavja in od teh zahtev odstopajo šele, ko ugotovijo, da je prejemnik storitve ali uporabnik sistema odrasla oseba, in sicer z zagotavljanjem primerne starosti v skladu s poglavjem V.

2. Skladnost z obveznostmi iz tega poglavja ne posega v obveznost ponudnikov spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, da odložijo ustvarjanje računov v skladu s členom 6, in ne posega v obveznost ponudnikov storitev platform za izmenjavo videov v zvezi z dostopom za mladoletnike pod nadzorom skrbnika v skladu s členom 7, kadar veljata.

3. Če ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja ali storitev platform za izmenjavo videov pri zagotavljanju navedenih storitev uporabljajo funkcionalnost umetnointeligenčnih spremljevalcev ali splošnih pogovornih klepetalnih botov, se za take sisteme UI uporabljajo samo obveznosti iz oddelkov III, V in VI.

ODDELEK II – Obveznosti za spletne storitve družbenega mreženja in storitve platform za izmenjavo videov

Člen 9 – Zasvajajoča zasnova

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov ne zasnujejo, organizirajo ali upravljajo svojih storitev na način, ki je namenjen spodbujanju mladoletnikov h kompulzivni ali prekomerni uporabi spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov oziroma za katerega je to mogoče razumno predvideti.

2. Za naslednje značilnosti se šteje, da mladoletnike spodbujajo h kompulzivni ali prekomerni uporabi storitve v smislu odstavka 1:

   (a) omogočanje samodejnega predvajanja vsebin in neprekinjene uporabe vsebin brez dejanskih in rednih trenutkov prekinitve, ki bi mladoletniku omogočali, da razmisli o svoji pripravljenosti za nadaljevanje spremljanja vsebin;

   (b) spodkopavanje odločitve mladoletnika, da prekine uporabo storitve, ali nezagotavljanje možnosti mladoletnikom, da sprejmejo tako odločitev, kot so obvestila, ki jih ni sprožila interakcija ali dejavnost mladoletnika v storitvi ali ki niso neposredno povezana z njo;

   (c) spodbujanje mladoletnikov k delitvi vsebin ali prenosu vsebin v realnem času nedoločenemu številu prejemnikov storitve ali nagrajevanje mladoletnikov za to;

   (d) spodbujanje redne ali pogostejše uporabe storitev, vključno s kaznimi ali izgubo koristi, če storitev ne uporabljajo redno ali v določenih časovnih intervalih.

3. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov vzpostavijo učinkovite ukrepe za zagotovitev:

   (a) časovno omejenega dostopa mladoletnikov do njihovih storitev;

   (b) možnosti prekinitve uporabe njihove storitve s strani mladoletnikov.

   Taki ukrepi so zasnovani tako, da ščitijo čas pouka in osrednji čas, namenjen spanju mladoletnikov.

Člen 10 – Priporočilni sistemi

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, ki uporabljajo priporočilne sisteme, oblikujejo predlagane informacije in svoje priporočilne sisteme optimizirajo za mladoletnike na način, ki zagotavlja visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov.

2. Za namene skladnosti z obveznostmi iz odstavka 1 tega člena ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, ki uporabljajo priporočilne sisteme, zagotovijo, da se pri optimizaciji priporočilnih sistemov ne izkorišča ranljivost ali pozornost mladoletnika in da se vanjo vključijo metrike za ocenjevanje, ki zajemajo rezultate na področju kakovosti, varnosti in duševnega zdravja mladoletnikov, in sicer tako, da sprejmejo vsaj naslednje ukrepe:

   (a) zagotovijo, da priporočilni sistemi pri predlaganju informacij dajejo prednost in primarno težo izrecnim preferencam uporabnikov;

   (b) privzeto onemogočijo priporočanje informacij, ki jih priporočilni sistem predlaga na podlagi implicitnih signalov na podlagi interakcije, ki izhajajo iz vedenja mladoletnikov na spletu;

(c) zagotovijo, da priporočilni sistemi ne temeljijo na zbiranju kakršnih koli osebnih podatkov mladoletnikov, pridobljenih zunaj storitve;

(d) zagotovijo, da mladoletniki niso izpostavljeni predlogom priporočilnih sistemov, ki bi lahko predstavljali tveganje za njihovo zasebnost, varnost in varstvo, tudi zaradi večkratne izpostavljenosti.

3. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, ki uporabljajo priporočilne sisteme, zagotovijo in na vidnem mestu prikažejo orodja, ki mladoletniku omogočajo, da:

(a) spremeni ali nadzoruje parametre priporočilnega sistema, tudi s preprostim brisanjem vseh predhodno izbranih preferenc;

(b) izbere vsaj eno možnost priporočilnega sistema, ki ni osnovana na oblikovanju profilov, kot je opredeljeno v členu 4, točka 4, Uredbe (EU) 2016/679.

Orodja iz prvega pododstavka ne smejo biti zasnovana tako, da bi mladoletnike premamila k izbiri možnosti, ki je osnovana na oblikovanju profilov, so na voljo med ustvarjanjem računa in ostanejo neposredno dostopna iz specifičnega dela spletnega vmesnika storitve, kjer se informacije prednostno razvrščajo, tudi za prejemnike storitve brez računa.

Člen 11 – Varne nastavitve

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da so nastavitve privzeto nastavljene na visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov. Za zagotovitev skladnosti s tem odstavkom taki ponudniki privzeto izklopijo vsaj naslednje nastavitve:

(a) geolokacijo in druge funkcije sledenja;

(b) dostop do mikrofona in kamere;

(c) priporočila drugih računov in sinhronizacijo stikov;

(d) potisna obvestila, ki bi morala biti v vsakem primeru zasnovana tako, da ščitijo osrednji čas, namenjen spanju, in čas pouka mladoletnikov.

2. Ponudnik lahko privzete nastavitve iz odstavka 1 spremeni le, če je mladoletnik starejši od 15 let ter je bil jasno in nedvoumno obveščen o takih spremembah in je v take spremembe izrecno privolil. Privzete nastavitve iz odstavka 1, točka (a), če jih omogoči mladoletnik, se po koncu seje v storitvi izklopijo.

3. Če funkcije ali nastavitve predstavljajo tveganje za zasebnost, varnost ali zdravje in dobrobit mladoletnikov, ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov zagotovijo, da te funkcije ali nastavitve mladoletnikom niso na voljo. To vključuje vsaj funkcije, ki povečujejo primerjanje z drugimi ali napačno prikazujejo podobo mladoletnika, zlasti z nesorazmernim olepševanjem podobe ali njeno idealizacijo.

Člen 12 – Zaščitni ukrepi v zvezi s stiki in interakcijo

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov sprejmejo ukrepe, ki zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov pri navezovanju stikov med mladoletniki in drugimi prejemniki storitve. Z navedenimi ukrepi se zagotovi vsaj, da:

(a) drugi prejemniki storitve ne morejo vzpostaviti neposrednega stika z mladoletnikom, če mladoletnik takega stika ni predhodno odobril;

(b) mladoletniki z računom niso vključeni v priporočanje stikov ali podobne funkcije, katerih namen je drugim prejemnikom storitve, vključno z mladoletniki, omogočiti, da razširijo svoje stike;

(c) je mogoče mladoletnike dodati skupini z omejenim ali neomejenim številom prejemnikov storitve le po tem, ko s tem izrecno soglašajo;

(d) lahko mladoletniki zlahka blokirajo katerega koli drugega prejemnika storitve, ne da bi se njihova identiteta pri tem razkrila blokiranim prejemnikom storitve.

2. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov izvajajo zaščitne ukrepe, s katerimi prejemnikom njihovih storitev preprečijo, da bi mladoletnike premamili ali zmanipulirali v odobritev neposrednega stika iz odstavka 1, točka (a).

3. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov sprejmejo ukrepe za omejitev vidnosti vseh informacij, ki jih delijo mladoletniki, in njihovih interakcij z drugimi prejemniki storitve. Navedeni ukrepi vključujejo najmanj naslednje:

(a) drugi prejemniki storitve, ki jih mladoletnik predhodno ni sprejel, privzeto ne morejo dostopati do informacij o računu mladoletnika ali vsebine, ki jo je mladoletnik naložil ali delil v okviru storitve;

(b) prejemniki storitve brez računa ne morejo dostopati do informacij o računu mladoletnika ali vsebine, ki jo je mladoletnik naložil ali delil v okviru storitve;

(c) osebni kontaktni podatki mladoletnika, kot so njegovo ime, telefonska številka, elektronski naslov in poštni naslov, se ne razkrijejo ali delijo z drugimi prejemniki storitve;

(d) mladoletniki lahko preprosto nadzorujejo vidnost vseh deljenih vsebin, interakcije in povezanih metrik v storitvi;

(e) drugi prejemniki storitve ne morejo prenašati kontaktnih podatkov, podatkov o lokaciji ali računu mladoletnikov ali katere koli vsebine, ki jo mladoletniki naložijo ali delijo v okviru storitve, in ne posneti zaslona z navedenimi podatki ali vsebinami;

(f) mladoletniki privzeto ne morejo gostiti prenosa uporabniško ustvarjenih vsebin v realnem času, vključno s pretakanjem avdiovizualnih vsebin v živo.

Člen 13 – Varnost in zaščita ekonomskih transakcij

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov zagotovijo, da je mladoletnik pred izvedbo ekonomske transakcije jasno in lahko razumljivo ter v realnem času seznanjen, da gre za ekonomsko transakcijo. Nakupi, opravljeni v okviru storitve z virtualno valuto, ki jo je mogoče kupiti z denarnimi sredstvi v smislu člena 4, točka 25, Direktive (EU) 2015/2366, prikazujejo ustrezno denarno vrednost v uradni valuti države članice, v kateri ima prejemnik storitve običajno prebivališče.

2. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov svojih storitev ne smejo zasnovati tako, da bi lahko vodile do prekomerne, impulzivne ali neželene porabe. Navedena obveznost vključuje prepoved

izpostavljanja mladoletnikov sistemom variabilnega nagrajevanja, tudi kadar se nakup izvede z virtualnimi valutami, ki jih je mogoče kupiti z denarnimi sredstvi, v smislu člena 4, točka 25, Direktive (EU) 2015/2366.

ODDELEK III – Obveznosti v zvezi z umetnointeligenčnimi spremljevalci in splošnimi pogovornimi klepetalnimi boti

Člen 14 – Obveznosti v zvezi z umetnointeligenčnimi spremljevalci in splošnimi pogovornimi klepetalnimi boti

1. Ponudniki umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov sprejmejo sorazmerne in učinkovite ukrepe za zagotovitev visoke ravni varovanja zdravja, varnosti, temeljnih pravic ter dobrobiti in razvoja mladoletnikov, ki lahko dostopajo do njihovega sistema UI. Navedeni ukrepi vključujejo najmanj naslednje:

   (a) zagotavljanje, da mladoletniki niso izpostavljeni zasvajajočim zasnovam, in sicer z izogibanjem značilnostim zasnove in obnašanju sistema, ki simulirajo medosebne odnose, ki bi lahko povzročili čustveno odvisnost, ter z uporabo ukrepov iz člena 9(1) in (3) za take sisteme;

   (b) zagotavljanje varnih nastavitev za mladoletnike, in sicer z uporabo ukrepov iz člena 11 za take sisteme, vključno s privzetim zagotavljanjem, da njihov sistem za uveljavitev nastavitev iz člena 11 ne uporablja informacij ali analiz, ki izhajajo iz predhodnih interakcij mladoletnika, pri poznejših interakcijah, razen kadar je to potrebno za zaščito varnosti mladoletnika;

   (c) zagotavljanje preglednosti ekonomskih transakcij, in sicer z uporabo ukrepov iz člena 13 za take sisteme;

   (d) zagotavljanje, da se dostop do storitev in sistemov iz odstavka 1 za mladoletnike, mlajše od 13 let, omogoči in nadzoruje le z orodji za skrbnike iz člena 20;

   (e) izvajanje najsodobnejših ocen in preizkušanja sistema za odkrivanje tveganj za zdravje, varnost in temeljne pravice ter telesno, duševno in čustveno dobrobit in razvoj mladoletnikov, ki se lahko verjetno pojavijo ob interakciji mladoletnikov s sistemom, ter izvajanje ustreznih zaščitnih ukrepov za obravnavanje navedenih tveganj, preden je sistem dan na trg ali v uporabo;

   (f) spremljanje po dajanju na trg, da se opredelijo, ocenijo in, če je ustrezno, ublažijo škoda in nastajajoča tveganja iz točke (d) tega odstavka, vključno z odkrivanjem resnih incidentov, ki vključujejo mladoletnike, in odzivanjem nanje, razen če sistem zagotavlja mikro ali malo podjetje v smislu Priporočila 2003/361/ES.

2. Če je umetnointeligenčni spremljevalec ali splošni pogovorni klepetalni bot uveden kot funkcionalnost spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov ali pa spletne igre pri zagotavljanju katere koli take storitve, ponudniki takih storitev zagotovijo, da:

   (a) se umetnointeligenčni spremljevalec ali splošni pogovorni klepetalni bot ne aktivira samodejno in da funkcionalnost ni vidno prikazana na spletnem vmesniku navedene storitve;

(b) se mladoletnikov ne spodbuja k uporabi umetnointeligenčnega spremljevalca ali splošnega pogovornega klepetalnega bota;

(c) imajo mladoletniki možnost, če je umetnointeligenčni spremljevalec ali splošni pogovorni klepetalni bot omogočen, da enostavno in kadar koli zavrnejo njegovo uporabo.

3. Ponudniki umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, ki spoštujejo kodeks ravnanja, ki ga je Komisija ocenila kot ustreznega v skladu s členom 23, se lahko pri dokazovanju skladnosti z obveznostmi iz tega člena sklicujejo na navedeni kodeks.

ODDELEK IV – Obveznosti ponudnikov spletnih iger

Člen 15 – Obveznosti ponudnikov spletnih iger

1. Ponudniki spletnih iger sprejmejo ukrepe za zagotovitev visoke ravni zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov. Navedeni ukrepi vključujejo najmanj naslednje:

(a) zagotavljanje, da se mladoletnika ne spodbuja h kompulzivni ali prekomerni uporabi igre, in sicer z uporabo člena 9(1) in člena 9(2), točki (b) in (d);

(b) zagotavljanje, da so nastavitve mladoletnikov nastavljene na visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva, in sicer z uporabo člena 11(1);

(c) zagotavljanje, da za stike med mladoletniki in drugimi prejemniki igre velja visoka raven zasebnosti, varnosti in varstva, in sicer z uporabo člena 12(1) in člena 12(3), točka (c);

(d) zagotavljanje obveznega dostopa do orodij za skrbnike iz člena 20 in zagotavljanje, da se dostop do storitev iz odstavka 1 za mladoletnike, mlajše od 13 let, omogoči in nadzoruje le z orodji za skrbnike iz člena 20.

2. Ponudniki spletnih iger sprejmejo ukrepe za preprečevanje, da bi se igra uporabljala za napeljevanje mladoletnikov k vzpostavitvi stikov v drugih storitvah, kar bi lahko ogrozilo njihovo zasebnost, varnost in varstvo.

3. Če ponudniki platform za videoigre prejemnikom storitve ponujajo možnost ustvarjanja videoiger in njihovega nalaganja v samo storitev, take platforme za videoigre zagotovijo potrebno programsko opremo in organizacijske ukrepe, da se omogoči skladnost takih videoiger z odstavkoma 1 in 2 ter členoma 18 in 20.

4. Ponudniki spletnih iger, ki spoštujejo kodeks ravnanja, ki ga je Komisija ocenila kot ustreznega v skladu s členom 17, se lahko pri dokazovanju skladnosti z obveznostmi iz tega člena sklicujejo na navedeni kodeks.

ODDELEK V – Obveznosti v zvezi s starosti primernim dostopom

Člen 16 – Obveznosti ponudnikov trgovin s programskimi aplikacijami

1. Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami vzpostavijo sistem ocenjevanja primernosti glede na starost, da se omogoči ugotavljanje primernosti programskih aplikacij, ki se razširjajo prek njihovih storitev, glede na starost. Tak sistem ocenjevanja primernosti glede na starost se uporablja za vsako programsko aplikacijo, ponujeno v trgovini s programskimi aplikacijami, in ustrezno upošteva razvijajoče se zmogljivosti mladoletnika.

2. Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami mladoletnikom ne dovolijo dostopa do programskih aplikacij, ki niso primerne za njihovo starost, ali njihovega nakupa v skladu s sistemom ocenjevanja primernosti glede na starost, vzpostavljenim na podlagi odstavka 1 tega člena. Ta obveznost ne vpliva na obveznost ponudnikov storitev, ponujenih prek programskih aplikacij, ki spadajo na področje uporabe člena 6.

3. Če ponudnik trgovine s programskimi aplikacijami izve za programske aplikacije, ki se razširjajo prek njegovih storitev in za katere na podlagi veljavnega prava Unije ali nacionalnega prava, skladnega s pravom Unije, velja višja minimalna starost od tiste, določene v skladu z odstavkom 1, ali ki so primarno sestavljene iz vsebin, za katere velja taka višja minimalna starost, ponudnik mladoletnikom, mlajšim od navedene višje minimalne starosti, iz zadevne države članice oziroma držav članic ne dovoli dostopa do takih programskih aplikacij ali njihovega nakupa.

4. Za zagotovitev skladnosti z odstavkoma 2 in 3 ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami ocenijo starost prejemnika storitve v skladu s poglavjem V, tudi z uporabo orodij za skrbnike iz člena 20. Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami zagotavljajo, da se dostop do storitev iz odstavka 1 za mladoletnike, mlajše od 13 let, omogoči in nadzoruje le z orodji za skrbnike iz člena 20.

5. Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami objavijo informacije, ki na jasen in dostopen način opisujejo metodologijo, merila in vire, na katerih temeljijo njihovi sistemi za ocenjevanje primernosti glede na starost.

6. Ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami dovolijo, da se v njihovi trgovini ponudi rešitev EU za preverjanje starosti z uporabo potrdila EU o starosti, certificiranega kot skladnega s shemo EU za preverjanje starosti in vključenega na ustrezni seznam EU iz člena 30(1).

Člen 17 – Kodeksi ravnanja za ocenjevanje primernosti glede na starost in spletne igre

1. Komisija spodbuja in olajšuje pripravo kodeksov ravnanja na ravni Unije do [isti dan in mesec kot datum začetka uporabe plus eno leto] v sodelovanju s ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami in spletnih iger, razvijalci in ponudniki digitalnih vsebin, vključno s programskimi aplikacijami in spletnimi igrami, ponudniki sistemov razvrščanja glede na starost, organizacijami, ki zastopajo mladoletnike in njihove skrbnike, organizacijami civilne družbe, specializiranimi za zaščito mladoletnikov na spletu, ter ustreznimi organi. Kodeksi ravnanja prispevajo k usklajeni uvedbi in uporabi sistemov za ocenjevanje primernosti glede na starost, vključno s tistimi iz člena 16(1), zlasti z določitvijo skupnih meril in metodologij za take sisteme, ter k učinkoviti uporabi člena 15 v zvezi s spletnimi igrami.

2. Komisija si prizadeva zagotoviti, da se s kodeksi ravnanja obravnavajo vsaj naslednji cilji:

   (a) prizadevanja za dosego jasno opredeljenega in nedvoumnega cilja, da se omogoči in olajša vzajemno priznavanje in dosledna uporaba ocen primernosti glede na starost s strani ponudnikov trgovin s programskimi aplikacijami in spletnih iger v državah članicah;

   (b) opredelitev ustreznih meril, metodologij in virov informacij za ocenjevanje primernosti vsebine glede na starost, zlasti v zvezi z nasilnimi in spolnimi vsebinami, vsebinami, povezanimi z igrami na srečo, in vsebinami, povezanimi

s samopoškodovanjem, ter nakupi znotraj aplikacije, tveganji navezovanja stikov in značilnostmi zasvajajoče zasnove;

(c) vzpostavitev brezplačnih pravnih sredstev in mehanizmov pravnega varstva za ponudnike vsebin, vključno z razvijalci aplikacij, za reševanje sporov v zvezi z določanjem primernosti vsebin glede na starost, ki jih zagotavlja organ, ki je nepristranski in neodvisen, tudi finančno, od ponudnikov in prejemnikov storitve;

(d) zagotovitev harmonizirane, lahko prepoznavne in razumljive oznake za ocenjevanje primernosti glede na starost in besedilnih opisov, ki bodo prikazani na vidnem mestu in pred dostopom do vsebine ali njenim nakupom;

(e) zagotavljanje rednega, preglednega in neodvisnega spremljanja in ocenjevanja doseganja ciljev, vključno z zajetjem ključnih kazalnikov uspešnosti za merjenje doseganja njihovih ciljev, ter rednih posodobitev kodeksov, ki odražajo tehnološki razvoj in nastajajoča tveganja za mladoletnike;

(f) kar zadeva spletne igre, opredelitev ustreznih ukrepov in metodologij za izvajanje obveznosti iz člena 15(1), (2), (3) in (4) na osnovi morebitnih obstoječih vseevropskih okvirov za razvrščanje glede na starost, vključno z njihovimi merili glede interaktivnih funkcionalnosti in praks monetizacije, ter zagotavljanje njihovega rednega posodabljanja glede na znanstveni in tehnološki razvoj ter nastajajoča tveganja za mladoletnike.

3. Komisija do [isti dan kot datum začetka veljavnosti plus 42 mesecev] oceni, ali kodeksi ravnanja izpolnjujejo cilje iz odstavka 2 in ali so ustrezni za dokazovanje skladnosti s posameznimi obveznostmi. Komisija redno spremlja in ocenjuje doseganje njihovih ciljev ob upoštevanju ključnih kazalnikov uspešnosti, ki bi jih lahko vsebovali, ter svojo oceno objavi. Če Komisija oceni skladnost s točko (f) odstavka 2, se uporablja člen 15(4).

ODDELEK VI – Splošne obveznosti glede samostojnega delovanja mladoletnikov ter orodja za opolnomočenje mladoletnikov in skrbnikov

Člen 18 – Samostojno delovanje mladoletnikov

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov zagotovijo, da so funkcije, komunikacija, informacije, orodja in mehanizmi za uporabniški nadzor storitve in sistema, opozorila ter vse druge informacije iz poglavja III zlahka dostopni vsem mladoletnikom in so predstavljeni na mladoletnikom razumljiv način. Če je ponudnik storitev ponudnik zelo velike spletne platforme, določene v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, ta ponudnik zagotovi, da so informacije iz tega odstavka na voljo v uradnih jezikih držav članic, v katerih se storitev zagotavlja.

2. Ponudniki iz odstavka 1 vzpostavijo naslednje:

(a) orodja, ki mladoletnikom omogočajo nadzor in zagotavljanje povratnih informacij glede vsebine, pozivov, predlaganih informacij in rezultatov iskanj, ki so jim izpostavljeni, ter ki imajo takojšen in trajen učinek na tako vsebino, pozive, predlagane informacije in rezultate iskanj;

(b) mehanizme, ki mladoletnikom omogočajo nadzor nad nastavitvami, ki določajo, kako poteka njihova interakcija in komunikacija s storitvijo ali

sistemom ter kako v storitvi ali sistemu prenašajo ali ustvarjajo vsebino, vključno z opozorilnimi signali in pojasnili, ki omogočajo začasne spremembe in zagotavljajo, da lahko mladoletniki enostavno ponastavijo prejšnje ali privzete nastavitve.

Člen 19 – Otrokom prijazna orodja za prijavo in podporna orodja za mladoletnike

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, platform za videoigre, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov vzpostavijo mehanizme, ki mladoletnikom omogočajo, da prijavijo vsebino, račune, skupine, funkcije oziroma vedenje, za katere menijo, da so škodljivi za njihovo zasebnost, varnost ali varstvo. Taki mehanizmi so lahko dostopni in zasnovani tako, da jih mladoletniki lahko razumejo. Če je ponudnik storitev ponudnik zelo velike spletne platforme, določene v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, ta ponudnik zagotovi, da so navedeni mehanizmi na voljo v uradnih jezikih držav članic, v katerih se storitev zagotavlja.
2. Če je ponudnik iz odstavka 1 spletna platforma, za katero velja člen 17 Uredbe (EU) 2022/2065, se vse omejitve, uvedene na podlagi prijav iz odstavka 1 tega člena, štejejo za omejitev vidnosti v skladu s členom 17(1), točka (a), Uredbe (EU) 2022/2065.
3. Ponudniki iz odstavka 1 sprejmejo potrebne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotovitev, da se prijave, ki jih predložijo mladoletniki v skladu z odstavkom 1, obravnavajo in razrešijo prednostno in brez nepotrebnega odlašanja ter da mladoletniki prejmejo informacije o izvedenem postopku in možnostih povračila škode.
4. Ponudniki iz odstavka 1:
   (a) zagotovijo, da imajo mladoletniki dostop do podpore in verodostojnih virov informacij, kadar se soočijo z nezakonitimi ali škodljivimi vsebinami v storitvi ali sistemu, vključno z obveščanjem mladoletnikov o razpoložljivih virih in organizacijah na nacionalni ravni in ravni Unije;
   (b) zagotovijo, da so podpora in verodostojni viri informacij iz točke (a) tega odstavka mladoletnikom predstavljeni, kadar je to potrebno in vsaj po tem, ko so mladoletniki predložili prijavo v skladu z odstavkom 1;
   (c) si razumno prizadevajo za prikaz jasnih opozoril, kadar je verjetno, da bodo mladoletniki objavili vsebino ali interakcije, ki pomenijo tveganje za njihovo zasebnost, varnost ali varstvo, oziroma jim bodo izpostavljeni.

Člen 20 – Orodja za skrbnike

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov vzpostavijo učinkovita, dostopna in uporabniku prijazna orodja za skrbnike, ki izpolnjujejo vsaj naslednje pogoje:
   (a) prilagojena so starosti mladoletnika, pri čemer se ustrezno upošteva njegov postopni razvoj;
   (b) njihova uporaba, dostop in aktivacija so enostavni za mladoletnike in skrbnike;

(c) zagotavljajo, da se spremembe lahko izvedejo le z enako stopnjo pooblastila, kot se zahteva za začetno aktivacijo orodij;

(d) so učinkovita in jih v okviru zasnove ali delovanja storitve ali sistema ni mogoče zlahka zaobiti ali spodkopati;

(e) ne omejujejo nesorazmerno pravic mladoletnikov;

(f) spoštujejo samostojno delovanje in zasebnost mladoletnika.

2. Ponudniki iz odstavka 1 zagotovijo, da so mladoletniki obveščeni, če se uporablja katero koli orodje za skrbnike iz odstavka 1.

3. Ponudniki iz odstavka 1 skrbnike spodbujajo k uporabi orodij iz navedenega odstavka ter jih redno opozarjajo na njihovo razpoložljivost in cilje ter na potrebo po njihovi posodobitvi. To vključuje prikaz jasnih opozoril o upravljanju nastavitev mladoletnikov.

4. Ponudniki iz odstavka 1 v orodja za skrbnike iz navedenega odstavka vključijo naslednje mehanizme:

(a) učinkovite ukrepe za zagotovitev časovno omejenega dostopa v skladu s členom 9(3), členom 14(1), točka (b), in členom 15(1), točka (b);

(b) mehanizme, namenjene upravljanju nastavitev v skladu s členoma 11 in 12;

(c) mehanizme, namenjene omogočanju skrbnikom, da v imenu mladoletnikov prijavijo vsebino, račune, skupine ali vedenje, za katere menijo, da so škodljivi za zasebnost, varnost ali varstvo mladoletnikov v skladu s členom 19(1).

5. Ponudniki zelo velikih spletnih platform, določenih v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, zagotovijo, da so orodja za skrbnike iz odstavka 1 interoperabilna z orodji za skrbnike, ki jih zagotovijo tretje osebe, v skladu s pogoji iz člena 6 Uredbe (EU) 2022/1925, če je to ustrezno.

6. Ponudniki iz odstavka 1 zagotovijo, da lahko skrbniki in mladoletniki v skladu s členom 19 prijavijo primere, ko orodja za skrbnike iz odstavka 1 ne delujejo oziroma ne delujejo, kot je predpisano.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 40 za dopolnitev te uredbe z določitvijo tehničnih in operativnih zahtev za orodja za skrbnike iz odstavka 1 tega člena.

Člen 21 – Kolektivne pritožbe

1. Brez poseganja v člen 86 Uredbe (EU) 2022/2065 in Direktivo (EU) 2020/1828 ali katero koli drugo vrsto pravil o zastopanju na podlagi nacionalnega prava imajo mladoletniki in skrbniki, ki so prejemniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov ali platform za videoigre in uporabniki umetnointeligenčnih spremljevalcev ali splošnih pogovornih klepetalnih botov, vsaj pravico, da pooblastijo organ, organizacijo ali združenje za uveljavljanje pravic, podeljenih s to uredbo, v imenu mladoletnikov, če ta organ, organizacija ali združenje izpolnjuje vse naslednje pogoje:

(a) deluje neprofitno;

(b) je pravilno ustanovljen/-a/-o v skladu s pravom države članice;

(c) njegovi/njeni statutarno določeni cilji vključujejo pravni interes za zagotavljanje skladnosti s to uredbo.

2. Poleg pravice do vložitve pritožbe v skladu s členom 53 Uredbe (EU) 2022/2065 imajo mladoletniki in skrbniki, ki so prejemniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov ali platform za videoigre in uporabniki umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, ter kateri koli organ, organizacija ali združenje iz odstavka 1 tega člena pravico do vložitve pritožbe zaradi domnevne kršitve te uredbe zoper ponudnike navedenih storitev in sistemov pri pristojnem organu, določenem v skladu s členom 34, države članice, v kateri se prejemnik storitve oziroma uporabnik sistema nahaja ali ima sedež, ali pri Evropskem uradu za umetno inteligenco za umetnointeligenčne spremljevalce ali splošne pogovorne klepetalne bote, ki spadajo v njegovo izključno pristojnost na podlagi člena 75(1) Uredbe (EU) 2024/1689.

ODDELEK VII – Druge obveznosti glede potrebne skrbnosti za varno spletno okolje

Člen 22 – Obveznost spremljanja za ponudnike zelo velikih spletnih platform

1. Ponudniki storitev iz člena 8(1) te uredbe, ki so bili določeni kot zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, spremljajo, preskušajo in ocenjujejo učinkovitost ukrepov, izvedenih v skladu s tem poglavjem.

2. Ocena iz odstavka 1 tega člena je del ocene tveganja, izvedene v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2022/2065.

Člen 23 – Kodeksi ravnanja

1. Komisija spodbuja in olajšuje pripravo prostovoljnih kodeksov ravnanja na ravni Unije, da bi prispevala k pravilni uporabi te uredbe. Komisija k sodelovanju pri pripravi teh kodeksov ravnanja povabi ponudnike ustreznih storitev in sistemov, ki spadajo na njeno področje uporabe, ustrezne pristojne nacionalne organe, organizacije civilne družbe, sektorska podjetja, akademske kroge, starše, izobraževalce in druge ustrezne deležnike.

2. Komisija si pri izvajanju odstavka 1 prizadeva zagotoviti, da kodeksi ravnanja jasno določajo njihove specifične cilje, vsebujejo zaveze za sprejetje specifičnih ukrepov za doseganje teh ciljev ter ustrezno upoštevajo posebnosti različnih storitev in sistemov, ki se zagotavljajo, ter potrebe in interese vseh zainteresiranih strani na ravni Unije, zlasti mladoletnikov. Komisija si prizadeva tudi zagotoviti, da udeleženci redno poročajo Komisiji in svojim pristojnim organom v skladu s to uredbo. Pri zavezah glede poročanja, h katerim stremi Komisija, se upoštevajo razlike v velikosti in zmogljivosti različnih ponudnikov.

3. Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za digitalne storitve oziroma Evropskim odborom za umetno inteligenco glede vidikov kodeksov ravnanja, ki so v njuni pristojnosti, oceni, ali kodeksi izpolnjujejo cilje iz odstavkov 1 in 3 ter ali zadostujejo za dokazovanje skladnosti z upoštevnimi obveznostmi iz te uredbe. Komisija to oceno objavi. Redno spremlja in ocenjuje doseganje ciljev kodeksov ravnanja ter oceno po posvetovanju z Evropskim odborom za digitalne storitve oziroma Evropskim odborom za umetno inteligenco po potrebi posodablja.

4. Komisija spodbuja in olajšuje redno pregledovanje in prilagajanje kodeksov ravnanja.

5. Komisija spodbuja tudi razvoj dobrih praks na vseh področjih, ki spadajo na področje uporabe te uredbe. To lahko vključuje področja, kot so preskušanje med razvojem izdelkov ali standardi nadzora. To ne posega v člen 5.

Člen 24 – Pravni zastopniki

1. Ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, ki nimajo sedeža v Uniji, vendar v Uniji ponujajo storitve ali sisteme, pisno določijo pravno ali fizično osebo, ki deluje kot njihov pravni zastopnik v eni od držav članic, v katerih ponudnik ponuja storitve ali sistem. Če pa so taki ponudniki že imenovali pravnega zastopnika na podlagi člena 13 Uredbe (EU) 2022/2065 oziroma pooblaščenega zastopnika na podlagi člena 22 ali člena 54 Uredbe (EU) 2024/1689, lahko mandat navedene pravne ali fizične osebe razširijo na vsa vprašanja, potrebna za prejemanje odločb, izdanih v zvezi s to uredbo, skladnost z njimi in njihovo izvrševanje.

2. Kar zadeva obveznosti iz te uredbe v zvezi s ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov in spletnih iger, se uporablja člen 13(2) do (5) Uredbe (EU) 2022/2065, sklici na Uredbo (EU) 2022/2065 pa se štejejo za sklice na to uredbo. Kar zadeva obveznosti iz te uredbe v zvezi s ponudniki umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, se uporabljajo člen 22(2) do (4) Uredbe (EU) 2024/1689 oziroma člen 54(2) do (5) navedene uredbe, sklici na obveznosti iz Uredbe (EU) 2024/1689 pa se štejejo za sklice na to uredbo.

Člen 25 – Spremembe navedenih ukrepov

1. Komisija lahko v skladu s členom 40 sprejme delegirane akte za spremembo člena 9(2), člena 10(2), člena 11(1), člena 12(1), člena 12(2), člena 14(1), člena 15(1) in člena 18(2) za ponudnike spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, da se zagotovi visoka raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov v okviru njihove storitve ali sistema. Ti delegirani akti temeljijo na ugotovljenih nastajajočih tveganjih, ki ogrožajo zdravje in dobrobit ter zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov, zaradi česar je treba posodabljati naslednje obveznosti, da se zagotovi njihovo učinkovito izpolnjevanje:

   (a) prepovedi praks, ki so namenjene spodbujanju mladoletnikov h kompulzivni ali prekomerni uporabi storitve oziroma je zanje mogoče razumno predvidevati, da jo bodo spodbujale, kot je navedeno v členu 9(2);

   (b) ukrepe, ki zagotavljajo, da so priporočilni sistemi zasnovani tako, da se zagotavlja visoka raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov, kot je navedeno v členu 10(2);

   (c) privzete nastavitve, ki zagotavljajo, da so računi mladoletnikov nastavljeni na visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva, kot je navedeno v členu 11(1);

   (d) ukrepe, ki zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov pri navezovanju stikov med mladoletniki in drugimi prejemniki storitve, kot je navedeno v členu 12(1), ter ukrepe za omejitev vidnosti vseh informacij, ki jih delijo mladoletniki, in njihovih interakcij z drugimi prejemniki storitve, kot je navedeno v členu 12(2);

(e) ukrepe, ki zagotavljajo visoko raven varovanja zdravja, varnosti, temeljnih pravic in dobrobiti mladoletnikov, ki lahko dostopajo do umetnointeligenčnih spremljevalcev in sistemov splošnih pogovornih klepetalnih botov, kot je navedeno v členu 14(1);

(f) ukrepe, ki zagotavljajo visoko raven zasebnosti, varnosti in varstva mladoletnikov v zvezi s spletnimi igrami, kot je navedeno v členu 15(1);

(g) ukrepe, ki mladoletnikom zagotavljajo samostojno delovanje, kot je navedeno v členu 18(2).

2. Komisija pri odločanju o sprejetju delegiranega akta upošteva:

(a) obseg, v katerem je tveganje že povzročilo škodo za zdravje in dobrobit mladostnikov, škodljivo vplivalo na njihovo zasebnost, varnost in varstvo ali temeljne pravice ali povzročilo resno zaskrbljenost v zvezi z verjetnostjo take škode ali škodljivega vpliva, kot je razvidno na primer iz poročil ali dokumentiranih trditev, predloženih pristojnim nacionalnim organom, oziroma drugih poročil, kot je ustrezno;

(b) morebitni obseg take škode ali takega škodljivega vpliva, zlasti v smislu njune intenzivnosti in zmožnosti, da vplivata na več oseb ali nesorazmerno vplivata na določeno skupino ali določene ljudi;

(c) učinek obstoječih ukrepov pri odpravljanju takih tveganj, vključno s predvidenim namenom takih ukrepov, obsegom, v katerem se ukrepi uporabljajo ali se bodo verjetno uporabljali, in učinkovitostjo takih ukrepov za zdravje, dobrobit ter zasebnost, varnost in varstvo mladoletnikov.

POGLAVJE IV – PREVERJANJE STARŠEVSKE ODGOVORNOSTI

Člen 26 – Preverjanje starševske odgovornosti

1. Za namene ustvarjanja računa z omejenimi funkcijami v skladu s členom 6(2) ali starosti primerne izkušnje na platformah za izmenjavo videov v skladu s členom 7(2) ter za namene vzpostavljanja učinkovitih, dostopnih in uporabniku prijaznih orodij za skrbnike v skladu s členom 20(1) je ponudnik storitve iz navedenih določb sposoben:

(a) uporabljati znake starševske odgovornosti, ki temeljijo na prosto dostopnih uradnih spletnih podatkovnih zbirkah ali spletnih vmesnikih, ki jih da na voljo država članica;

(b) uporabljati znake starševske odgovornosti, ki jih ponudnik morda že ima glede na preteklo interakcijo zadevnega mladoletnika in odrasle osebe s starševsko odgovornostjo z zadevno storitvijo;

(c) sprejeti lastno izjavo odrasle osebe s starševsko odgovornostjo vsaj do sprejetja delegiranega akta iz odstavka 3.

2. Ponudnik si pri uporabi znakov iz odstavka 1, točka (a), v razumnih okvirih prizadeva preveriti, ali so razpoložljive informacije zanesljive in popolne.

3. Ponudnik si pri uporabi lastnih izjav iz odstavka 1, točka (c), v razumnih okvirih prizadeva preveriti, ali je odrasla oseba, ki je podala lastno izjavo, nosilec starševske odgovornosti.

4. Preverjanje starševske odgovornosti v skladu z odstavkom 1 se izvaja na način, pri katerem se ohranja zasebnost, in ne vodi do dodatne obdelave osebnih podatkov, ki

bi ponudniku lahko omogočila določitev lokacije zadevne odrasle osebe oziroma mladoletnika ali sledenje, ciljanje ali profiliranje odrasle osebe oziroma mladoletnika.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranega akta v skladu s členom 39 za dopolnitev te uredbe z določitvijo znakov, ki kažejo na starševsko odgovornost, v skladu z odstavkom 1, točka (a), tega člena.

POGLAVJE V – ZAGOTAVLJANJE PRIMERNE STAROSTI

Oddelek I – Splošna načela za zagotavljanje primerne starosti

Člen 27 – Splošna načela za zagotavljanje primerne starosti

Če ponudniki storitev in sistemov, za katere veljata poglavji II in III, vzpostavijo rešitve za zagotavljanje primerne starosti, da bi izpolnili svoje obveznosti iz te uredbe, zagotovijo, da te rešitve zagotavljajo visoko raven točnosti, zanesljivosti, varnosti, robustnosti, nevsiljivosti, zasebnosti in varstva podatkov ter nediskriminacije.

Člen 28 – Varstvo podatkov pri zagotavljanju primerne starosti

1. Rešitve za zagotavljanje primerne starosti ne omogočajo identifikacije prejemnika niti lociranja, sledenja ali ciljanja prejemnikov, oglaševanja prejemnikom ali njihovega profiliranja za kakršen koli namen.

2. Ponudniki storitev in sistemov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ter vsi subjekti, ki pri zagotavljanju primerne starosti delujejo v imenu takih ponudnikov ali skupaj z njimi, ne hranijo, pridobivajo ali obdelujejo več osebnih podatkov, kot je nujno potrebno za oceno, ali je prejemnik storitve oziroma uporabnik sistema dosegel starostne meje iz te uredbe, in teh informacij ne obdelujejo nadalje, jih ne delijo ali združujejo z nobenimi dodatnimi podatki, brez poseganja v člen 29(6), ter ne združujejo shranjenih osebnih podatkov ali osebnih podatkov, povezanih z uporabo sistema, z osebnimi podatki iz katerih koli drugih storitev, ki jih ponuja ponudnik, ali iz storitev tretjih oseb.

3. Ponudniki storitev in sistemov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ter vsi subjekti, ki pri zagotavljanju primerne starosti delujejo v imenu takih ponudnikov ali skupaj z njimi, zagotovijo, da uporabljeni ukrepi temeljijo na najsodobnejši tehnologiji. Vsak ukrep za zagotavljanje primerne starosti je dokaz brez razkritja znanja.

4. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko ponudniki iz člena 16(4) in člena 8(1) na ravni računa hranijo znak določene starosti, da je uporabnik uspešno dosegel določeno starostno mejo v skladu s to uredbo, in sicer izključno zaradi izogibanja večkratnemu zagotavljanju primerne starosti. Tak znak določene starosti je omejen na najnujnejše informacije, potrebne za ta namen.

5. Ponudniki storitev in sistemov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, sprejmejo potrebne tehnične in organizacijske ukrepe za skladnost z odstavki 1, 2, 3 in 4.

Oddelek II – Specifične obveznosti glede zagotavljanja primerne starosti

Člen 29 – Rešitve za zagotavljanje primerne starosti

1. Ponudniki storitev iz člena 6 te uredbe vzpostavijo rešitve za preverjanje starosti, s katerimi pod pogoji iz tega poglavja preverjajo, ali je prejemnik storitve dosegel minimalno starost v skladu z navedenimi določbami oziroma ali je treba ustvariti starševski račun.

2. Za namene skladnosti s členom 6 ponudniki iz navedenega odstavka uporabljajo izključno rešitev EU za preverjanje starosti z uporabo potrdila EU o starosti, ki ga zagotovi tretja oseba ter je certificirano kot skladno s shemo EU za preverjanje starosti in vključeno na ustrezni seznam EU iz člena 30, odstavek 1, točki (a) in (b), oziroma ga je mogoče na seznamih preveriti.

3. Rešitve EU za preverjanje starosti in potrdila EU o starosti kot skladne z zahtevami sheme EU za preverjanje starosti, kot so določene v skladu s členom 30(2), certificira javni organ. Za evropske denarnice za digitalno identiteto, certificirane v skladu s členom 5c Uredbe (EU) št. 910/2014, ki izpolnjujejo zahteve sheme EU za preverjanje starosti, se šteje, da so certificirane v skladu s tem odstavkom. Ponudniki potrdil EU o starosti in ponudniki rešitev EU za preverjanje starosti izpolnjujejo zahteve sheme EU za preverjanje starosti.

4. Za namene izpolnjevanja obveznosti iz člena 8(1), člena 16(2) in člena 16(3) lahko zadevni ponudniki poleg rešitev EU za preverjanje starosti iz odstavka 2 uporabijo tudi druge rešitve za zagotavljanje primerne starosti, če lahko dokažejo, da te rešitve izpolnjujejo zahteve iz členov 27 in 28.

5. Ponudniki storitev in sistemov iz odstavkov 1 in 4 zagotovijo, da imajo prejemniki dostop do učinkovitega notranjega mehanizma za obravnavo pritožb, ki jim omogoča, da elektronsko in brezplačno vložijo pritožbe zoper izid zagotavljanja primerne starosti iz navedenih odstavkov, če prejemniki menijo, da je izid zagotavljanja primerne starosti nepravilen. Ponudniki spletnih platform, kot so opredeljene v členu 3, točka (i), Uredbe 2022/2065, lahko za namene skladnosti s tem členom uporabljajo mehanizem za obravnavo pritožb iz člena 20 navedene uredbe.

6. Če ponudnik operacijskega sistema pridobi znak določene starosti uporabnika in če je zagotavljanje primerne starosti, ki se uporablja za pridobitev tega znaka določene starosti, skladno z zahtevami, opredeljenimi v skladu s členom 27, ponudnik operacijskega sistema po pridobitvi privolitve uporabnika omogoči deljenje znaka določene starosti s ponudniki, ki spadajo na področje uporabe, če mora tak znak določene starosti uporabnika izpolnjevati zahteve iz te uredbe.

Člen 30 – Pooblastilo Komisiji

1. Komisija vodi:

   (a) seznam ponudnikov potrdil EU o starosti na ravni EU, certificiranih v skladu s členom 29(2) in priglašenih s strani katere koli države članice;

   (b) seznam rešitev EU za preverjanje starosti na ravni EU, certificiranih v skladu s členom 29(2) in priglašenih s strani katere koli države članice.

   Komisija objavi in posodablja seznam EU v varni in strojno berljivi obliki.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi specifikacije kot podlago za delovanje sheme EU za preverjanje starosti, vključno z zahtevami, ki se uporabljajo

za rešitve EU za preverjanje starosti ter za izdajo, predložitev in preverjanje potrdil EU o starosti. Taki izvedbeni akti so omejeni na to, kar je potrebno za zagotovitev učinkovitega, varnega, interoperabilnega in enotnega izvajanja člena 29(2) in (3), pri katerem se ohranja zasebnost, ter temeljijo na načelih najmanjšega obsega podatkov, omejitve namena, varnosti, tehnološke nevtralnosti in sorazmernosti, pri čemer zagotavljajo interoperabilnost z evropskimi denarnicami za digitalno identiteto, ki se zagotavljajo v skladu s členom 5a Uredbe (EU) št. 910/2014. V teh izvedbenih aktih se določijo podrobne tehnične in organizacijske zahteve ter zahteve glede zasebnosti in varnosti, ki se uporabljajo za potrdila EU o starosti in njihove ponudnike ter za rešitve EU za preverjanje starosti in njihove ponudnike, dokazila in postopke za dokazovanje in ocenjevanje javnih organov ter specifikacije seznamov EU iz odstavka 1. Izvedbeni akti lahko vključujejo tudi zahteve za znak zaupanja za rešitve za preverjanje starosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 40(2).

3. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 39 za dopolnitev te uredbe z določitvijo:

   (a) zahtev, ki se uporabljajo za alternativne rešitve za zagotavljanje primerne starosti iz člena 29(4), vključno z zahtevami, potrebnimi za dokazovanje skladnosti s členoma 27 in 28. V teh delegiranih aktih se določijo podrobne tehnične in organizacijske zahteve ter zahteve glede zasebnosti in varnosti, ki se uporabljajo;

   (b) obveznosti, ki se uporabljajo za operacijske sisteme iz člena 29(6), vključno z zahtevami, potrebnimi za zagotovitev varnega in interoperabilnega deljenja znakov določene starosti, pri katerem se ohranja zasebnost.

Člen 31 – Obveznosti držav članic

1. Države članice vzpostavijo vsaj eno elektronsko sredstvo, pri katerem se ohranja zasebnost in s katerim lahko skrbnik pridobi in predloži potrdilo o starševski odgovornosti v zvezi z mladoletnikom za namene člena 26(1), točka (a), in za uporabo orodij za skrbnike iz člena 20. Ta sredstva:

   (a) temeljijo na verodostojnih virih, določenih v skladu z nacionalnim pravom;

   (b) so za skrbnika brezplačna;

   (c) ne vključujejo omogočanja dostopa do kakršnih koli informacij o starševski odgovornosti ponudnikom ali javnosti, razen potrditve obstoja starševske odgovornosti.

2. Države članice zagotovijo, da so elektronska sredstva iz odstavka 1, pri katerih se ohranja zasebnost, dejansko dostopna vsem državljanom, skrbnikom in mladoletnikom, ki prebivajo na njihovem ozemlju, vključno z invalidi, osebami z omejenim digitalnim dostopom ali spretnostmi ter osebami v ranljivem položaju, kot so begunske in razseljene družine.

3. Države članice zagotovijo ustrezne alternativne postopke, če starševske odgovornosti ni mogoče dokazati z običajnimi dokumenti o osebnem stanju.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so na voljo sredstva za pridobitev potrdila o starosti za preverjanje minimalne starosti, določene v tej uredbi.

5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je državljanom in rezidentom brezplačno na voljo vsaj ena rešitev EU za preverjanje starosti, certificirana v skladu s členom 29(3), za preverjanje starostnih meja iz te uredbe.

6. Države članice zagotovijo, da se javni organi lahko akreditirajo za namene člena 29(3), ter Komisiji sporočijo imena in naslove imenovanih in akreditiranih javnih organov na njihovem ozemlju, pa tudi vse naknadne spremembe v zvezi s tem. Komisija te informacije javno objavi.

7. Države članice Komisiji brez nepotrebnega odlašanja priglasijo rešitve EU za preverjanje starosti in potrdila EU o starosti, certificirana v skladu členom 29(3), skupaj z ustreznim potrdilom o skladnosti, ter o vsak naknadni začasni preklic ali preklic potrdila. Ko sta rešitev EU za preverjanje starosti in potrdilo EU o starosti vključena na seznama iz člena 29(1), točki (a) in (b), ju za namene te uredbe priznajo vse države članice.

Člen 32 – Obstoječi računi

1. Za namene ugotavljanja v skladu s členom 6(4), ali obstoječi račun pripada prejemniku, mlajšemu od 15 let, ponudniki iz člena 6(1) uporabijo rešitev za preverjanje starosti iz člena 30(2).

2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena ponudnikom iz navedenega odstavka ni treba preverjati starosti, če lahko z visoko stopnjo zaupanja ugotovijo, da je prejemnik storitve dosegel minimalno starost iz člena 6.

3. Z odstopanjem od člena 8(1) ponudnikom, ki spadajo na področje uporabe navedenega člena, in ponudnikom trgovin s programskimi aplikacijami ni treba oceniti starosti prejemnika, če lahko z visoko stopnjo zaupanja ugotovijo, da prejemnik storitev ni mladoleten.

4. Ponudniki zelo velikih spletnih platform, določeni v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, ki spadajo na področje uporabe tega člena, pristojnemu organu predložijo načrt, v katerem navedejo, kako nameravajo zagotavljati skladnost z odstavkom 1 in členom 8(1), če se nameravajo sklicevati na izjemi iz odstavkov 2 in 3, pa tudi, kako nameravajo v skladu z navedenima odstavkoma ugotavljati, da je prejemnik storitve oziroma uporabnik sistema dosegel minimalno starost.

POGLAVJE VI – UKREPI ZA PODPORO MLADOLETNIKOM

Člen 33 – Nacionalni ukrepi za pripravo mladoletnikov in njihovo podporo

1. Države članice podpirajo zaščito mladoletnikov z oblikovanjem nacionalnih strategij za zagotavljanje, da imajo mladoletniki in njihovi skrbniki:

   (a) na nacionalni ravni enostaven, brezplačen in zaupen dostop do kanalov, prek katerih lahko mladoletniki poiščejo pomoč v zvezi s škodo, ki jo obravnava ta uredba, vključno z neželenimi stiki in spletnim nadlegovanjem;

   (b) zadostne informacije o tveganjih, ki jih obravnava ta uredba, in razpoložljivih načinih zaščite, vključno z obravnavanjem digitalne pismenosti;

   (c) druge informacije, pomembne za zaščito mladoletnikov na spletu.

2. Dejavnosti držav članic v podporo zaščiti mladoletnikov temeljijo na strokovnem znanju in izkušnjah centrov za varnejši internet z dejavnostmi ozaveščanja, njihovimi

klicnimi centri za pomoč otrokom, skrbnikom in izobraževalcem ter njihovimi klicnimi centri za prijavo domnevnih nezakonitih vsebin.

3. Države članice Komisiji sporočijo strategije iz odstavka 1 do [datum začetka veljavnosti plus 12 mesecev].

4. Dejavnosti iz odstavka 1 se lahko podprejo s sredstvi Unije, ki so na voljo v okviru ustreznih programov in instrumentov Unije, vzpostavljenih v večletnem finančnem okviru.

5. Komisija spodbuja izmenjavo dobrih praks med državami članicami, tudi glede razvoja digitalne pismenosti ter vzpostavitve in delovanja nacionalnih podpornih kanalov in aplikacij.

POGLAVJE VII – PRISTOJNOSTI, NADZOR IN IZVRŠEVANJE

Člen 34 – Pristojnosti, nadzor in izvrševanje

1. Za namene nadzora in izvrševanja obveznosti, ki jih ta uredba nalaga ponudnikom spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platform za izmenjavo videov, spletnih iger, ki so platforme za videoigre, in trgovin s programskimi aplikacijami, se uporablja poglavje IV Uredbe (EU) 2022/2065, za vse sklice v njem na ponudnike posredniških storitev pa se šteje, da vključujejo ponudnike storitev, ki jih zajema ta uredba. Za vse sklice v njem na skladnost ali neskladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU) 2022/2065 se šteje, da vključujejo to uredbo.

2. Za namene nadzora in izvrševanja obveznosti, ki jih ta uredba nalaga ponudnikom umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, se uporablja poglavje IX Uredbe (EU) 2024/1689, za vse sklice v njem na skladnost ali neskladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU) 2024/1689 pa se šteje, da vključujejo poglavja II, III in IV te uredbe. Za neskladnost z navedenimi obveznostmi se naložijo upravne globe na podlagi člena 99 Uredbe (EU) 2024/1689, ki ne presegajo 6 % skupnega svetovnega letnega prometa ponudnika umetnointeligenčnega spremljevalca oziroma splošnega pogovornega klepetalnega bota v predhodnem poslovnem letu, če je bilo ugotovljeno, da je navedeni ponudnik ravnal namerno ali malomarno.

3. Države članice zagotovijo, da so organi, ki jih določijo v skladu s členom 49 Uredbe (EU) 2022/2065 ter členoma 70 in 74 Uredbe (EU) 2024/1689, pristojni za nadzor in izvrševanje te uredbe v zvezi s ponudniki storitev ali sistemov, ki jih zajema ta uredba.

4. Kolikor so na Komisijo prenesena pooblastila na podlagi oddelka 4 poglavja IV Uredbe (EU) 2022/2065 ter členov 75a do 75d in člena 99 Uredbe (EU) 2024/1689, navedena pooblastila zajemajo tudi nadzor, preiskovanje, izvrševanje in spremljanje skladnosti s to uredbo.

5. Države članice zagotovijo, da je pristojni organ odgovoren za nadzor ponudnikov spletnih iger, ki so videoigre, ter za izvrševanje člena 15 in upoštevnih določb iz členov 8 in 18 do 22. Tak pristojni organ ima pooblastila iz člena 51 Uredbe (EU) 2022/2065. Za namene tega odstavka države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve člena 15 in upoštevnih določb iz členov 8 in 18 do 22, kot je določeno v členu 52 Uredbe (EU) 2022/2065. Izključna pooblastila za nadzor in izvrševanje te uredbe ima pristojni organ države članice, v kateri se nahaja glavni sedež ponudnika spletnih iger, ki so videoigre.

6. Nadzorni organi iz člena 51 Uredbe (EU) 2016/679 so pristojni za spremljanje obdelave osebnih podatkov, ki je potrebna za skladnost s to uredbo, zlasti s členi 27, 28 in 29 te uredbe. Za kršitve obveznosti glede varstva podatkov iz navedenih členov lahko nadzorni organi za varstvo podatkov v okviru svojih pristojnosti naložijo globe v skladu s členom 83 Uredbe (EU) 2016/679 in do zneska iz člena 83(5) navedene uredbe.

7. Organi držav članic ne smejo sprejemati sklepov, ki bi bili v nasprotju s sklepi, ki jih Komisija sprejme na podlagi te uredbe. Komisija in države članice, vključno s koordinatorji digitalnih storitev, organi za nadzor trga in nacionalnimi organi, pristojnimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, tesno sodelujejo in se usklajujejo.

Člen 35 – Hitri postopek

1. Če se obveznosti iz te uredbe uporabljajo za ponudnike zelo velikih spletnih platform, določenih v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, ali ponudnike sistemov UI pod izključnim nadzorom Komisije v skladu z Uredbo (EU) 2024/1689, se za namene oddelka 4 poglavja IV Uredbe (EU) 2022/2065 in poglavja IX Uredbe (EU) 2024/1689 pooblastila, prenesena na Komisijo na podlagi poglavja IV Uredbe (EU) 2022/2065 in poglavja IX Uredbe (EU) 2024/1689, izvajajo v skladu s tem členom.

2. Če Komisija začne postopek zaradi kršitve te uredbe v skladu s členom 66 Uredbe (EU) 2022/2065 ali členom 75a Uredbe (EU) 2024/1689 z namenom morebitnega sprejetja sklepov v skladu s členoma 73 in 74 Uredbe (EU) 2022/2065 oziroma členom 75c Uredbe (EU) 2024/1689, si prizadeva:

   (a) zadevnemu ponudniku sporočiti svoje predhodne ugotovitve v [30] delovnih dneh od začetka postopka v skladu s členom 66 Uredbe (EU) 2022/2065 oziroma členom 75a Uredbe (EU) 2024/1689;

   (b) sprejeti končno odločitev v 90 delovnih dneh od začetka postopka.

Člen 36 – Pristojbina za nadzor

1. Komisija zaračuna letno pristojbino za nadzor ponudnikom zelo velikih spletnih platform, določenih v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, ki so spletne storitve družbenega mreženja, storitve platform za izmenjavo videov ali trgovine s programskimi aplikacijami, so vanje vgrajene ali jih vključujejo, ter ponudnikom umetnointeligenčnih spremljevalcev, splošnih pogovornih klepetalnih botov in platform za videoigre, v zvezi s katerimi je pristojna za nadzor skladnosti s poglavji II do V te uredbe v skladu s členom 33 te uredbe.

2. Vsakemu ponudniku iz odstavka 1 se zaračuna letna pristojbina za nadzor za vsako storitev ali sistem, ki spada na področje uporabe te uredbe.

3. Skupni znesek letnih pristojbin za nadzor na podlagi odstavka 1 krije stroške, ki jih je imela Komisija v predhodnem koledarskem letu v zvezi s svojimi nadzornimi nalogami na podlagi te uredbe v razmerju do ponudnikov iz odstavka 1, zlasti stroške, povezane s človeškimi viri, vključno z uradniki, vzpostavitvijo, vzdrževanjem in delovanjem sheme EU za preverjanje starosti na podlagi člena 29, izvajanjem nadzornih in izvršilnih nalog na podlagi člena 34 ter razvojem strokovnega znanja in zmogljivosti na podlagi člena 37.

4. Za namene določitve letne pristojbine za nadzor za naloge na podlagi odstavka 3 letna pristojbina za nadzor za vsakega ponudnika iz odstavka 1 ne presega 0,03 % njegovega svetovnega letnega neto prihodka v predhodnem poslovnem letu.

5. Komisija za namene uporabe tega člena uporablja pravila in načela iz člena 43 Uredbe (EU) 2022/2065.

6. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom X v zvezi z določitvijo podrobne metodologije in postopkov za:

   (a) določitev ocenjenih stroškov iz odstavka 3;

   (b) določitev posameznih letnih pristojbin za nadzor iz odstavka 1;

   (c) določitev najvišje skupne mejne vrednosti, določene v odstavku 4, in

   (d) podrobne ureditve, potrebne za izvrševanje plačil.

   Pri sprejemanju teh delegiranih aktov Komisija spoštuje načela iz odstavka 5 tega člena.

Člen 37 – Razvoj strokovnega znanja in zmogljivosti

Komisija v sodelovanju s pristojnimi organi iz člena 34 razvija strokovno znanje in zmogljivosti Unije na področju zaščite mladoletnikov, tudi z napotitvijo osebja iz držav članic, če je to ustrezno. Tak razvoj strokovnega znanja in zmogljivosti se izvaja zlasti na področju incidentov, ki vplivajo na zaščito mladoletnikov.

Člen 38 – Mehanizmi za odzivanje na incidente

1. Komisija v sodelovanju s pristojnimi organi iz člena 33 usklajuje ocenjevanje incidentov, ki vplivajo na zaščito mladoletnikov po vsej Uniji v zvezi s storitvami in sistemi, ki spadajo na področje uporabe, ter lahko uporablja strokovno znanje in vire takih organov. Države članice sodelujejo s Komisijo pri vzpostavitvi učinkovitih mrež za izmenjavo znanja z drugimi organi in ustreznimi tretjimi osebami.

2. Komisija s pristojnimi organi sklene prostovoljni upravni dogovor, v katerem se določijo postopki za olajšanje hitrega odzivanja v primeru incidenta, ki vpliva na zaščito mladoletnikov v Uniji ali njenem znatnem delu. Države članice določijo minimalne ravni pripravljenosti za nacionalne organe, da bi zagotovile redne komunikacijske kanale med ustreznimi nacionalnimi organi in tretjimi osebami, evidentirajo obstoječe protokole za odzivanje na incidente na nacionalni ravni ter po potrebi pripravijo nove. Mehanizem za odzivanje na incidente dopolnjuje obstoječa krizna orodja iz Uredbe (EU) 2022/2065 in služi kot vir informacij za njihovo morebitno aktivacijo.

POGLAVJE VIII – IZVEDBENI IN DELEGIRANI AKTI

Člen 39 – Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo iz člena 2(5), člena 6(6), člena 7(6), člena 20(7), člena 25(1), člena 26(3), člena 30(3) in člena 36(6) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [datum začetka veljavnosti]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno

podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastil iz člena 2(5), člena 6(6), člena 7(6), člena 20(7), člena 25(1), člena 26(3), člena 30(3) in člena 36(6) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 2(5), člena 6(6), člena 7(6), člena 20(7), člena 25(1), člena 26(3), člena 30(3) in člena 36(6) začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.

Člen 40 – Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (Odbor za varnost otrok). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, ko v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora ali to zahteva navadna večina članov odbora.

POGLAVJE IX – KONČNE DOLOČBE

Člen 41 – Sprememba Direktive (EU) 2020/1828

V Prilogi I k Direktivi (EU) 2020/1828 se doda naslednja točka: [končno ime akta].

Člen 42 – Pregled

1. Komisija pregleda uporabo te uredbe in poroča Evropskemu parlamentu in Svetu do [31. avgusta 2030]. Komisija ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih pri uporabi te uredbe, ter tehnološkega, tržnega in pravnega razvoja oceni zlasti:

   (a) prispevek te uredbe k poglobitvi in učinkovitemu delovanju notranjega trga ter k zagotavljanju visoke ravni zaščite mladoletnikov na spletu v Evropski uniji;

   (b) učinkovitost uporabe členov 6 in 7;

   (c) osebno področje uporabe določb iz poglavij II in III;

   (d) vpliv te uredbe na spoštovanje pravice do svobode izražanja in obveščanja.

2. Poročilu iz odstavka 1 se, če je to ustrezno, priloži predlog spremembe te uredbe.

3. Komisija poleg tega Evropskemu parlamentu in Svetu vsaka štiri leta po predložitvi poročila iz odstavka 1 predloži poročilo o napredku pri doseganju ciljev te uredbe.

Člen 43 – Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se uporablja od [dan začetka veljavnosti plus 6 mesecev].

Vendar se člen 5 uporablja od [dan začetka veljavnosti], člena 33 in 35 pa se uporabljata od [dan začetka veljavnosti plus 12 mesecev].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament *predsednica*	*Za Svet* *predsednik/predsednica*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE 4
1.1 Naslov predloga/pobude 4
1.2 Zadevna področja 4
1.3 Cilji 4
1.3.1 Splošni cilji 4
1.3.2 Specifični cilji 4
1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice 5
1.3.4 Kazalniki smotrnosti 5
1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša 7
1.5 Utemeljitev predloga/pobude 7
1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude 7
1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same 8
1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti 8
1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti 8
1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev 9
1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic 10
1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna 10
2. UKREPI UPRAVLJANJA 11
2.1 Pravila o spremljanju in poročanju 11
2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi 11
2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol 11
2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje 13
2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku) 13
2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti 13
3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE 14

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice 14
3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve 15
3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje 15
3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna 15
3.2.1.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov 15
3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)..... 17
3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve 19
3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna 19
3.2.3.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov 19
3.2.3.3 Odobritve skupaj 19
3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih..... 20
3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna 20
3.2.4.2 Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov..... 21
3.2.4.3 Potrebe po človeških virih skupaj 21
3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami 25
3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom..... 25
3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju 25
3.3 Ocenjene posledice za prihodke..... 26
4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI 26
4.1 Zahteve digitalnega pomena 27
4.2 Podatki 28
4.3 Digitalne rešitve 28
4.4 Ocena interoperabilnosti 28
4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju 28

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Akt o varnosti in pravicah otrok na spletu (Child Online Safety and Rights Act – CARE)

1.2 Zadevna področja

Področje politike: zaščita mladoletnikov na spletu na področjih politike komunikacijskih omrežij, vsebin in tehnologije; javnega zdravja; notranjega trga, industrije, podjetništva ter malih in srednjih podjetij (MSP).

Proračunske posledice se nanašajo na nove nadzorne naloge, zaupane Komisiji v zvezi s spletnimi storitvami družbenega mreženja, storitvami platform za izmenjavo videov, trgovinami s programskimi aplikacijami ter umetnointeligenčnimi spremljevalci in splošnimi pogovornimi klepetalnimi boti v pristojnosti Komisije. Nekateri omejeni učinki izhajajo tudi iz novih obveznosti glede videoiger, čeprav so za neposredni nadzor odgovorni organi držav članic.

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Predlagana uredba temelji na sklepih iz poročila sopredsedujočih posebne skupine za varnost otrok na spletu, v katerem je določena jasna pot za boljšo zaščito otrok v spletnem okolju v Evropi.

Kot je navedeno v poročilu, otroci vse več časa preživijo na spletu in so pri tem izpostavljeni številnim različnim tveganjem, kot so izpostavljenost starosti neprimernim vsebinam, kibernetsko nadlegovanje, preveč časa, preživetega na spletu, in neželeni stiki z neznanci. Ta tveganja imajo resne posledice za duševno zdravje in dobro počutje otrok, pri čemer so mladostniki in otroci še posebej ranljiva skupina.

Obstaja tveganje, da bo trg EU vse bolj razdrobljen, saj države članice načrtujejo ali sprejemajo nove ukrepe za omejitev dostopa do nekaterih spletnih platform, ki veljajo za tvegane za otroke pod določeno starostjo, pri čemer se pojavljajo razlike glede obsega, starostne meje in predlaganih omejitev, kar povzroča pravno negotovost, visoke stroške izpolnjevanja obveznosti za podjetja in neenako raven zaščite mladoletnikov v digitalnem okolju, ki ne pozna meja.

Za zagotovitev varnega in starosti primernega digitalnega okolja za mladoletnike in kot je navedeno tudi v poročilu sopredsedujočih posebne skupine, je zagotavljanje primerne starosti ključno za učinkovito zaščito mladoletnikov na spletu. Zagotavljanje primerne starosti je osnova tako starostih omejitev kot tudi varnostnih ukrepov za otroke, vendar sedanji pravni okvir v zvezi z zagotavljanjem primerne starosti ni dovolj jasen, njegovo izvajanje pa je neenakomerno.

Glede na navedeno je cilj predlagane uredbe zagotoviti **trden in skladen okvir za zaščito mladoletnikov na spletu**, pri čemer je treba kot izhodišče vzeti otroka ter njegovo opolnomočenje in temeljne pravice.

1.3.2 Specifični cilji

Ob upoštevanju splošnega cilja zaščite mladoletnikov na spletu ima predlog naslednje specifične cilje:

odložiti dostop mladoletnikov do storitev s posebnimi značilnostmi, kar vključuje storitve družbenih omrežij ali platforme za izmenjavo videov. Za te storitve se mladoletnikom, mlajšim od 15 let, ne dovoli, da bi ustvarili račun. Ponudniki teh storitev lahko skrbnikom dovolijo, da vzpostavijo račune za mladoletnike, starejše od 13 let, z omejenimi značilnostmi za dostop do teh storitev. Kadar lahko taki ponudniki dokažejo, da gre za otrokom prijazno storitev, lahko dostop odobrijo tudi mladoletnikom, mlajšim od 13 let, z uporabo računov, ki jih ustvari in nadzoruje njihov skrbnik;

okrepiti zaščito mladoletnikov z zahtevami glede vgrajene varnosti s pojasnitvijo obveznosti digitalnih storitev in nekaterih sistemov, da se pri zasnovi in delovanju teh storitev in sistemov obravnavajo tveganja za otroke;

zagotoviti zanesljive mehanizme za zagotavljanje primerne starosti, skladne s temeljnimi pravicami, in sicer z določitvijo jasnih zahtev in meril za uporabo sistemov za zagotavljanje primerne starosti, da se podpreta odložitev dostopa in izvajanje ukrepov vgrajene varnosti;

zagotoviti učinkovito izvrševanje po vsej EU z vzpostavitvijo trdnega in skladnega regulativnega in izvršilnega okvira, ki omogoča pravočasno in učinkovito izvajanje ter zagotavlja, da so mladoletniki v praksi hitro in učinkovito zaščiteni.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Pričakuje se, da bo predlog prispeval k varnejšemu spletnemu okolju za otroke in hkrati k boljšemu delovanju notranjega trga. S pojasnitvijo in nadaljnjo uskladitvijo obveznosti glede zaščite otrok po vsej Uniji bi moral zmanjšati regulativno razdrobljenost in zagotoviti predvidljivejši okvir za čezmejno zagotavljanje storitev in sistemov, zlasti zaradi čezmejne narave ponudnikov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe.

Kratkoročno bi se zaradi predloga lahko povečali notranji stroški zagotavljanja skladnosti za ponudnike zadevnih storitev in sistemov, morali preoblikovati proizvodi in izvajati dodatni varnostni ukrepi, kot so orodja za zagotavljanje primerne starosti ali nadzor s strani skrbnikov, ter lahko pojavile ovire za vstop nekaterih ponudnikov. Vendar se pričakuje, da se bodo zaradi jasnejših pravnih obveznosti sčasoma zmanjšali stroški, podprli bolj izenačeni konkurenčni pogoji ter olajšala nadzor in izvrševanje s strani javnih organov, pri čemer naj bi bili po pričakovanjih splošni učinki za javne organe nevtralni do nekoliko pozitivni.

Pričakuje se tudi, da bo predlog spodbujal inovacije na področju zasnove, varne za otroke, ter starosti primernih digitalnih storitev in sistemov, vključno z rešitvami za zagotavljanje primerne starosti, ki ohranjajo zasebnost. Medtem ko se bodo stroški za preverjanje starosti ali alternativno zagotavljanje primerne starosti povečali, se lahko zaradi sinergij s širšo digitalno infrastrukturo Unije, zlasti evropsko denarnico za digitalno identiteto in načrtom EU za preverjanje starosti, sčasoma zmanjšajo stroški izvajanja.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Opredeljeni so bili naslednji osrednji kazalniki:

Omejitev dostopa do visokotveganih digitalnih storitev in sistemov: številne raziskave kažejo, da v EU milijoni mladoletnikov, mlajših od 13 let, uporabljajo družbene medije in imajo lastne račune (1). V šestih državah na primer 34 % devet- do enajstletnikov poroča, da imajo profil v družbenih medijih (2). Glede na navedeno bi bil cilj zagotoviti, da se pri znatnem deležu storitev uporabljajo učinkovite omejitve dostopa v skladu z novimi zahtevami. Nedavne izkušnje v Avstraliji kažejo, da je za tako družbeno spremembo poleg časa in učinkovitega izpolnjevanja obveznosti s strani ponudnikov potreben tudi premik, pri katerem sodelujejo mladoletniki, starši in družba kot celota. Da bi bili uspešni, bodo zato potrebni učinkovito izvrševanje, ozaveščanje v družbi, široko družbeno udejstvovanje, stalno spremljanje in priznavanje, da je za spremembo vedenja potreben čas.

Izvajanje zahtev glede vgrajene varnosti: sedanje spletno okolje ni bilo zasnovano ob upoštevanju otrok in ne ustreza njihovim razvijajočim se sposobnostim. Otroci so na spletu izpostavljeni številnim tveganjem, ki lahko resno vplivajo na njihovo dobro počutje, razvoj ter telesno in duševno zdravje. Ta tveganja se nenehno spreminjajo in ker so otroci zgodnji uporabniki novih tehnologij, so poleg tega še vedno najbolj ranljivi za tveganja, povezana z njimi. Glede na navedeno bi moral biti cilj zagotoviti, da bi spletno okolje postalo varnejše za mladoletnike, in sicer z izvajanjem ukrepov vgrajene varnosti. Da bi bili pri tem uspešni, bi bilo treba varnost mladoletnikov vključiti v proizvode in storitve že od samega začetka in v celotnem življenjskem ciklu proizvoda ali storitve, kar bi privedlo do splošne spremembe reguliranih storitev in sistemov, zaradi katere bi bilo treba dati prednost zaščiti mladoletnikov. To bi bilo treba združiti z učinkovitim izvrševanjem in nadzorom.

Vzpostavitev sistemov za zagotavljanje primerne starosti, ki so skladni s temeljnimi pravicami: obstoječe zahteve glede starosti za spletne platforme se običajno ne oblikujejo glede na potrebe otrok in se skoraj ne izvršujejo. Večina ponudnikov digitalnih storitev v svojih pogojih poslovanja določi minimalno starost za dostop do svojih storitev ali njihovo uporabo (3). Kot je ugotovila OECD, starostne meje, ki jih izberejo platforme, temeljijo na razlogih, povezanih z zakonodajo o zasebnosti in pogodbenim pravom, in ne na oceni varnosti ali razvojne ustreznosti (4). OECD nadalje poudarja, da se pri zelo malo storitvah, ki v svojih pogojih uporabe določajo najnižjo starost, sistematično izvaja zagotavljanje primerne starosti in da se pri samo dveh od 50 preučenih spletnih storitev sistematično zahteva zagotavljanje primerne starosti za ustvarjanje računa (5). Starost se pred ustvarjanjem računa običajno preveri le z lastno izjavo. Splošno je priznano, da zgolj lastna izjava ni učinkovit ukrep za zagotavljanje primerne starosti, saj veliko uporabnikov ne razkrije svoje dejanske starosti (6, 7, 8). Številne raziskave kažejo, da mladoletniki na spletu rutinsko navajajo napačno starost (9). V praksi lahko torej mladoletni uporabniki zlahka dostopajo do številnih spletnih storitev, za katere velja starostna omejitev. V zvezi s tem je cilj široka uporaba zagotavljanja primerne starosti ob ohranjanju temeljnih pravic. To je mogoče doseči z ukrepanjem in dejanskim upoštevanjem obveznosti pri storitvah, ki spadajo na področje uporabe Uredbe, skupaj z učinkovitim nadzorom in izvrševanjem ter stalnim spremljanjem in ocenjevanjem, zlasti v zvezi z učinki na temeljne pravice.

Okrepitev učinkovitega izvrševanja: izvrševanje Uredbe (EU) 2022/2065 poteka s polno hitrostjo, tudi na področju zaščite mladoletnikov. Vendar bo še vedno potreben čas, preden bo sprejeta končna odločitev sklep o neizpolnjevanju obveznosti. Glede na navedeno je cilj, da se v primeru suma neskladnost hitro odpravi, da se

mladoletnikom hitro zagotovijo učinkoviti ukrepi za njihovo zaščito v spletnem okolju.

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

X Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa[10]

X Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Za zaščito mladoletnikov na spletu so potrebni takojšnji ukrepi za obravnavanje nujnih tveganj in strukturni ukrepi za postopno vzpostavitev varnejšega digitalnega okolja.

Kratkoročno bi bilo treba dati prednost učinkovitemu izvajanju in izvrševanju pravil, da bi bili mladoletniki učinkovito zaščiteni na spletu, potrebni pa bodo znatni viri, da se bo to uresničilo v praksi. To bi bilo treba združiti s ciljno usmerjenimi podpornimi ukrepi in kampanjami držav članic za ozaveščanje mladoletnikov, skrbnikov in izobraževalcev.

Dolgoročni cilj ni le odzivanje na tveganja, temveč tudi preoblikovanje spletnega okolja, da bi bila zaščita mladoletnikov že vgrajena, namesto da bi bila popravni ukrep. Za to so potrebne trajne naložbe v rešitve za zagotavljanje primerne starosti, ki ohranjajo zasebnost, visoka digitalna pismenost v državah članicah in splošni razvoj otrokom prijaznih storitev.

Šest mesecev po začetku uporabe Uredbe bodo morali ponudniki storitev upoštevati datum začetka uporabe za družbene medije, tako da bodo ugotavljali, ali računi pripadajo prejemnikom, mlajšim od minimalne starosti, in sprejeli ukrepe za onemogočenje teh računov. Za zagotovitev skladnosti obstoječih računov z obveznostmi glede minimalne starosti bodo ponudniki zelo velikih spletnih platform pred iztekom šestmesečnega obdobja pristojnemu organu predložili podroben izvedbeni načrt, s katerim bo potrjena zahtevana visoka stopnja zaupanja.

Od tega datuma morajo platforme izpolnjevati tudi zahteve glede vgrajene varnosti in po potrebi uporabljati preverjanje starosti. Hkrati mora biti Komisija šest mesecev po začetku uporabe pripravljena na izvrševanje novih pravil v zvezi z zelo velikimi spletnimi platformami in zelo velikimi spletnimi iskalniki, nacionalni koordinatorji digitalnih storitev pa v zvezi z manjšimi platformami in videoigrami. Izvrševanje novih zahtev za umetnointeligenčne spremljevalce in klepetalne bote bo potekalo v obstoječem nadzornem in izvršilnem okviru akta o umetni inteligenci, v skladu s katerim je Komisija odgovorna za umetnointeligenčne spremljevalce in klepetalne bote, ki temeljijo na umetnointeligenčnih modelih za splošne namene ali so vključeni v zelo velike spletne platforme ali zelo velike spletne iskalnike.

[10] Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

Dvanajst mesecev po začetku uporabe Uredbe bodo morali ponudniki storitev in sistemov, ki spadajo na področje njene uporabe, omogočiti starševske račune, upoštevati pravila za umetnointeligenčne spremljevalce in splošne pogovorne klepetalne bote, izvajati različne spremljevalne ukrepe ter upoštevati kodeks ravnanja za ocenjevanje starosti, če velja zanje. Od tega datuma, tj. dvanajst mesecev po začetku uporabe Uredbe, mora biti Komisija pripravljena na uporabo nove ureditve hitrega izvrševanja (30 dni za predhodne ugotovitve, 90 dni za sprejetje končne odločitve).

1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Ukrepanje EU je upravičeno zaradi čezmejne narave digitalnih storitev in umetnointeligenčnih sistemov, razdrobljenih nacionalnih pristopov k omejevanju dostopa mladoletnikov in potrebe po zagotavljanju skladne ravni zaščite mladoletnikov po vsej Uniji. Z ukrepi na ravni EU se lahko zmanjšajo regulativne razlike, poveča pravna varnost in zmanjšajo stroški izpolnjevanja obveznosti za ponudnike in uporabnike, izboljša izvrševanje in zagotovi učinkovita zaščita mladoletnikov po vsej EU.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065 so bile pridobljene naslednje izkušnje:

Zadostni in stabilni viri so ključnega pomena: izkušnje z Uredbo (EU) 2022/2065 kažejo, da so za učinkovito izvrševanje pravil v zvezi z največjimi podjetji na svetu potrebni visoko usposobljeni viri, tehnične zmogljivosti in zadostno število osebja. To je zlasti pomembno pri nadzoru in izvrševanju velikih čezmejnih digitalnih storitev, in sicer v zelo pravdnem okolju.

Viri bi morali biti stalni: izvrševanje v digitalnem okolju bi moralo temeljiti na stabilnih virih, da se zagotovita dolgoročna zanesljivost in predvidljivost. Tveganja za digitalne storitve se hitro razvijajo in platforme naglo spreminjajo svoje sisteme, nadzor pa mora biti stalen, pri čemer se je treba izogibati tveganju pojava vrtljivih vrat. Nadzor je skozi čas lahko močan in verodostojen le s stalnimi viri.

Hitro izvrševanje je v spletnem okolju ključnega pomena, zlasti za mladoletnike: pri digitalnih storitvah se lahko škoda hitro veča, zamude pa lahko znatno zmanjšajo učinkovitost posredovanja. Zato mora izvršilni okvir omogočati pravočasno ukrepanje, vključno s sposobnostjo hitrega odzivanja, kadar se pojavijo resna tveganja.

Verodostojno izvrševanje krepi skladnost: kadar imajo organi zmogljivosti in orodja za odločno ukrepanje, to ponudnike spodbuja k resnemu sodelovanju in bolj proaktivnemu izpolnjevanju obveznosti. Pri učinkovitem nadzoru gre torej za zagotavljanje praktičnega učinka pravil.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.

Pobuda bo temeljila na pristojbini za nadzor, ki jo bo plačali vsi ponudniki spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platforme za izmenjavo videov in trgovin s programskimi aplikacijami, za katere je Komisija pristojna za nadzor njihove skladnosti in ki so določeni kot zelo velike spletne platforme v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2022/2065, ter umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, ki se štejejo za zelo velike spletne platforme. Letna pristojbina za nadzor bo izračunana na podlagi člena 43 Uredbe (EU) 2022/2065, vendar se za določenega ponudnika zelo velike spletne platforme ali zelo velikega iskalnika ne bo zvišala za več kot 0,03 % njegovega svetovnega letnega neto prihodka v predhodnem poslovnem letu.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Prednostna možnost financiranja dopolnjuje obstoječo pristojbino za nadzor na podlagi akta o digitalnih storitvah. V ta namen se bo ponudnikom spletnih storitev družbenega mreženja, storitev platforme za izmenjavo videov in trgovin s programskimi aplikacijami, ki so pod nadzorom Evropske komisije in so v skladu z Uredbo (EU) 2022/2065 določeni kot zelo velike spletne platforme, ter umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, ki se štejejo za zelo velike spletne platforme, zaračunalo dodatno plačilo poleg letne pristojbine za nadzor v skladu s členom 43 Uredbe (EU) 2022/2065.

Za namene izvrševanja pravil v okviru te pobude se bo Komisija delno zanašala na prerazporeditev. Da ne bi bilo ogroženo obstoječe delo na področju izvrševanja, pa se pri izvajanju novih nadzornih nalog ni mogoče zanesti samo na prerazporeditve. Glej tudi oddelek 4.1 Priloge.

Treba je poudariti, da se v primerih, kjer izvrševanje temelji na pristojbinah za nadzor, ne bo mogoče izogniti vrzeli med vnaprejšnjo potrebo po človeških virih in finančnim prispevkom, ki izhaja iz pristojbine za nadzor, ki bo na voljo šele po začetku veljavnosti Uredbe in po plačilu pristojbine. Ta vrzel predstavlja kritično tveganje za pravilno izvajanje predloga, saj potrebni viri ne bi bili na voljo, ko bi bili potrebni, tj. od začetka veljavnosti. Politična pričakovanja in pričakovanja javnosti glede učinkovitega nadzora in izvrševanja za zaščito mladoletnikov na spletu so velika, Komisija pa bo morala prepričljivo dokazati, da je sposobna obvladovati škodljivo vedenje. Zato je izjemno pomembno, da se čim bolj zmanjša tveganje zaradi vrzeli med vnaprejšnjo potrebo po človeških virih in finančnim prispevkom, ki izhaja iz prvotne pristojbine, ter se zagotovi, da bo imela Komisija ustrezne vire za izvrševanje predloga od prvega dne začetka veljavnosti.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno:**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

X Časovno neomejeno:

– izvajanje z obdobjem uvajanja od leta 2028 do neomejno,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna[11]

X Neposredno upravljanje – Komisija:

– **X** z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije

– ☐ prek izvajalskih agencij

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite)

– ☐ Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu

– ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe

– ☐ subjektom javnega prava

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva

– ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike na podlagi naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu

– ☐ subjektom s sedežem v državi članici, za katere velja zasebno pravo države članice ali pravo Unije in ki so upravičeni, da se jih v skladu s pravili za posamezni sektor pooblasti za izvrševanje sredstev Unije ali proračunskih jamstev, če so takšni subjekti pod nadzorom subjektov javnega prava ali subjektov zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, in imajo ustrezna finančna jamstva v obliki solidarne odgovornosti nadzornih teles ali enakovredna finančna jamstva, ki so lahko za vsak ukrep omejena na najvišji znesek podpore Unije

Opombe

Jih ni.

[11] Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Predlog bo temeljito ocenjen, zlasti glede učinkovitosti odložitve dostopa, osebnega področja uporabe odložitve dostopa in njene sorazmernosti ter zahtev glede vgrajene varnosti. Pri tej oceni se bodo upoštevale izkušnje, pridobljene pri izvajanju predloga, ter tehnološke, tržne in pravne spremembe. Komisija bo spremljala uporabo te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo do 31. avgusta 2030.

Po potrebi se bo poročilu priložil predlog za spremembo Uredbe. Po tem začetnem pregledu bo Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsaka štiri leta predložila nadaljnje poročilo o napredku pri doseganju ciljev Uredbe.

To bo dopolnilo stalno spremljanje na podlagi akta o digitalnih storitvah.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Z Uredbo se bo vzpostavilo varnejše spletno okolje za otroke in hkrati izboljšalo delovanje notranjega trga. Uredba določa jasna pravila za omejitev dostopa mladoletnikov do digitalnih storitev in sistemov, ki zanje predstavljajo največja tveganja, krepi zaščito mladoletnikov z zahtevami glede vgrajene varnosti, določa jasne zahteve in merila za uporabo sistemov za zagotavljanje primerne starosti, da se podpreta odložitev dostopa in izvajanje ukrepov vgrajene varnosti, ter vzpostavlja učinkovito izvrševanje po vsej EU z vzpostavitvijo trdnega in skladnega regulativnega in izvršilnega okvira.

Da bi Komisija lahko izvajala nove pristojnosti, ki so ji dodeljene, je treba službam Komisije zagotoviti ustrezne vire. To je zlasti pomembno, ker bo morala Komisija pri izvajanju svojih nalog v zelo pravdnem okolju nadzorovati nekatera finančno najmočnejša in tehnološko najnaprednejša podjetja na svetu. Za nadzor teh podjetij bo potrebno osebje z visoko usposobljenimi in specializiranimi profili. Če za izvrševanje ne bo na voljo dovolj virov, bo Komisija izpostavljena znatnemu političnemu tveganju, zlasti ker ta instrument obravnava zaščito mladoletnikov kot nekaterih najranljivejših članov družbe. Pozivi k hitremu ukrepanju za zaščito evropskih otrok na spletu so vse številnejši, za zagotovitev učinkovite zaščite naslednje generacije pa je potrebno ustrezno osebje, zlasti da se Komisiji omogoči hitro izvrševanje, ki ga bo zahteval novi zakonodajni instrument za ustrezno in hitro zaščito otrok.

Za izvajanje in izvrševanje Uredbe naj bi bilo po ocenah potrebnih skupno 85 EPDČ. Predlagano število osebja je sorazmerno z obsegom in zapletenostjo novih odgovornosti ter odraža stroškovno najučinkovitejšo možnost, pri čemer se je treba izogniti podvajanju na nacionalni ravni.

Za zagotovitev, da bodo ti viri na voljo, bo Komisija prerazporedila 45 EPDČ. Poleg tega bo Komisija za dopolnitev potreb po virih in izpolnjevanje pomembnih novih nadzornih nalog v okviru tega instrumenta potrebovala 40 EPDČ novega osebja.

Komisija se bo pri financiranju nadzora pravil v okviru tega instrumenta zanašala na „dopolnilo“ k obstoječi pristojbini za nadzor na podlagi akta o digitalnih storitvah, ki ga bodo morali plačati tisti ponudniki, ki spadajo na področje uporabe novega instrumenta in so v skladu z aktom o digitalnih storitvah določeni kot zelo velike spletne platforme.

Tako kot akt o digitalnih storitvah tudi ta zakonodajni predlog izpolnjuje tri kumulativne zahteve za uporabo pristojbine:

– zagotavlja se storitev: storitev se nanaša na nadzor dejavnosti, tj. nadzor nad skladnostjo z Uredbo. Nadzor za zadevne subjekte prinaša oprijemljive koristi v zvezi s skladnostjo. Na primer, kadar lahko ponudniki dokažejo, da gre za otrokom prijazno storitev, lahko dostop odobrijo tudi mladoletnikom, mlajšim od 13 let, z uporabo računov, ki jih ustvari in nadzoruje njihov skrbnik. Stroški, povezani z zagotavljanjem storitve, vključujejo stroške orodij IT, stroške osebja in druge upravne stroške;

– storitev posamično prejmejo tisti, ki plačajo prispevek: storitev prinaša neposredne koristi subjektom, od katerih se zahteva plačilo pristojbine. Ponudniki lahko v okviru opravljenih storitev nadzora iz predloga zanesljivo dokažejo, da ponujajo storitev, ki je varna za mladoletnike. Dopolnilo k pristojbini za nadzor na podlagi akta o digitalnih storitvah v okviru tega instrumenta bodo plačali le tisti subjekti, ki spadajo na področje uporabe novega instrumenta in so zaradi določitve kot zelo velike spletne platforme ali zelo veliki spletni iskalniki na podlagi akta o digitalnih storitvah pod neposrednim nadzorom Komisije;

– sorazmerna višina pristojbine: v skladu z ustaljeno prakso na podlagi akta o digitalnih storitvah bo višina pristojbine (in njenega dopolnila) določena letno ter bo po obsegu prilagojena posameznemu nadzorovanemu subjektu z uporabo formule, ki upošteva število uporabnikov storitve ter je lahko in je omejena na raven svetovnega dobička ponudnika storitev v predhodnem poslovnem letu. Največje dopolnilo za nadzorne dejavnosti na podlagi tega novega instrumenta, ki se zaračuna določenemu ponudniku zelo velike spletne platforme ali zelo velikega iskalnika, je omejeno na 0,03 % njegovega svetovnega letnega neto prihodka v predhodnem poslovnem letu.

Tako kot akt o digitalnih storitvah je tudi ta instrument primer, ko je mogoče zagotoviti stalne prihodke in stalne naloge, ki se opravljajo v zameno za pristojbino. Pristojbina za nadzor na podlagi akta o digitalnih storitvah se pobira od leta 2024. Doslej je znašala med 40 in 60 milijoni EUR letno, z manjšimi razlikami, ki jih je mogoče pojasniti s spremembami pričakovanih stroškov nadzora za naslednje leto. Število zelo velikih spletnih iskalnikov (> 45 milijonov mesečno aktivnih uporabnikov) se je še naprej povečevalo, ne zmanjševalo, saj je prag števila uporabnikov preseglo več storitev. Temeljna prihodkovna osnova nove pristojbine se zato lahko šteje za stabilno, saj storitve z več kot 45 milijoni mesečno aktivnih uporabnikov verjetno ne bodo hitro izgubile števila uporabnikov in ne bodo odstranjene iz nadzora Komisije.

Zaradi stalnih pristojbin na podlagi akta o digitalnih storitvah ter stalnih in pomembnih nadzornih nalog Komisije v zvezi z varnostjo in zanesljivostjo spletnih platform, tudi za zaščito otrok na spletu, sta akt o digitalnih storitvah in sedanji instrument ustrezen primer področja, na katerem bi se lahko z osnovno pristojbino financirala delovna mesta iz kadrovskega načrta.

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

V dejavnosti, predlagane v Uredbi, bodo vključene Komisija in nacionalni organi za izvajanje nadzornih dejavnosti. Komisija bo morala zagotoviti, da je za take dejavnosti na voljo dovolj osebja ter da lahko pripravlja delegirane in izvedbene akte in smernice ter opravlja naloge sekretariata za komitologijo, vključno s spremljanjem glede na uveljavljene ključne kazalnike uspešnosti in mejnike. To bo omogočilo pravočasno prepoznavanje morebitnih težav in tveganj pri izvajanju dejavnosti.

Poleg tega bodo v Uredbi za prihodke, ki izhajajo iz pristojbine za nadzor, za Komisijo določene obveznosti glede rednega poročanja o nastalih stroških in zbranih prihodkih.

Vendar je treba poudariti, da se ne bo mogoče izogniti vrzeli med vnaprejšnjo potrebo po človeških virih in finančnim prispevkom, ki izhaja iz pristojbine za nadzor, ki bo na voljo šele po začetku veljavnosti Uredbe in po plačilu pristojbine.

Ta vrzel predstavlja kritično tveganje za pravilno izvajanje te uredbe, saj potrebni viri ne bi bili na voljo, ko bi bili potrebni, tj. od začetka veljavnosti. Politična pričakovanja in pričakovanja javnosti glede učinkovitega nadzora in izvrševanja za dosego ciljev te uredbe so velika, Komisija pa bo morala prepričljivo dokazati, da se je sposobna zoperstaviti vedenju in uvesti spremembe, kjer je to potrebno.

Zato je izjemno pomembno, da se čim bolj zmanjša tveganje zaradi vrzeli med vnaprejšnjo potrebo po človeških virih in finančnim prispevkom, ki izhaja iz prvotne pristojbine, ter se zagotovi, da bo imela Komisija ustrezne vire za izvrševanje nove pobude od prvega dne začetka veljavnosti. Prerazporeditev obstoječega osebja za dele nadzornih dejavnosti v okviru te nove pobude je v zvezi s tem ključna strategija za ublažitev tveganj.

2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Stroški kontrol za to pobudo so bili ocenjeni na ravni Komisije. Vir teh informacij je notranji sistem upravljanja in kontrol Komisije. Stroški so bili ocenjeni na podlagi osebja in virov, dodeljenih dejavnostim, predvidenim v okviru te pobude. Pričakovani skupni stroški takih kontrol so lahko razmeroma visoki zaradi zapletenosti predlaganih dejavnosti in potrebe po namenskih virih za ublažitev tveganj pri izvedbi. Intenzivnost kontrol bo prilagojena naravi odhodkov, vrsti predvidenih upravičencev ali izvajalcev, zadevnemu obsegu finančnih sredstev in ravni tveganja.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Obstoječi ukrepi za preprečevanje goljufij, ki se uporabljajo za Komisijo, bodo vključevali dodatne odobritve, potrebne za to uredbo. Poleg tega bodo v tej uredbi določeni redno poročanje o nastalih stroških in prihodkih, zbranih s pristojbino za nadzor, ter mehanizmi za prilagoditev ravni pristojbin nastalim stroškom.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 sta še vedno odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v okviru letnega proračunskega postopka. Vse odobritve in kadrovski viri od leta 2028 so okvirni.

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[12]	držav Efte[13]	držav kandidatk in potencialnih kandidatk[14]	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	02 20 03 05 Akt o digitalnih storitvah (DSA) – Nadzor nad zelo velikimi spletnimi platformami	dif.	NE	NE	NE	DA

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk in potencialnih kandidatk	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki

[12] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

[13] Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

[14] Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

3.2.1.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	številka	

GD CONNECT			Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
Odobritve za poslovanje										
Pristojbina na podlagi akta o digitalnih storitvah	obveznosti	(1a)	7,700	5,700	5,700	5,700	5,700	5,700	5,700	**41,900**
	plačila	(2a)	5,700	5,700	7,700	5,700	5,700	5,700	5,700	**41,900**
Proračunska vrstica	obveznosti	(1b)								**0**
	plačila	(2b)								**0**
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[15]										
Proračunska vrstica		(3)								**0**
Odobritve za GD CONNECT	obveznosti	= 1a + 1b + 3	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[15] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

SKUPAJ	plačila		= 2a + 2b + 3	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		

			Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	7,700	5,700	5,700	5,700	5,700	5,700	5,700	**41,900**
	plačila	(5)	5,700	5,700	7,700	5,700	5,700	5,700	5,700	**41,900**
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Odobritve iz RAZDELKA <…….> večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4 + 6	7,700	5,700	5,700	5,700	5,700	5,700	5,700	**41,900**
	plačila	= 5 + 6	5,700	5,700	7,700	5,700	5,700	5,700	5,700	**41,900**

Razdelek večletnega finančnega okvira	4	„Upravni odhodki“[16]

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

GD CONNECT		Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
• Človeški viri		2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	**14,140**
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0	0	0	0	**0**
GD CONNECT SKUPAJ	odobritve	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	**14,140**

[16] Potrebne odobritve je treba določiti na podlagi povprečnih letnih stroškov, ki so na voljo na ustrezni spletni strani BUDGpedie.

Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**14,140**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 4	obveznosti	**9,720**	**7,720**	**7,720**	**7,720**	**7,720**	**7,720**	**7,720**	**56,040**
večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	plačila	**7,720**	**7,720**	**9,720**	**7,720**	**7,720**	**7,720**	**7,720**	**56,040**

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ⇩			Leto **2028**		Leto **2029**		Leto **2030**		Leto **2031**		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. oddelek 1.6)						**SKUPAJ**	
	REALIZACIJE																	
	vrsta[17]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	strošk i	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1[18] …																		
– realizacija																		
– realizacija																		

17 Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

18 Kakor je opisan v oddelku 1.3.2 Specifični cilji.

– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 …																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
SKUPAJ																		

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.

– ✠ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITVE	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**2028–2034 SKUPAJ**
RAZDELEK 4								
Človeški viri	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	**14,140**
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za RAZDELEK 4	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**14,140**
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	0,525	0,525	0,525	0,525	0,525	0,525	0,525	**3,675**
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	**0,525**	**0,525**	**0,525**	**0,525**	**0,525**	**0,525**	**0,525**	**3,675**
SKUPAJ	**2,545**	**2,545**	**2,545**	**2,545**	**2,545**	**2,545**	**2,545**	**17,815**

3.2.3.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov

ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**2028–2034 SKUPAJ**
RAZDELEK 4								
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za RAZDELEK 4	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	10,175	10,175	10,175	10,175	10,175	10,175	10,175	**71,228**
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**71,228**
SKUPAJ	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**10,175**	**71,228**

3.2.3.3 Odobritve skupaj

IZGLASOVANE ODOBRITVE + ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI SKUPAJ	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**2028–2034 SKUPAJ**
RAZDELEK 4								
Človeški viri	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	**14,140**

Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za RAZDELEK 4	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**2,020**	**14,140**
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	10,700	10,700	10,700	10,700	10,700	10,700	10,700	**74,903**
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	**10,700**	**10,700**	**10,700**	**10,700**	**10,700**	**10,700**	**10,700**	**77,903**
SKUPAJ	**12,720**	**12,720**	**12,720**	**12,720**	**12,720**	**12,720**	**12,720**	**89,043**

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge odhodke upravne narave se deloma krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, skupaj z dodatnimi viri, ki bodo kriti s pristojbino na podlagi akta o digitalnih storitvah kot zunanjimi namenskimi prejemki in omejeno uporabo proračunskih sredstev.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa[19]

IZGLASOVANE ODOBRITVE		Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		5	5	5	5	5	5	5
20 01 02 03 (delegacije EU)		0	0	0	0	0	0	0
(posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
(neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)		0	0	0	0	0	0	0
• Zunanji uslužbenci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)								
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		10	10	10	10	10	10	10
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo	• na sedežu	0	0	0	0	0	0	0
[XX 01 YY YY]	• na delegacijah EU	0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0

[19] Pod tabelo navedite, koliko ekvivalentov polnega delovnega časa od navedenih je že dodeljenih za upravljanje ukrepa in/ali jih je mogoče prerazporediti znotraj vašega generalnega direktorata ter kakšne so vaše neto potrebe.

Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (Urad za umetno inteligenco) – zunaj razdelka 4	5	5	5	5	5	5	5
SKUPAJ	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**

3.2.4.2 Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov

ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0	0	0	0
(posredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
(neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (pristojbina na podlagi akta o digitalnih storitvah)	15	15	15	15	15	15	15
• Zunanji uslužbenci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)							
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)	0	0	0	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo • na sedežu	0	0	0	0	0	0	0
[XX 01 YY YY] • na delegacijah EU	0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za posredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (pristojbina na podlagi akta o digitalnih storitvah) – zunaj razdelka 4	50	50	50	50	50	50	50
SKUPAJ	**65**	**65**	**65**	**65**	**65**	**65**	**65**

3.2.4.3 Potrebe po človeških virih skupaj

IZGLASOVANE ODOBRITVE + ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI SKUPAJ	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	5	5	5	5	5	5	5
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0	0	0	0
(posredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
(neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0

Druge proračunske vrstice (pristojbina na podlagi akta o digitalnih storitvah)		15	15	15	15	15	15	15
• Zunanji uslužbenci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)								
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		10	10	10	10	10	10	10
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo	• na sedežu	0	0	0	0	0	0	0
[XX 01 YY YY]	• na delegacijah EU	0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (digitalni sklop Evropskega sklada za konkurenčnost – vrstica za upravno podporo in pristojbina na podlagi akta o digitalnih storitvah) – zunaj razdelka 4		55	55	55	55	55	55	55
SKUPAJ		**85**	**85**	**85**	**85**	**85**	**85**	**85**

Morebitna notranja prerazporeditev znotraj Komisije iz ustrezno utemeljenih razlogov ni zadostna. Za predlog so zato potrebni dodatni človeški viri v okviru GD CONNECT. Ti dodatni viri se bodo financirali predvsem s pristojbino na podlagi akta o digitalnih storitvah kot zunanjimi namenskimi prejemki, pri čemer bo uporaba upravnih proračunskih sredstev omejena.

Osebje, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Notranje prerazporejeno osebje		**Izredno dodatno osebje**		
	znotraj pristojnega generalnega direktorata*	**izjemoma iz rezerve Komisije za prerazporeditve po navodilih iz CMB****	**financirano iz razdelka 7*** ali odobritev za raziskave**	**financirano iz vrstice BA**	**financirano s pristojbinami**
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom	5				15
Zunanji uslužbenci (PU, NNS, AU)	35 (že financirano s pristojbino na podlagi akta o digitalnih storitvah) 5 (Urad za umetno	10			15

	inteligenco)				
Skupaj	45	10			30

Obseg, pomen in zahtevana hitrost novih nadzornih nalog, zaupanih Evropski komisiji, presegajo tisto, kar je mogoče kriti z obstoječimi človeškimi viri in notranjimi prerazporeditvami znotraj Komisije.

V primerjavi z obstoječimi okviri izvrševanja na podlagi akta o digitalnih storitvah in akta o umetni inteligenci ta instrument Komisiji nalaga številne nove nadzorne naloge, zlasti izvrševanje odložitve dostopa mladoletnikov do storitev družbenega mreženja in storitev platform za izmenjavo videov, pa tudi pomembne elemente, kot je nadzor zahtev glede vgrajene varnosti, ki jih morajo izvajati ponudniki spletnih storitev družbenih omrežij, storitev platform za izmenjavo videov ter umetnointeligenčnih spremljevalcev in splošnih pogovornih klepetalnih botov, kadar so ti pod nadzorom Komisije.

Izvrševanje teh novih pravil ima izjemno velik družbeni pomen, saj so namenjena zaščiti nekaterih najranljivejših članov družbe – otrok. Osnovni dokazi kažejo na znatna razvojna in zdravstvena tveganja, ki so jim otroci izpostavljeni na spletu. Zaradi teh tveganj so potrebna nova pravila, njihovo izvrševanje pa je naloga, ki ima izjemno velik družbeni pomen. Politična pričakovanja in pričakovanja javnosti, tudi v državah članicah, glede učinkovitega nadzora in izvrševanja za zaščito mladoletnikov na spletu so velika, Komisija pa bo morala prepričljivo dokazati, da je sposobna obvladovati škodljivo vedenje.

Ta instrument zaradi večjih tveganj, ki so jim otroci izpostavljeni na spletu, predvideva pospešeno izvrševanje, kar pomeni, da mora Komisija v 30 delovnih dneh sprejeti predhodne ugotovitve, v 90 delovnih dneh pa končno odločitev. Ta roka za izvrševanje sta brez primere. Komisija bo morala nova pravila tega instrumenta izvrševati ne le pospešeno, temveč tudi zoper največja podjetja na svetu, ki imajo na voljo obsežna sredstva, in to v zelo pravdnem okolju.

Vsi ti dejavniki skupaj onemogočajo zanašanje izključno na obstoječe človeške vire in notranje prerazporeditve.

Z zahtevanim dodatnim osebjem bi se število zaposlenih, odobreno na podlagi akta o digitalnih storitvah, povečalo za 30 EPDČ (15 stalnih in 15 začasnih), ki bi bili financirani iz pristojbine na podlagi akta o digitalnih storitvah (zunanji namenski prejemki). Poleg tega bi bilo znotraj Komisije prerazporejenih 10 EPDČ nestalnega osebja, da bi se povečalo število zaposlenih v Uradu za umetno inteligenco.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	• Vsakodnevno spremljanje, nadzor in spremljanje zelo velikih spletnih iskalnikov ali umetnointeligenčnih spremljevalcev in klepetalnih botov pod nadzorom Komisije, pri čemer se obravnava zlasti naslednje: • spremljanje ravnanja ponudnikov, vključno z rednimi in stalnimi analizami, tudi pregledom poročil o učinkovitosti ukrepov, rednim pregledom dokumentov o preglednosti, pripravljenih na podlagi akta o digitalnih storitvah ali novega instrumenta, npr. poročil o preglednosti, ocen tveganja itd., in zahtev za dostop do podatkov/algoritmov, ter preizkušanjem in podporo analizi; • nenehna prizadevanja v zvezi z zagotavljanjem primerne starosti, vključno z nadaljnjim delom v zvezi z načrtom EU za preverjanje starosti in shemo EU za preverjanje starosti, oceno alternativnih rešitev za preverjanje starosti in zagotavljanje primerne starosti, delom v zvezi s tehničnimi standardi, sodelovanjem z državami članicami na področju arhitekture identitete in poverilnic ter razvojem upravljanja zaupanja vrednih izdajateljev in

	zanašajočih se strank; • izvajanje sheme EU za preverjanje starosti, vključno z oceno skladnosti kandidatov za ponudnike rešitev EU za preverjanje starosti in kandidatov za ponudnike potrdil EU o starosti ter upravljanjem z njimi povezane infrastrukture; • usklajevanje/sodelovanje s koordinatorji digitalnih storitev/organi za nadzor trga, odborom za digitalne storitve ali umetno inteligenco in centri za varnejši internet; • delovanje zmogljivosti za odzivanje na krize 24 ur na dan in 7 dni v tednu; • raziskave in predvidevanje za sledenje hitro spreminjajočemu se razvoju in ozaveščenost o spreminjajočih se vplivih na družbo, npr. v zvezi z mladoletniki in zdravjem; • izvršilni postopki in nadzor nad pravnimi sredstvi: • hitri postopki za naglo ukrepanje v primeru neskladnosti, vključno s preiskovalnimi ukrepi, kot so zahteve za informacije, razgovori, analiza algoritmov, inšpekcijski pregledi, analiza zavez in ocena akcijskih načrtov; • usklajevanje s koordinatorji digitalnih storitev/organi za nadzor trga glede preiskovalnih ukrepov, npr. sodelovanje s koordinatorji digitalnih storitev/organi za nadzor trga pri preiskavah, ocenjevanje utemeljenih zahtev za ukrepanje s strani koordinatorjev digitalnih storitev/organov za nadzor trga, posvetovanje/izmenjava informacij v odboru; • podpora splošnemu čezmejnemu sodelovanju in izvrševanju, kamor spadajo: • ocena ukrepov koordinatorjev digitalnih storitev/organov za nadzor trga v zvezi s storitvami/sistemi v okviru njihovih pristojnosti; • podpora odboru, vključno s pripravo dnevnega reda sestankov, organizacijo delovnih skupin in pripravo dokumentov; • drugi regulativni ukrepi; • sprejetje delegiranih in izvedbenih aktov ter smernic (vključno z dodatnimi akti/smernicami, zahtevanimi v poročilu Evropskega parlamenta); • kodeksi ravnanja in standardizacija; • spremljevalni ukrepi; • podpora državam članicam pri spodbujanju in sprejemanju ukrepov za razvoj spretnosti na področju digitalne pismenosti ter razvoj kanalov pomoči v skladu s členom 32 novega zakonodajnega instrumenta; • lažja izmenjava dobrih praks, vključno glede razvoja spretnosti na področju digitalne pismenosti, nacionalnih podpornih kanalov in aplikacij, ter izdaja smernic; • mednarodni stiki in sodelovanje z regulatorji/izvršilnimi organi tretjih držav.
Zunanji uslužbenci	• Prispevanje k izvajanju in izvršilnim dejavnostim; • podpora z dokumenti povezanim nalogam v podporo skupinam, ki se ukvarjajo s posameznimi zadevami, vključno z zagotavljanjem ustrezne vložitve ter skladnosti s postopkovnimi načeli in roki; • priprava korespondence z nadzorovanimi subjekti in priprava dostopa do spisov; • osnovne raziskave in analize.

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 4 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov 1–3 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe (v okviru politik)“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence, študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
RAZDELEK 4								
Odhodki za IT na ravni organizacije	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Seštevek za RAZDELEK 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Odhodki za IT za operativne programe v okviru politik	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SKUPAJ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– ☐ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb

– ☐ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

– ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☒ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

  – ☐ za lastna sredstva

  – ☒ za druge prihodke (namenske prejemke)

  – ☐ Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[20]						
		Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**
02 20 03 05		17,875	15,875	15,875	15,875	15,875	15,875	15,875

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

02 20 03 05 Akt o digitalnih storitvah (DSA) – Nadzor nad zelo velikimi spletnimi platformami Druge opombe (npr. metoda/formula, uporabljena za izračun učinka na prihodke, ali katere koli druge informacije).

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

Da bi upoštevali to uredbo, morajo ponudniki digitalnih storitev in sistemov, ki spadajo na področje njene uporabe, določiti starost prejemnikov storitev ali uporabnikov sistemov v skladu z zahtevami iz poglavja IV. Predvsem morajo ponudniki storitev družbenega mreženja in platform za izmenjavo videov zaradi izvajanja določb o „odložitvi dostopa“ uvesti zanesljive in učinkovite rešitve EU za preverjanje starosti, ki temeljijo na načrtu EU za preverjanje starosti, ki ga bo dala na voljo Komisija. Države članice in/ali zasebni subjekti lahko tako rešitev oblikujejo kot samostojno aplikacijo ali del digitalne denarnice. Rešitev mora biti uporabniku

[20] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 10 % stroškov pobiranja, kot je predlagano v COM(2025) 574.

prijazna in varna ter zagotavljati popolno zasebnost. Za namene izvajanja obveznosti glede vgrajene varnosti se lahko za skladnost s to uredbo poleg rešitev EU za preverjanje starosti uporabijo tudi rešitve za zagotavljanje primerne starosti, če izpolnjujejo določena merila. Da bi to delovalo v praksi, je pomembno, da so uvedejo rešitve za preverjanje starosti in zagotavljanje primerne starosti, ki omogočajo visoko raven točnosti, zanesljivosti, varnosti, robustnosti, nevsiljivosti, zasebnosti in varstva podatkov ter nediskriminacijo. Na trgu že obstajajo komercialne rešitve za določanje starosti prejemnika storitve in te se, če zagotavljajo zadostno raven zaščite, lahko uporabljajo v skladu z določbami te uredbe.

Komisija poleg tega na podlagi Priporočila (EU) 2026/1035 razvija shemo EU za preverjanje starosti, ki je sestavljena iz zahtev glede modela zaupanja in upravljanja ter zahtev, ki jih morajo izpolnjevati ponudniki potrdil o starosti in rešitev za preverjanje starosti. Subjekti bi morali izpolnjevati zahteve sheme EU za preverjanje starosti, preden se lahko njihove rešitve in ponudniki potrdil o starosti dodajo na seznam zaupanja vrednih rešitev EU. Podobno bi morali ponudniki potrdil o starosti izpolnjevati zahteve sheme EU za preverjanje starosti, preden se dodajo na seznam zaupanja vrednih ponudnikov potrdil EU o starosti. Shemo EU za preverjanje starosti bo treba srednje- in dolgoročno podpirati pri delovanju in vzdrževanju.

4.1 Zahteve digitalnega pomena

Glede na navedeno so v Uredbi določene naslednje zahteve:

Zahteva št. 1: ponudniki storitev, za katere velja odložitev dostopa, morajo prejemnikom svojih storitev in uporabnikom sistemov predlagati, naj svojo starost dokažejo z rešitvami EU za preverjanje starosti z uporabo potrdila EU o starosti ali drugimi rešitvami iz odstavkov 2(a) in 2(b) člena 24 te uredbe.

Zahteva št. 2: ponudniki, za katere veljajo obveznosti glede vgrajene varnosti, in ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami lahko uporabljajo rešitve za zagotavljanje primerne starosti, ki niso rešitve EU za preverjanje starosti, če zagotavljajo visoko raven točnosti, zanesljivosti, varnosti, robustnosti, nevsiljivosti, zasebnosti in varstva podatkov ter nediskriminacijo.

Zahteva št. 3: Evropska komisija sprejme izvedbene akte, ki zajemajo obstoječe specifikacije in delovanje sheme EU za preverjanje starosti, seznam izdajateljev potrdil EU o starosti in seznam rešitev EU za preverjanje starosti.

Kot je navedeno zgoraj, je Komisija za namene zahtev št. 1 in 2 že pripravila načrt EU za preverjanje starosti, ki ga morajo zdaj začeti uporabljati države članice ali zasebna podjetja. Da bi izpolnila zahtevo št. 3, Komisija že pripravlja shemo EU za preverjanje starosti in oba seznama.

Za namene izmenjave informacij med pristojnimi organi se bo uporabljal sistem AGORA, tj. sistem za varno izmenjavo informacij v podporo komunikaciji med koordinatorji digitalnih storitev v državah članicah, Komisijo in Evropskim odborom za digitalne storitve (ki ga sestavljajo koordinatorji digitalnih storitev). Komisija, koordinatorji digitalnih storitev in odbor uporabljajo sistem AGORA za vsa sporočila, povezana z izvrševanjem akta o digitalnih storitvah. Ta sistem je že vzpostavljen in se bo zdaj uporabljal tudi za namene te uredbe, zaradi česar bi bilo morda potrebno nadaljnje vključevanje organov v sistem, čeprav bi bilo to verjetno omejeno, saj so zadevni organi večinoma že vključeni. Zato to v tej oceni finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga ne

bo več obravnavano. Enako velja za nadzor in izvrševanje umetnointeligenčnih spremljevalcev in klepetalnih botov, ki bodo temeljili na strukturah, okviru izvrševanja in sistemu za izmenjavo informacij, ki so bili že vzpostavljeni na podlagi akta o umetni inteligenci.

4.2 Podatki

Rešitev EU za preverjanje starosti je rešitev, ki ohranja zasebnost, zmanjšuje količino podatkov, je nesledljiva, nepovezljiva in dvojno slepa ter zasnovana tako, da je obdelava osebnih podatkov čim manjša. V številnih primerih je starost osebe mogoče preveriti na podlagi obstoječih podatkov, ki so na voljo izdajatelju potrdila o starosti. Predložitev potrdila o starosti vključuje obdelavo osebnih podatkov oseb, ki morajo dokazati svojo starost pri spletnih storitvah. Ta obdelava podatkov se izvaja ločeno od dostopa osebe do takih spletnih storitev. Sama spletna storitev v okviru postopka preverjanja starosti ne prejme osebnih podatkov o uporabniku, razen dokazila, da je oseba starejša od zahtevane starosti. Pri tej obdelavi podatkov se ohranja popolna zasebnost in uporablja najnovejša tehnologija, da se zagotovi popolna skladnost s standardi varstva podatkov. Tehnologija se redno posodablja, da se zagotavlja njena varnost in zmožnost ohranjanja zasebnosti (https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/policies/data-act).

4.3 Digitalne rešitve

Shema EU za preverjanje starosti je sklop odprtokodnih tehničnih zahtev, ki se lahko uporabijo za izdajo samostojne mobilne aplikacije za preverjanje starosti. Na voljo je tako državam članicam kot zasebnim akterjem, da bi lahko razvili rešitev za preverjanje starosti.

Ta rešitev posameznikom omogoča, da pri digitalnih storitvah in sistemih, za katere je potrebno preverjanje starosti, dokažejo, da so dovolj stari, ne da bi razkrili svojo identiteto, točno starost, datum rojstva ali druge osebne podatke. Ta digitalna rešitev podpira digitalni zahtevi št. 1 in št. 2 ter je posredno povezana z zahtevo št. 3, saj omogoča predložitev potrdil o starosti, ki dokazujejo, da so posamezniki starejši od določene starosti (ali mlajši od nje).

4.4 Ocena interoperabilnosti

Rešitev EU za preverjanje starosti je tehnično interoperabilna z evropskimi denarnicami za digitalno identiteto, kot so določene v Uredbi (EU) št. 910//2014 o vzpostavitvi evropskega okvira za digitalno identiteto. Potrdilo o starosti bo izdano kot elektronsko potrdilo o atributih, kot je določeno v členu 3(44) Uredbe (EU) št. 910/2014. To zagotavlja, da bodo rešitve za preverjanje starosti in njihovi ponudniki potrdil o starosti (potencialnim) prejemnikom storitve zagotavljali potrdila o starosti, ki se lahko uporabljajo v digitalnih storitvah in v vseh državah članicah.

Temeljne značilnosti rešitev za preverjanje starosti zato potencialnim prejemnikom digitalnih storitev omogočajo dokazovanje starosti na podlagi nemotene interoperabilnosti med digitalnimi storitvami.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

Kot je navedeno v oddelku 4.1, je Komisija že dobro pripravljena, da podpre digitalno

izvajanje te uredbe z objavo načrta EU in tekočim delom v zvezi s shemo EU za preverjanje starosti. Infrastruktura in sistem bi morala biti zato ob začetku uporabe te uredbe že vzpostavljena.

Komisija je objavila tehnične zahteve, potrebne za oblikovanje rešitev EU za preverjanje starosti, da bi zagotovila njihovo uvedbo v javnosti, pa tudi omogočila stalno zbiranje povratnih informacij javnosti in posodabljanje. Projekt je odprtokoden, vse informacije pa so javno dostopne na spletišču *ageverification.dev*. Za to spletišče in z njim povezano infrastrukturo za preizkušanje informacijske tehnologije bosta potrebna stalno vzdrževanje in delovanje. Poleg tega bi morala tekoča prizadevanja v zvezi s shemo EU za preverjanje starosti olajšati pripravo izvedbenih aktov v podporo tem prizadevanjem, saj bodo temeljila na obstoječi praksi. Kampanje ozaveščanja v času začetka veljavnosti te uredbe bodo ključnega pomena, ne le za podporo široki uporabi v javnosti, temveč tudi za ublažitev pomislekov v zvezi z zasebnostjo in uporabnostjo.